

Primorski

D N E V N I K

št. 259 (14.350) leto XLVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je zabel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1200 LIR

POSTNA PLACANA V GOTOVINI

SPED. IN ASS. POST. GR. 1/70

PETEK, 13. NOVEMBRA 1992

MOJA BANKA

BCTKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

V PARLAMENTU

Colombo o osimskem sporazumu

VOJIMIR TAVCAR

RIM - Meje med Italijo in Slovenijo so nedotakljive, ker tako doloca Helsinska listina. Osimske sporazume, kot je že dejal bivši zunanji minister De Michelis pa je mogoče preseči. Toda za sklepanje novih dogovorov je potrebno, da Slovenija prevzame nasledstvo (kar je storila s svojo unilateralno izjavo), Italija pa mora to izjavo vzeti na znanje, kar je tudi storila in to s formulo, ki je običajna v diplomatski praksi. Tako je poudaril sinoci v poslanski zbornici in v senatu zunanji minister Emilio Colombo, ki je podčrtal, da je Italija že obvestila Slovenijo o namenu, da bi začela nove pogodbe in resila med drugim problem pravic italijanske narodnostne skupnosti ter odškodnine beguncem.

Colombo je dejal, da je vlada ravnala v skladu s stališčem parlamenta, ki ji je dal mandat za priznanje Slovenije in Hrvaske. Dodal je, da Italija ne namerava uresničevati proste cone na Krasu, v 13 strani dolgem govoru pa ni omenil slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Slovenski senator Darko Bratina (DSL) je v svojem posegu povzel osnovne smernice, ki jih je nakazal že v svojem parlamentarnem vprašanju. Bratina je izhajal iz obsodbe manifestacij na Trzaskem, ki jih je označil kot zelo vprasljive in v tem okvi-

ru tudi poudaril, da osimski sporazumi ne zadevajo samo Trsta in njegove pokrajine, pač pa celoten obmejni pas od Milj do Trbiza.

Po Bratinovi oceni Italija in Slovenija lahko, pravzaprav morata skleniti se vrsto drugih dogovorov v duhu dobrososedskega spostovanja in prijateljstva. Toda meje, je dejal Bratina, so nedotakljive. Slovenski senator se je tudi odločno zavzel, da bi v okviru odnosov med Italijo in Slovenijo rešeno tudi vprašanje zaščite narodnostnih manjšin.

V razpravo, ki se je začela v pozni večerni uri in se je nato nadaljevala tudi v poslanski zbornici (tudi v tem domu je zunanji minister odgovarjal na številna poslanska vprašanja), so posegli malone vsi parlamentarci iz Furlanije-Juljske krajine, kar je dokaz, kako je problem občuten.

O odnosih med državama, o osimskih sporazumih in vsem, kar je s tem povezano, pa bosta v kratkem izmenjala mnenja italijanski in slovenski zunanji minister Colombo in Rupel, ki se bosta sestala ob robu ministrskega sestanka srednjeevropske pobude v Gradcu. Kaze, da bosta ministra skušala pripraviti srečanje predsednikov vlade obeh sosednjih držav, ki pa bo najbrž prihodnje leto po volitvah v Sloveniji in po praznikih.

BOSNA IN HERCEGOVINA / PO ZADNJEM SPORAZUMU MED TREMI VOJSKAMI

Premirja ni bilo

Orožje je utihnilo samo za nekaj ur, potem pa je bilo še huje
Američani v Zagrebu postavljajo velikansko vojaško bolnišnico

Begunci odhajajo na trnovo pot

NIJAZ HAMZA

SARAJEVO - Tudi zadnje premirje v BiH bo očitno le še en sporazum med ljudmi, ki drug drugemu ne zaupajo, in med poveljniki, ki jih podrejeni na bojiščih ne ubogajo. Morda so se tako celo dogovorili.

Premirje so sklenili v terek po ukazu poveljnikov mirovniških sil. Nasprotni strani na bojiščih so "brezpogojno premirje", ki je zacelo veljati v sredo popoldne, spostovale le nekaj ur, pa se to samo v Sarajevu.

Na 50 kilometrov dolgi mostarsko-stolski fronti v vzhodni Hercegovini se je vojna sreča menda prevesila na stran sil HOZ in armade BiH. Tako poročajo zahodne agencije, pa tudi hrvaški, srbski in bosanski viri. Srbske sile so izgubile več deset borcev in nekaj strateško pomembnih točk.

Podobno naj bi bilo tudi na frontah v bližini Gradaca in Maglaja na severu Bosne ter Bihaca na skrajnem severozahodu. Tam poteka glavni koridor med srbskimi krajinami na Hrvaskem, Bosansko krajino ter Srbijo.

O hudih spopadih poročajo iz okolice Travničke in z obmejne postojanke, ki leži med Travnikom in Jajcem. Kdor nadzoruje ta del bosansko-hercegovega ozemlja, ima v svojih rokah usodo celotne osrednje Bosne, sotočja Neretve in Kuprese na zahodu države, ki je za tamkasnje Hrvate domala simboličnega pomena. Kupres je za se-

dem mesecev v rokah srbskih sil.

Polozaj na bojiščih je, sodeč po pismu predsednika tako imenovane ZR Jugoslavije Dobrice Cosića generalnemu sekretarju OZN Butrosu Galiju, močno vznemiril srbske politične kroge.

Cosić obtožuje Hrvaske, da kaksnih šestnajst brigad njene vojske napada srbski narod v Hercegovini, obenem pa obzaruje, ker ni bil sprejet mirovni načrt, ki ga je v ponedeljek ponudil vodja bosansko-hercegoveških Srbov Radovan Karadžić.

Gre za načrt, s katerim bi sedanje položaje v Bosni in Hercegovini v bistvu zamrznil, državo pa razdelili na tri konfederalne enote. Kot odgovor na dogajanja v BiH pa VS OZN pripravlja še eno resolucijo, tokrat na zahtevo islamskih držav, ki se že nekaj časa zavzemajo za ukinitve prepovedi uvoza orožja v BiH.

Poznavalci za zdaj lahko le ugibajo, kaj pomenijo zadnje poteze Zahodnoevropske unije in zveze Nato. Agencije namreč poročajo o umiku dela vojskega ladjevja, ki je doslej nadzorovalo vhod v Jadransko morje pa tudi o prihodu novih vojskih enot v okviru mirovniških sil OZN.

V Zagrebu Američani postavljajo veliko vojaško bolnišnico, ki bo menda lahko sprejela veliko več bolnikov in ranjenec, kot bi bilo nujno za sedanje potrebe enot vseh mirovniških sil Združenih narodov.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Volilna reforma razdvaja stranke

RIM - V medparlamentarni komisiji za ustavne reforme je ponovno prišlo na dan razhajanje med zagovorniki večinskega sistema in pristaši proporcionalnega sistema. Martinazzolijeva in Craxijeva pobude, da bi proporcionalni sistem popravili s prvimi večinskega, ne pričujajo Segnija, tako da je Occhetto prepričan, da je brez dogovora referendum neizbežen. stran 13

Mobilizacija: se Srbija pripravlja na novo vojno?

Iz Vojvodine poročajo o obsežni mobilizaciji, zagrebški tednik Globus pa trdi, da so Srbi reorganizirali celotno vojsko, si uspeli kupiti novo orožje in da se pripravljajo na nove spopade na jugu tako imenovane velike Srbije. stran 4

Slovenski in italijanski šolarji za sožitje

TRST - Pod gradščem v Slivnem se je včeraj dopoldne zbralo veliko slovenskih in italijanskih šolarjev in dijakov iz sol devinsko nabrežinske občine, da bi se skupaj udeležili prvega netekmovalnega pohoda, ki ga je priredilo občinsko odborništvu za solstvo v sodelovanju s solami. Udeležencem sprehoda sta spregovorila zupan Caldi in odbornica za solstvo Vera Tuta Ban ter poudarila, da se pobuda uokvirja v prizadevanja občinske uprave in krajevnih sol, da bi prišlo med slovensko in italijansko študirajočo mladino do tvornejšega sodelovanja in razumevanja. stran 14

Židovska skupnost v Trstu zaskrbljena

TRST - Antisemitski val, ki je zajel nekatere evropske države in ni prizanesel nekaterim italijanskim mestom, zlasti Rimu, je na srečo obšel Trst. Kljub temu je tržaška židovska skupnost vseskozi tarča raznih groženj, zadnja leta pa je v zdušje nasploh bolj moreče. V tržaški skupnosti, pa tudi širše v državi, kot enega glavnih razlogov za to je izbruh nacionalizma, rasizma, antisemitizma, navajajo splošni politični položaj v svetu, ki ga označuje preokret na desno. Kot drugi razlog omenjajo učne programe, v katerih ne posvečajo potrebne pozornosti dogajanju med drugo svetovno vojno, holokavstu in vsemu povojnemu obdobju. stran 13

Morda nova koalicija v Devinu in Nabrežini

TRST-Devinsko-nabrežinska uprava bo morda kmalu dobila novo koalicijo. Slovenska skupnost je na zadnji občinski seji predlagala razširitev sedanjega odbora še na svevalsko skupino DSL. To tega političnega preobrata naj bi prišlo takoj po odobritvi finančne proračuna. Občina Devin-Nabrežina se trenutno sooča s precej hudimi težavami. stran 14

Novo znižanje cene denarja

RIM - Skoraj istocasno z zakonitvijo davčnega dekreta, ki predstavlja srz gospodarskega manevra Amatove vlade, je Banca d'Italia včeraj napovedala novo znižanje uradne obrestne mere, in sicer od dosedanjih 14 na 13 odstotkov. Gre za drugo znižanje v dobrih dveh tednih, saj je obrestna mera pred 26. oktobra letos znašala kar 15 odstotkov. Včerajšnja odločitev osrednjega emisijskega zavoda, ki je bila sicer pričakovana in zazeljena predvsem v italijanskih gospodarskih in finančnih krogih, je kljub temu nekoliko presenetila operaterje, ki so napoved o znižanju uradne obrestne mere pričakovali za danes.

RIM / V SENATU S POMOČJO ZAUPNICE

Dokončno odobrili vladni davčni odlok

RIM - Senat je včeraj dokončno odobril vladne davčne ukrepe, ki bodo posteno udarili po naših denarnih mosnjčkih.

»S tem je bil storjen nov vazen korak na poti do ozdravitve gospodarstva in novega razmaha,« je pokomentiral sprejetje dekreta podtajnik v predsedstvu vlade Fabio Fabbri in nadaljeval takole: »Parlament smo resda močno obremenili, toda ta rezultat je bilo treba doseci cimprej, torej ukrepati na izreden način.« S tem je imel Fabbri seveda v mislih okoliscino, da je vlada odobrilev dejansko izsilila na ta način, da je že spet segla po dvomilijevem mehanizmu zaupnice, kar je povzročilo predvčerajšnjim vik in krik: senatorji iz vrst opozicije - Stranke komunistične preнове, Severne lige in neofasističnega gibanja MSI - so skocili pokonci, ozmerjali predsedstvo in iztrgali podpredsedniku Luciano Lami zvonec, s kate-

rim je skušal narediti red; »lumbarda« Enza Bosa so zaradi tega nemudoma odgnali iz dvorane. »Uverjeni smo, da se bodo polemike vendarle umirile in da bodo spet vzpostavljeni pogoji za dialektičen odnos med vlado in parlamentom,« je se izjavil casnikarjem Fabbri.

V resnici sta včerajšnja razprava in glasovanje potekala mirno, ceprav seveda ob zavesti, da se je ministrski svet kljub vsemu vendarle pretirano posluževal zaupnice.

Giuliano Amato je bil vseskozi dosleden: »Razmere so izredne, zato je izredno tudi naše ukrepanje,« je ponovil vsakokrat, ko se je znal pred gradno popravkov in sprememb k vsebini odlokov z ukrepi za pomasitev vrzeli v državni blagajni.

Predsednik senata Giovanni Spadolini pa je bil zaradi srednjih incidentov (senatorji Demokratske stranke levice se

jih niso udeležili, a so ostro kritizirali poseg po zaupnici) »globoko uzalosceni,« kakor je povedal včeraj novinarjem s pripombo, da niso takšni izpadi prav nič v skladu s tradicijami senata.

»Odobreni dekret prinaša več novosti. Davek na luksuzne dobrine, kot so denimo avtomobili preko 2000 in motocikli prek 600 kubikov, turistična plovila in letala, bo treba poravnati do 15. decembra, ustrežal pa bo petkratni vrednosti prometne takse. Fiscal draga - odvisnih vplacanih zneskov - ne bodo povrnil. Odbitki od obdavcljive vsote v dohodkovni prijavi bodo znašali za zakonca 757.500 lir, za mladoletne otroke, dela nezmogne ali studente (izpod 26. leta) pa 87.550 lir (za dva otroka 175.000, za tri 262.500 itd.). Minimum tax ostane, a z nazivom »neposreden prispevek od dela«. Samostojni delavci že mislijo na nov protest.

BERGAMO

Eksplozija v tovami povzročila dve žrtvi

BERGAMO - Dva delavca mrtva, eden pa ranjen: to je obracun eksplozije in požara, ki sta povzročila včeraj znotraj tovarne OET v Caluscu d'Adda (Bergamo) za kaksne tri milijarde lir skode. Za zadržje požara je bilo se sinoci na delu trideset gasilcev, gasenju pa je neprestano sledil glavni srab civilne zascite v Rimu, ker je grozila nevarnost zastru-pitve okolja. V tovarni OET obdelujejo zelezo in kovinske zlitine, eksplozija pa je nastala po vsej verjetnosti zaradi zasice-nosti enega od strojev s plinom. Antonello Peregó, 27 let, iz Solbiateja pri Comu in Luciano Sala, 49 let, iz Solze blizu Bergama sta bila pri prici ob življenje, Francesco Ghisleni, 50 let, pa se bo moral zdraviti mesec dni v bolnišnici v Merateju zaradi hudih opeklin.

Sodstvo je odredilo preiskavo za razcisčenje pravih vzrokov eksplozije.

KRŠKO / NUKLEARNA

Vse analize potrjujejo zanesljivost jedrske elektrarne Krško

Sevanje v mejah vseh predpisov

LJUBLJANA - JE Krško v zadnjih nekaj letih zanesljivo deluje o cemer pričajo vse analize in poročila, ki jih dobivamo vsak dan, teden in cez leto. Takšno oceno nedvoumno potrjujejo proizvodnja v kilovatnih urah, pa tudi stevilo ur, ko je elektrarna priključena na omrežje, kar je objavljeno v ustreznih mednarodnih revijah. To je članom Združenja za energetiko pri Gospodarski zbornici Slovenije včeraj zatrdil direktor Republiške uprave za jedrsko varnost Miroslav Gregoric. Po njegovih besedah so doze sevanja, ki ga prejme osebe v elektrarni, v okviru slovenskih in svetovnih predpisov in celo priporočil Mednarodnega združenja za varstvo pred sevanji. Tudi vplivi na okolje so v okviru predpisanih stopenj. Direktor krske elektrarne Stane Rozman je ob tem opozoril

na izjemno neurejen placilni promet med elektrarno in obema ustanoviteljema v Sloveniji in na Hrvaskem. Zavzel se je za to, da cimprej sprejmemo potrebo zakonodajo, ki bi pomenila revizijo obstoječih dokumentov in ustvarila nove odnose. To naj bi bila podlaga za urejanje partnerskih razmerij med nekdanjima republikama oziroma sedanjima državama. Direktor JEK je predlagal ustanovitev skupine strokovnjakov, ki bi z vsi resnostjo obravnavali odprta vprašanja, med katerimi je omenil lastniška razmerja, prihodnje upravljanje podjetja, oblikovanje cen itd. Ko je omenil nedavno samodejno zaustavitev nuklearke, ki je nastala zaradi manjšega kratkega stika, je direktor Stane Rozman poudaril, da je bila odprava okvare preprosta in ni zahtevala večjih stroškov. (M. C.)

IZŠEL JE ATLAS SLOVENIJE

dragoceni priročnik za delo
izobraževanje in potepanje po Sloveniji!

Naročilo po telefonu :
(061) 102 407

KOMENTAR
V politiki nihče nima prijatelja

TANJA STARIC

»Jasno je, da se bo v Sloveniji bila bitka mlacnosti z mlacnostjo,« je med nastevanjem razlogov, zaradi katerih ne bo kandidiral za predsednika države, dejal Vitomir Gros. Tudi tisti, ki gromovito tega slovenskega poslanca odpravijo z zamahom leve roke, najbrž ne morejo spregledati poante omenjene izjave.

Predvolilni čas prinaša zanimive nove odtene v slovenski politiki - ljudska stranka govori o previsokih davkih, zaradi katerega se je pred letom zrušil Demos in potem padla vlada. In ko je videti, da bo parlament dokocno ukinil samega sebe, se je lotil se sanacije bank. Strankarski prvi možje pa na predvolilnih zborovanjih govorijo o tem, da umazanega perila političnih nasprotnikov ne bodo prali. Nicesar o 45 letih komunistične nevarnosti, nicesar o crnem klerikalizmu.

»Mlacnost!«, pravi poslanec Gros. Drugi govorijo o pragmatičnosti, tretji o pokvarjenosti. Četrtih vse skupaj sploh ne zanima.

Kar je konec koncev logično - politika se je dve leti po prvih večstrankarskih volitvah začela delati drugače. Zdej je že jasno, da govorice o nenavadnih povolilnih koalicijskih niso nerealne - ne Drnovšek in ne Peterle doslej nista zanikala pogovorov o morebitnem vladnem »paktu velikih«. Nasprotno, oba sta celo potrčila možnost koalicijske, če bi se seveda ena ali druga stran nekoliko »prilagodili«. Potem so tu seveda tudi Demokrati, ki so po učinkoviti medijski kampanji visoko poskocili na lestvicah priljubljenosti, pa ljudska stranka in nekaj manjših strank ki bi lahko pri sestavljanju vlade igrale vlogo jezika na tehnični. Skratka, v igri so se vedno vse karte in vsi aduti in tisti, ki se temu niso pravočasno prilagodili, so obojeni na neuspeh. Kajti v politiki je zelo malo nacer in nobenih pravih prijateljev.

Poslanec Vitomir Gros s svojo odločitvijo, da izstopi iz predsedniške tekme, verjetno ne bo bistveno vplival na izid. Se vedno je veliko možnosti za drugi krog predsedniških volitev in se vedno so favoriti znani. Je pa pokazal na čas »nove politike« brez ostrih robov, v kateri skrajnosti sicer obstajajo, so pa tam, kjer morajo biti - na obrobju.

4 Odložitev prostovoljnega zavarovanja

razlogi za

IVANKA MIHELČIČ

Rudi Moge (LDS), eden izmed predlagateljev spremembe zakona: »Podpisniki predloga za spremembo zakona o zdravstvenem zavarovanju, ki prinaša veliko novost na področju prostovoljnega zavarovanja, predvsem menimo, da bi začetek izvajanja tega zakona povzročil vrsto težav uporabnikom zdravstvenih storitev. Naj jih nastejem le nekaj: pogodbe med zdravstvenimi zavodi in zavarovalnicami niso podpisane v celoti; razmerja zavarovalnice - uporabniki niso jasno določena; ponudba zavarovanj je nezadostna in ne dopušča možnosti izbire; nenazadnje bizardni časovne stiske zakon izvajati na škodo uporabnikov dodatnega zdravstvenega zavarovanja.

Sem dober poznavalec družbenih dejavnosti, in tudi to zadevo okrog zavarovanja sem nekaj časa pozorno spremljal. Zato predvsem menim, da mora republiška skupščina pred izvedbo zakona o zdravstvenem varstvu na splošno sprejeti plan zdravstvenega varstva v republiki Sloveniji, kar nam navsezadnje nalaga tudi 105. člen tega zakona. Plan bi morali sprejeti v šestih mesecih

Dokaj agresivna zavarovalniška propagandna akcija o novem sistemu zdravstvenega zavarovanja je za dvignila precej prahu. Prav zaradi tega so na zasedanju slovenskega parlamenta trije poslanci predlagali, naj zbori po hitrem postopku sprejme spremembo tega zakona in odlozi začetek njegovega izvajanja za šest mesecev. Torej, da zakon ne bi začel veljati 1. januarja temveč 1. junija 1993. O razlogih za ta predlog in proti njemu smo vprašali poslanca slovenskega parlamenta.

po sprejetju zakona. Rok je ipotekel 1. septembra letos, ne da bi plan sploh bil vložen v skupščinski postopek.

Prav tako se mi zdi, da tudi zavarovalnice niso naredile dovolj. Prepričan sem, da zavarovancem ni popolnoma jasno, kaj jim prinaša pogodba. Po 26. členu zakona bi moral natančnejsi obseg storitev, tudi tistih, za katere bo možno prostovoljno zavarovanje, in normativne zdravstvenih storitev določiti zavod, vendar tudi teh aktov se ni.

Skratka, zdi se mi, da velike skode ne bo, ce zadevo odložimo za nekaj mesecev, vsekakor pa naj bi to bilo veliko bolj pravično do zavarovancev. Pri tem sploh ne vztrajamo pri sestmešecnem odlogu, saj imamo se vedno četrtletno financiranje kar pomeni, da je možno ta rok premakniti za tri, šest ali devet mesecev, odvisno od skupne presoje.

Primoz Rode (SDZ-NDS):» Nasprotujem predlogu nekaterih poslancev, da bi izvajanje prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja preložili za šest mesecev. Moj osnovni pomislek temelji na dejstvu, da bo ta sprememba povzročila precej zapletov, zlasti pa bi vplivala na višino prispevne stopnje, ki jo odvajamo za zdravstvo. Pomembno bi morali uvesti participacijo, vprašanje pa je, ce le ta ne bi bila višja od zneska prostovoljnega zavarovanja.

Kot direktor Univerzitetnega kliničnega centra moram reči, da bi mi bilo veliko ljubše, ce bi vsi ljudje bili popolnoma zavarovani.

Za zdravstvene delavce bo namreč zelo neprijetno, ce bomo morali odslej preverjati, kako je pacient zavarovan in do katere višine in mu pri tem pojasnjevati zadeve. Neprijetno bo tudi ugotavljanje, ali ima bolnik denar za placilo, ali ga nima. To so mucne zade-

razlogi proti

ve in mislim da tega zdravstveni delavci dejansko nismo zaslužili. Na rob trditvam, da so stvari premalo predstavljenе, pa lahko rečem, da smo v nasi ustanovi obvestili zaposlene, tako da smo jim ob izplacilu osebnega dohodka dali se pisno pojasnilo glede prostovoljnega zavarovanja zaposlenih in njihovih družinskih članov in jim ga tudi pripočili. Cim vec nas bo zavarovanih, tem lažje bo, saj bo možno uveljavljati tudi določene popuste. Zato mislim, da ni razlogov, da zadeva ne bi stekla že s 1. januarjem.

Na očitke, da parlament in druge pristojne ustanove se niso sprejele normativov in plana zdravstvenega zavarovanja v celoti, pa bi dejal, da ti očitki sicer imajo svojo tezo, nisem pa prepričan, da se bo na tem področju kaj bistvenega spremenilo, ce izvajanje zakona odložimo za nekaj mesecev. Smo pač tako usmerjeni, da stvari resujemo v zadnjem trenutku. Glede samega prostovoljnega zavarovanja pa imam se en razlog za njegovo čimprejšnjo uveljavitev: ljudje bodo dejansko začeli razmišljati o svojem zdravju kot o veliki dragocenosti.

Vaša tribuna

V članku »Diplomati in agente«, ki je bil objavljen v časopisu Republika dne 10.11.1992 na desni strani, med drugim piše, da ministrstvu za notranje zadeve ni mogoče očitati, da je prisluskovalno akcijo vodilo nepooblašceno, saj so bili o njej od vsega začetka obveščeni najvišji pravosodni organi.

Te trditve so ne le v nasprotju z vsebino članka, ki govori o neuradnem sestanku z nekaterimi člani vrhovnega sodišca aprila 1991, temveč so neresnične. V članku je pravilno navedeno, da je bilo delavcem ministrstva za notranje zadeve na tem razgovoru povedano, da sodišca niso pristojna za izdajanje odločb o telefonskem prisluskuvanju diplomatsko-konzularnih predstavništev.

Ze iz tega je nedvomno jasno, da nismo niti vedeli za prisluskovalno akcijo italijanskega konzulatu, se manj pa, da bi dali kakršnokoli pooblastilo v tej ali v katerikoli drugi konkretni zadevi. Vrhovno sodišce namreč ni pristojno za izdajanje odločb o krsitvi pisemske tajnosti in tajnosti drugih občil po zakonu o notranjih zadevah. To je bilo udeležencem jasno ce v času omenjenega razgovora. Zato je popolnoma nesmiselno sumničenje, da je bil kdorkoli s tega sodišca seznanjen s konkretnimi prisluskuvanji.

Toliko v pojasnilo. Najmanj, kar za začetek pričakujemo, pa je javno opravičilo pisca članka za neresnične obtožbe.

Predsednica sodišca Francka Strmolc

MNENJE

Kdo lahko naroča volilno udeležbo

ŽIVA VIDMAR

Volitve bodo zaznamovane s političnimi strankami, ki se ukvarjajo samo s politiko, skrbijo bolj ali manj za ljudi, se pa ne vtikajo v človeško intimno, ker tam zanje ni prostora, se manj pa se ukvarjajo s posmrtnim življenjem. Katoliška cerkev je organizacija, ki si lasti človekovo intimno, se bolj pa zagrobno življenje, zato se naj z njim ukvarja prek priznic in verskih obredov, njeno je nebesno kraljestvo in pot do njega, tuzemsko politiko pa naj pusti javnosti, zlasti, ker je le ena od sedemnajstih ali dvajsetih verskih skupnosti na Slovenskem. Ce je bila Katoliška cerkev pred recimo šestdesetimi ali sedemdesetimi leti

največji zemljski gospod na Slovenskem, se ni receno, da je bila dober gospodar, ali da ima od tedaj jasen in pravno urejen položaj v družbi. Ce pa se pomaknemo v leto 1989 in naprej, bomo videli, da razen molitev k Duhu modrosti, ni storila za slovensko zemljo nič oprijemljivega, ker to sploh ni v njeni univerzalni pristojnosti.

Zato Slovenska skofovska konferenca nima pravice narocati katoliškim vernikom in drugim državljanom doma in po svetu, naj se volitev udeležijo. To je pravica in dolžnost, ki izvira iz »nedemokratičnih casov«. Se manj ima pravico usmerjati presojo volilcev (ker pac ni politična stranka), naj volijo

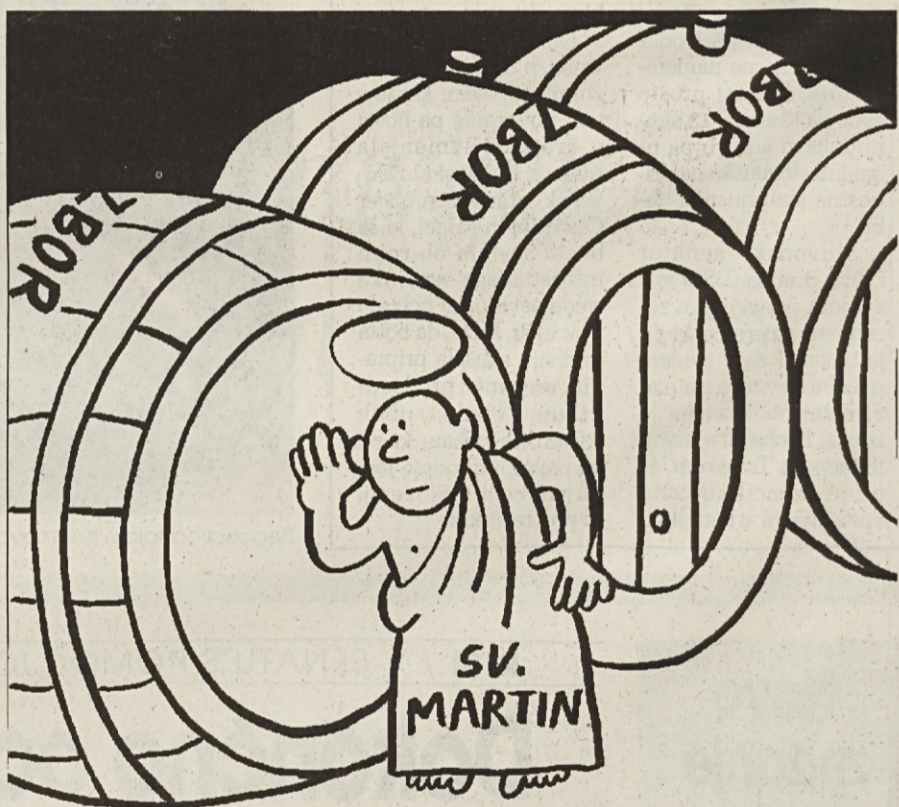
njej ljube politične stranke. Votel je poziv Slovenske skofovske konference, naj izbiramo tudi s poslušom za pravičnost in moralna načela, kajti toliko ni postena, da bi priznala, da vsi ljudje, tudi med katolicani, nimajo enako razvitega občutka za pravičnost, da pa moralna načela v človestvu niso napredovala ze dobrih dva tisoč let in see ne razlikujejo ne po

bozjih zapovedih, ne po islamskih, ne budističnih, ne po... Se bolj puhlo pa eje sklicevanje na »spostovanje človekovih pravic, med katerimi je na prvem mestu pravica do življenja.« Marrsikomu od nas sta mama ali oče umirala za težko, neozdravljivo boleznijo in se mučila preden sta umrla. Koliko gorja in koliko stisk. Vi, spostovani celibatični gospodje,

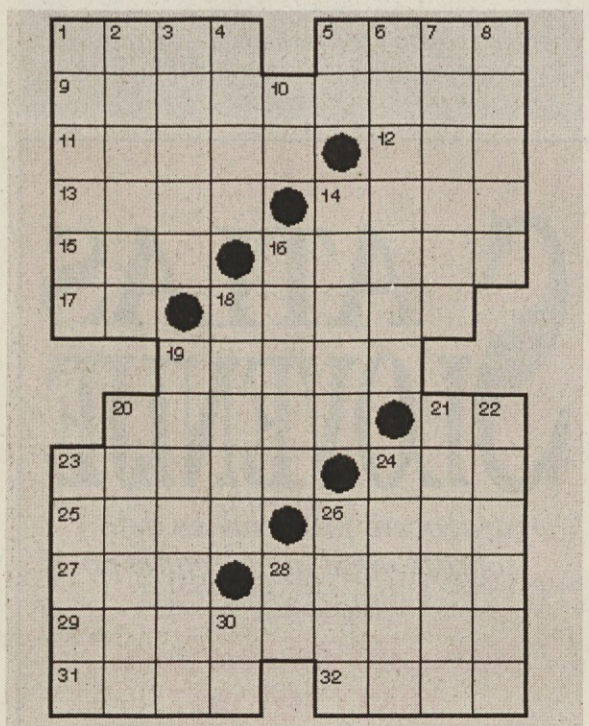
pa se zavzimate za pravico do življenja! Danes, v tehnolosko tako razviti družbi, je mogoče seveda marsikaj doseči. V Nemčiji protestirajo, ker ohranjajo pri življenju cerebralno mrtvo mamo, da bi zarodek preživel. Zakaj ne protestirate se vi? Zato ne, ne v tem primeru ne v prejšnjem, ker je za vas pravica do življenja le politična floskula. Me, ki dajemo življenje, pa se bomo zavzemale za spostovanje človekovih pravic, za pravice do kvalitetnega življenja, in ne do zivotarjenja. Na ta moralni pristop zelimo se posebej opozoriti. Zato je prav, da volimo tiste, od katerih pričakujemo, da bodo podpirali človeku dostojno ali kvalitetno življenje - brez vseh ideo-

loskih ali verskih obremenitev, brez vsakršnih predsodkov.

Hkrati moramo bioti do vseh političnih strank kritični in pogledati, kako si zamisljajo tuzemski odnos do mlade in kulturne Slovenije, ki potrebuje ne le program sodobne socialne in pravne države, ampak tudi izpolnitev tega programa. »Nimamo namena nagovarjati, katero določeno stranko...« - je naslednja publicna Slovenske skofovske konference, ki si jo na politično volčje oblicje nadela ovcji kozuh. Me pa nismo tako licemerske, smo espedejevke, članice politične stranke, zato z vsemi pooblastili pozivamo, da volite po presoji političnih programov.

BOŽO KOS: Kaj ga skrbi
- Sumi, birbota, vre... dozorel pa bo šele 6. decembra.

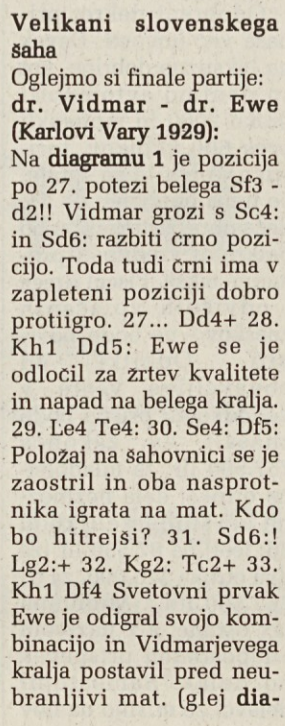

KRIŽANKA

Vodoravno:
1. npravstvena usmerjenost, etika, 5. krajsa oblika imena Jaroslav, 9. penece francosko vino, 11. starogrski pesnik z otoka Lesbosa, 12. ameriška filmska igralka (Sandra), 13. pobarvano pecivo v obliki figuric z ukraski, 14. nočna ptica, simbol modrosti, 15. osebni zaimek, 16. angleski filmski igralec (David), 17. zacetnici izumitelja Tesle, 18. izraelski laburistični politik (Simon), 19. siva zival, 20. mejna reka med Iranom in Turkmenijo (anagram KRETA), 21. zacetnici slovenskega pisatelja Kavčiča, 23. krasko rdecevino iz trte refosk, 24. danski otok, 25. bliblijska oseba, 26. ime hrvaskega pevca Slavice, 27. termin, 28. središce Gorenjske, 29. nauk o predelovanju grozdja in negi vina, 31. jed iz oluscenega prosa, 32. kraj pri Kočevju.

Navpično:
1. vojaška enota na pohodu, 2. slovensko ime južnoitalijanskega pristanisca Taranto, 3. ljubkovalni naziv za babico (v meščanskem okolju), 4. reklami namenjena krajsa enota televizijskega programa, 5. zacetnici ceskega pesnika Nerude, 6. prebivalec središca Vipavske doline, 7. ameriški filmski igralec (Christopher), 8. svetovno morje, 10. avtomobilska oznaka Ancone, 14. koruzi podobna kulturna rastlina, 16. hrvasko mosko ime, 18. mestece ob slovenski obali, Tartinije rojstni kraj, 19. manjša morskata ptica temno sive barve z belo progjo, 20. anticno ime Nina, 21. spreminjanje mosta v vino pod vplivom encimov, 22. najboljšje vinsko zganje, 23. dan v tednu, 24. ime francoskega dirkaca Prosta, 26. ladja, s katero je sel Jazon iskat zlato runo (anagram GORA), 28. avtomobilska oznaka Kotorja, 30. kemijski znak za lantan.

Velikani slovenskega saha
Oglejmo si finale partije: dr. Vidmar - dr. Ewe (Karlovi Vary 1929): Na diagramu 1 je pozicija po 27. potezi belega Sf3-d2!! Vidmar grozi s Sc4: in Sd6: razbiti crno pozicijo. Toda tudi crni ima v zapleteni poziciji dobro protiigro. 27... Dd4+ 28. Kh1 Dd5: Ewe se je odlocil za zrtev kvalitete in napad na belega kralja. 29. Le4 Te4: 30. Se4: Df5: Položaj na sahovnici se je zaostрил in oba nasprotnika igrata na mat. Kdo bo hitrejši? 31. Sd6!: Lg2+ 32. Kg2: Tc2+ 33. Kh1 Df4 Svetovni prvak Ewe je odigral svojo kombinacijo in Vidmarjevoga kralja postavil pred neubranljivi mat. (glej dia-

gram 2) Sledi izredno zamišljena kombinacija belega, ki jo redko srečamo v sahovskih partijah. 34. Te8+ Lf8 Odgovor cnega je izsiljen. Na 34... Kh7 sledi odločilno 35. Dd3+ 35. Tf8+! Tudi ta poteza je edina za belega, vendar pelje do učinkovitega finala. 35... Kf8: Crni kralj nima umika na polje g7 ali h7, saj ga takoj unici poteza 36. Tf7+ 36. Sf5+ Kg8 Kako nadaljevati z napadom? Za belega ni dobro 37. Td8+?, saj se crni po umiku 37... Kh7 38. Th8+ Kg6! 39. Se7+ Kh5 znajde

v dobljenem položaju. 37. Df8+!! Zaključna pranta kombinacije, ki takoj odloci. Crni kralj se dirigira na polje f8, kjer ga caka zaključna matna slika, ki nastane po 37... Kf8: 38. Td8+ mat! Ewe se je zato vdal!

(Komentar: Silvo Kovac)

János Kovács, madžarski dirigent mlajše generacije, posebej za Republiko

Modri abonma - zlati dirigent

"Kaj pravijo kritike o mojih koncertih v Sloveniji, ne vem. Do sedaj sem vedno pozabil zaprositi zanje," pravi János Kovács. Znani madžarski dirigent je v začetku novembra nastopil v Ljubljani, kamor se bo vrnil tudi junija prihodnje leto.

BATARINA ŠČETINA

János Kovács, madžarski dirigent mlajše generacije, zadnja leta pogosto za dirigentskim pultom Slovenske filharmonije v Ljubljani, ima za sabo pomembne glasbene izkušnje - Bayreuth, Dresdenski festival in sodelovanje z dunajsko komorno opero. Za dosežke na glasbenem področju je leta 1985 prejel tudi Lisztovo nagrado.

Kako je prislo do vasega sodelovanja v Ljubljani?

Nase sodelovanje se je zacelo skoraj slučajno. Pred štirimi leti se je umetniški vodja SF Ivo Petric obrnil na madžarski Interkoncert. Ker pa tedaj nisem imel nobene volje koncertirati v tujini, sem nameraval vse skupaj odpovedati.

Pa je vendar prislo do sodelovanja, ki je tudi uspešno.

Vase dirigentske izkušnje v Sloveniji so torej vezane na ljubljanski filharmonični orkester. Ali je orkester v času od Vasega prvega gostovanja v Ljubljani do danes napredoval, se izvajalsko in interpretativno bogatil?

O tem težko presojam. Menim, da se orkester razvija. Ne morem pa ugotovljati kontinuitete orkestra v tehničnem oziroma umetniškem smislu, saj je nase skupno delo vedno nekoliko im-

provizirano in časovno zelo omejeno. V Ljubljani gostujem dvakrat do trikrat na leto, drugače pa sem zelo zaposlen na madžarski državni operi.

Kako se na vaših koncertih odziva domače in kako tuje poslušalstvo? Menite, da se ob sedanjih koncertnih programih zadostno razvija in kultivira? Postaja bolj ali manj kritično?

Kaj pravijo kritike o

mojih koncertih v Sloveniji, ne vem. Do sedaj sem vedno pozabil zaprositi zanje.

Verjetno je dobro znamenje, ki prica tudi o ugodnem odzivu, dejstvo, da me vedno pokličejo nazaj.

Na Madžarskem dobivam bolj ali manj dobre kritike. Sicer pa me to niti ne zanima, saj je moč iz vsake kritike dobiti dobiček. Vsekakor to nikoli

ni bilo gonilo na moji poti.

Vasi programi se mi zdijo precej raznovrstni. Tudi razmerje med sodobno glasbo in ostalimi deli - izvajanje poznoro-mantičnih del je danes v modi - je pravnsje.

Pri nas je zelo podobno. Vedno je govora o pomanjkljivi prisotnosti dunajske klasične in baroka. Problem je tudi v tem, da večino publike

zanima le določena smer glasbe, dela, ki so dopadljiva.

Sodobna glasba ni pretirano zazelenjena. Pri nas je drugo leto prirajamo abonma sodobne glasbe, zanj imamo tudi poseben orkester, posebne izvajalce, ki izvedbi del posvečajo toliko časa, kolikor je to za kakovostno predstavitev te glasbe tudi potrebno. Le tako izvajana dela ne utrpijo

škoda. Se dirigentove naloge z razvojem glasbe kaj spreminjajo?

V kaksnem smislu? Boulez je dejal, da se glasbeni pouk začne z Bachom, nato sledijo dela mlajših skladateljev vse do sodobne glasbe, ki pride na vrsto zadnja. Problem je glasbo tehnično oceniti in imeti poleg tega dovolj domisljive. Ni res, da za sodobno glasbo

Pod naslovom: Madžarski dirigent János Kovács med vajo (foto Goran Antje)

ni potrebna. Nasprotno, menim, da imajo najboljši umetniki enako fantazijo in afiniteto do vse dobre glasbe.

Ali je težko uresničiti neko izvedbeno vizijo?

Ne gre za kaksno lažno skromnost, toda s sabo sem vedno nezadovoljen. Dirigent nima priložnosti nekega dela zelo pogosto izvajati. Tokrat pripravljam recimo Bartokove Stiri orkestrske skladbe. To delo sem v Budimpešti že enkrat izvajal, vendar pa je za suvereno izvajanje nekega dela potrebno veliko prakse. Da, težko je uresničiti neko izvedbeno vizijo. Zdi se mi, da sem vedno zelo daleč od izčrpane interpretacije.

Kako kot dirigent usklajujete pri delu avtoritarne sile osebnosti, voljo do moči z diskretno vlogo posredovalca glasbe?

Nekoliko shematično rečeno obstajata dve vrsti dirigentov: avtoritarni, ki vnaprej natančno ve, kaj želi, in na drugi strani demokratični. Po naravi spadam v drugo skupino dirigentov, vendar pa moje izkušnje kažejo, da je dober dirigent lahko le zelo precizen in določen in da pri orkestrski igri demokracije preprosto ne more biti. Ni treba biti agresiven, le zelo jasen mora biti in imeti izdelana (na) vodila.

ARHITEKTURA / INTERVJU S TADEJEM GLAZARJEM

Slovenec za Jokohamo

Študentje "Berlage Institute" so se udeležili natečaja za ureditev japonskega pristanišča

Tadej Glazar je diplomiral na Soli za arhitekturo v Ljubljani 1990. leta. Podiplomski študij je opravljal na "Berlage Institute" v Amsterdamu. Sedaj ima status svobodnega arhitekta in je član DESSA-e v Ljubljani.

Morda najprej osnovni podatki o omenjenem podiplomskem studiju?

Berlagejev institut v Amsterdamu je bil ustanovljen leta 1990 na pobudo Univerze za tehnologijo v Delftu in Akademije za umetnost v

Amsterdamu. Združeval naj bi tehnologijo in umetnost, torej stroki obeh ustanoviteljev. V prvi generaciji je bilo 16 študentov iz celega sveta. Stevil naj bi v letošnjem letu povečali na 32.

Zanimiva je nacionalna struktura, ki je po mojem mnenju tudi indikator območij svetovne (arhitekturne) krize. V moji generaciji so bili študentje iz USA, UK, v zadnjem času iz Japonske - večjega števila Nemcev na primer ni bilo.

Idejo sole, ki izhaja iz van-Eyck-ovega kroga (Eyck, Aldo van, rojen na Nizozemskem 1918. leta, osrednja osebnost strukturalizma op. ur.), je uresničil njegov mlajši sodelavec Herman Herzberger - sedanji direktor sole. Prenovljeno otroško zavetišče Orphanage, ki ga je bil v 50-ih letih zgradil van Eyck sam, je v novi obliki tudi kot arhitektura prvi rezultat programske zasnove sole.

Se Berlagejev institut razlikuje od podobnih elitnih sol npr. AA v Londonu...

Na tej soli ne gre za laboratorijski sistem dela, ampak za pragmatično/praktično ukvarjanje z arhitekturo. V izobraževalni program so pogosto vključeni potencialni naročniki, npr. mestne vlade in celo država, ki predlagajo v klasičnih arhitekturnih birojih neresljive probleme.

Takšne atipične probleme rešujemo skupinsko in individualno.

BRUNO URH

Zanimivost in posebnost predstavljajo gostujoči profesorji v vlogi koordinatorja, usmerjanja s kritično distanco do nastajajočega rezultata. Vzporedno potekajo vsaj trije projekti na različnih področjih, npr. globalni urbanizem, socialno stanovanje, avtobusno postajališče. Torej je ze študij sam s hitrim tempom in plastovitostjo simulacija realnega stanja v sodobni arhitekturi. Hkrati pa sola predstavlja mesto, kjer se ob večjem številu predavanj in predstavitev arhitekture razvija polemičen arhitekturni dialog.

Za omenjeni tempo in uspešno preverjanje/nadgrajevanje takšnih projektov so potrebni tudi uspešni pedagogi... Seveda. Vabljava je prav mešanica zunanjih arhitekturnih zvez; poučujejo arhitekti s celega sveta npr. Tadao Ando, Rem Koolhaas, Kenneth Frampton, Renzo Piano... Povabljeni so tudi mladi v praksi perspektivni (se neznani) arhitekti, prav tako pa tudi strokovnjaki drugih področij npr. gradbeniki, managerji, sociologi in politiki.

Javni zagovori, predstavitve projektov pred strokovno javnostjo, ki so vsake tri mesece, zahtevajo torej poleg osnovne arhitekturne obdelave še ekološko upravičenost projekta, predračun stroškov, ki so povezani npr. z racionalno ali neracionalno zasnovo konstrukcije stavbe, umestnosti le-te v prostor...

Strokovnost, kompleksnost, večplastnost pristopa, internacionalna struktura študentov in pedagogov, predvsem pa omenjena atipična problematika projektov s katerimi se ukvarjate, vas pripelje k atipičnim rešitvam. Kaksni so rezultati, npr. na nivoju mesta?

Kontinuirano spraševanje skozi zgodovino moderne arhitekture je prav gotovo spraševanje o podobi mesta. To posebej velja za nekoliko "mističen" čas ob koncu tisočletja, kot bi dejal Peter Eisenman (Eisenman, Peter, rojen v U.S.A. 1932. leta, profesor na Cooper Union...). Za

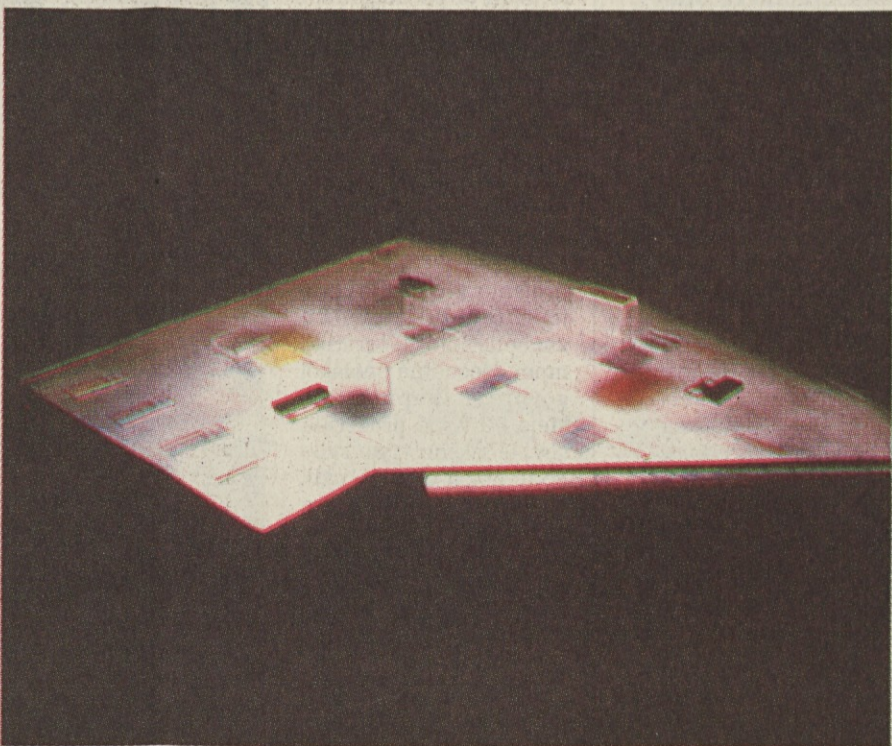
danjski čas nekako velja, da je postindustrijsko mesto v procesu dinamične fragmentacije. Zaznamujejo ga kompleksni posegi v organizem mesta (tudi obrobja, predmestja), pri čemer se posamičen objekt prvenstveno pojmuje kot del slojevite urbane strukture. Skratka, prišlo je do zanimivega trenutka, ko je začela izginjati tradicionalna meja med arhitekturo in urbanizmom.

Bi lahko navedli kakšen konkreten primer?

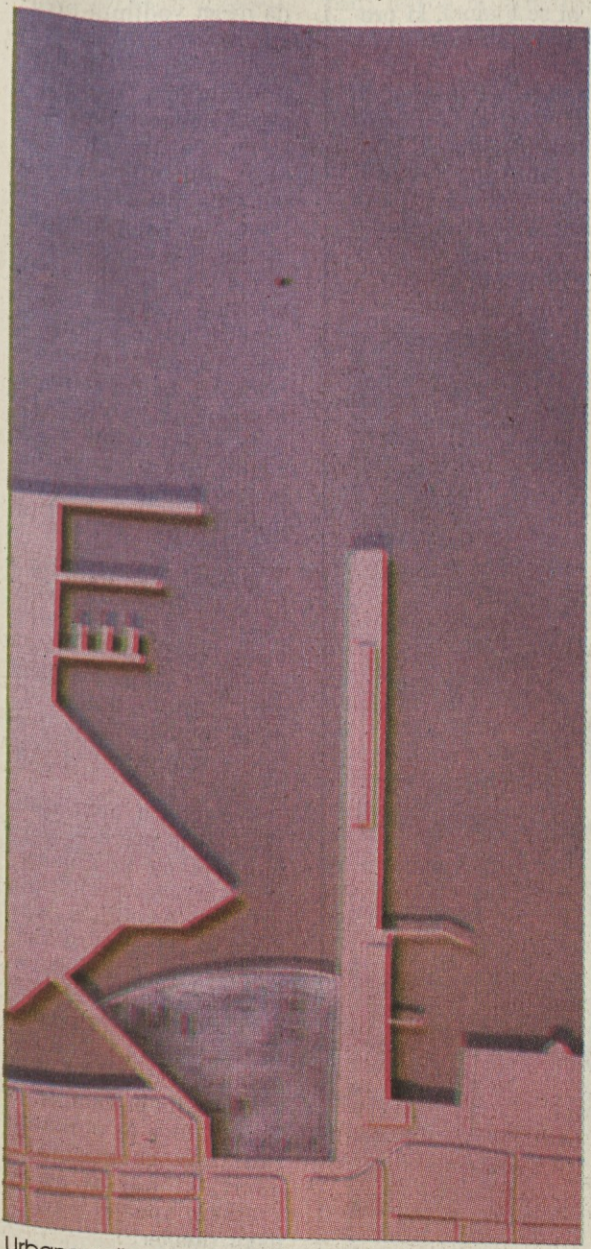
V okviru študija smo sodelovali na mednarodnem natečaju za ureditev pristaniškega dela mesta Yokohame na Japonskem. Območje, ki je bilo v 18.-19. stoletju edina komunikacija Japonske z zaho-

dom, je danes to funkcijo izgubilo in se nahaja med business centrom in historičnim jedrom mesta.

Na zahteve mestne vlade (ki je tudi razpisala natečaj) po reševanju programske in oblikovne mestne strukture, smo odgovorili s scenarijem urbanega polja, ki gosto naseljenost prikazuje kot prazen prostor. V fizično nepojavnost na površini in komunikacijske (komercialne) programe pod nivojem morske gladine so potopljivi večji mestni programi (npr. gledališče, kino...), na površini pa se kot indikatorji dogajanja, orientirji, pojavljajo manjši transparentni volumni (slika), ki sicer vertikalno povezujejo servisne etaže s prostori komunikacij.

Urbano polje v Jokohami (foto: avtor projekta)

Urbano polje v Jokohami (foto: avtor projekta)

TRST / GLASBENA MATICA

Posebni pomen

GM v 92/93

JANKO BAN

Sezona Glasbene matice se začne, ko steče pouk na njeni glasbeni soli. To je slovenska glasbena sola, ki deluje s polnim učnim programom že od leta 1945 (ko bi ne bilo fasizma, bi delovala že od leta 1909). Zal je italijanska država se vedno ne priznava. Na osrednjih sedežih v Trstu in Gorici ter na podružnicah v trzaški in gorški pokrajini, v Beniciji in v Kanalski dolini vadi in se izobražuje skoraj šeststo učencev s tridesetimi profesorji.

A Glasbena matica se ne ukvarja le z glasbenim izobraževanjem mladine - že več kot dvajset let skrbi tudi za izvedbo abonmajskih koncertnih sezon.

Glade na področje, kjer živimo, in na raznoliko ponudbo italijanskih ustanov, zelimo dati sezoni Glasbene matice specifičen, svojstven obraz, ki ne ponavlja vzorcev, ampak s svojo izbiro dopolnjuje in bogati trzaški in sirsí glasbeni prostor.

Med nami in okoli nas prihaja do vedno novih glasbenih pobud, ki naj bi jih čim prej predstavili občinstvu. To z veseljem storimo posebno takrat, ko domači izvajalec ponudi skladbo domačega avtorja.

Pri oblikovanju letošnje sezone smo bili pozorni predvsem na tri izhodišča: na stoletnico rojstva Marija Kogoj, na domače izvajalce ter na programsko usmeritev v glasbo 20. stoletja.

Kogojeva glasba bo zazvenela kar na petih koncertih, po njem pa se bo odslej imenovala tudi sola Glasbene matice v Trstu.

Domačim izvajalcem je letos odmerjen levi delež nastopov: na odru bodo sedemkrat kot solisti, v raznih komornih zasedbah in kot dirigenti (skupaj sedemnajst nastopov); po dolgih letih bomo v abonmaju spet slisali tudi zbor, ki deluje v okviru Glasbene matice.

Vsi koncerti ponujajo glasbo tega stoletja, v najrazličnejših estetskih odtenkih, z izjemo avantgardne in eksperimentalne glasbe.

Med imeni iz svetovne skladateljske literature se pojavlja tudi dvanajst domačih avtorjev.

Ob utemeljeni glasbeni vsebini ponuja sezona Glasbene matice se posebno sporočilo (Trstu in izTrsta): tu smo organizatorji, skladatelji, izvajalci in občinstvo, skupaj z najboljšimi glasbeniki iz Slovenije (ki naj bodo dokaz za kvaliteto raven slovenske glasbene kulture), odprti za stike s somesanci in srisim glasbenim svetom. A zaceti moramo pri jedru - pri nasih koreninah.

Od zavesti o lastnih koreninah, o lastnem kulturnem okolju in njegovi vrednosti, je odvisna človekova sa-

mozavest. Krepiti jo moramo, tudi na glasbenem področju, posebno na trzaskem prepihu, da bomo kos današnjim in jutrišnjim izzivom.

GLASBENA MATICA V TRSTU
Koncertna sezona 1992/93

13. novembra 1992**
CONCIERTO DE ARANJUEZ ZA HARFO

Simfonični orkester Slovenske filharmonije, Ljubljana
Jasna Corrado-Merlak, harfa

Dirigent: Marko Letonja
Kogoj - Merku, Rodrigo, Beethoven, Strauss

21. novembra 1992*
ZBOROVSKI POKLON KOGOJU
Zbor "Jacobus Galus", Trst

Dirigent: Stojan Kuret

Scenska glasba V kraljestvu palčkov otroški, dekliski in mešani zbori Marija Kogoj

26. novembra 1992*
KOGOJ MED TRSTOM IN DUNAJEM

Stella Doz, sopran, Neva Merlak, klavir
Kogoj, Grbec, Merku, Schönberg, Berg
18. decembra 1992*
VIOLINA PRI KOGOJU IN SODOBNIKIH

Tomaz Lorenz, violina, Alenka Scek, klavir

Kogoj, Dallapiccola, Britten

4. februarja 1993*
SKLADBE ZA DVA KLAVIRJA
OD CLEMENTIJA DO GELMETTIJA

Duo: Beatrice Zonta, Vesna Zuppin Clementi, Schumann, Kogoj (stirično), Martinu,

Lustuslawski, V. Gelmetti

18. februarja 1993*
SODOBNI DEZELNI SKALDATELJI IN PIHALNI TRIO

Giorgio Marcossi, flavta, Lino Urdan, klarinet

Vojko Cesar, fagot Vidali, Sofianopulo, Coral, Merku, Nieder, Bilucaglia,

Dominutti, Zanetovih

11. marca 1993*
GODALA IN FAGOT

Godalni kvartet Glasbene matice

Francesco Furlanich, fagot

Merku, Mendelssohn, Reicha, Tesakov

6. aprila 1993*
GOSTJE IZ MINSKA

Jurij Likin, oboa, Sergej Gromov, violina

Ilija Zukovski, violoncelo, Jurij Gildjuk, klavir

Mendelssohn, Gazelova, Dješevov, Rahmaninov, Falik

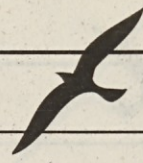
22. aprila 1993***
ZBOR V APSIDI: DVE MASI

Ljubljanski madrigalisti

Dirigent: Matjaz Scek

I. Scek, S. Kovac, F. Martin

*** Koncert bo v cerkvi Madonna del Mare
** Koncert bo v Kulturnem domu
* Koncerti bodo v gledališču Miela.

NOVICE

Slovenija ima težave v odnosih z Japonsko

LJUBLJANA - Slovenski državljani, ki potujejo na Japonsko, se ne uživajo ugodnosti, kakršne so imeli za časa nekdanje SFRJ. Čeprav sta Slovenija in Japonska oktobra navezali diplomatske stike, slovenski državljani za vstop na Japonsko se zdaj potrebujejo vizume.

Vlada v Tokiu pa poslovnežem odsvetuje potovanje v Slovenijo, ker jo imajo za krizno območje. Ker državi nista podpisali sporazumov o gospodarskem in kulturnem sodelovanju, to se dodatno otežuje slovensko-japonske odnose. (Hina)

Sojenje Honeckerju preloženo

BERLIN - Dolgo pričakovano sojenje nekdanjemu vzhodnonemškemu voditelju Erichu Honeckerju, ki se je začelo v četrtek, so morali preložiti do ponedeljka.

Honeckerjevega zagovornika Williija Stopha je po 17 minutah sojenja zadela srčna kap. Sojenje so zato po 45 minutah prekinili. Honeckerja in še pet nekdanjih vzhodnonemških politikov obtožnica bremeni zlorabe položaja in odgovornosti za uboj najmanj 13 Nemcev, ki so iz Vzhodne Nemčije poskušali zbežati na Zahod. (Reuter)

Modre čelade streljale na pripadnike Hezbolaha

BEJRUT - Vojaki modrih čelad so v spopadu z libanonsko vojsko v bližini t. i. varnostnega območja v južnem Libanonu ubili dva pripadnika Hezbolaha, je sporočil predstavnik te proiranske organizacije.

Incident se je zgodil, ko se skupina oboroženih upornikov na zahtevo sil ZN ni hotela umakniti s položajev v bližini Kafre. Tiskovni predstavnik sil ZN Goskel je povedal, da so uporniki streljali na vojake ZN, ti pa so na to odgovorili. (Reuter)

Konferenca o varnosti

TOKIO - V japonski prestolnici so se na dvodnevni konferenci o varnosti sestali predstavniki Japonske in zveze Nato. Osrednja tema je varnost v trikotniku med Azijo, Evropo in ZDA v obdobju po hladni vojni. Po bruseljski konferenci leta 1990 je to že drugo podobno srečanje. »Srečanje med Japonsko in zvezo Nato je zelo pomembno, saj bo omogočilo poglobitev sodelovanja med Japonsko, Evropo in ZDA na področju varnosti,« je povedal predstavnik japonskega zunanjega ministrstva Owada. (Reuter)

V. BRITANIJA / RAZBURJENJE

Duhovniki, duhovnice

Tradicionalisti grozijo, da bodo izstopili iz cerkve

ALJA KOSAK

LONDON - Canterburyjski nadškof dr. George Carry poskusa preprečiti razkol v anglikanski cerkvi. Sviri pred preneljenimi in nepremišljenimi odločitvami. Vernikom naroca, naj si vzamejo čas za mirno odločanje in molitev.

Razlog za strah pred razkolom anglikanske cerkve je zgodovinska odločitev glavnega cerkvenega zbora (sinode), ki tudi ženskam dovoljuje posvetitev v duhovniški stan.

S tem je anglikanska cerkev po 17 letih burnih razprav presekala 2000-letno tradicijo. To je mnoge osrečilo v prepričanju, da ta cerkev stopa v korak s časom, veliko pa je razočaranih, zato grozijo grozijo z izstopom.

Za posvetitev ženske v duhovniški stan so glasovali trije domovi cerkvenega zbora z dvotretjinsko večino, odločitev pa bo izvedljiva sele leta 1994, kajti potrditi jo morata tudi britanski parlament in kraljica Elizabeta II., ki je po ustavi na celu anglikanske cerkve.

Zaenkrat ženske diakonice v anglikanski cerkvi lahko krstijo, poročajo in opravljajo pogrebne obrede, ne morejo pa dajati odpustkov in opravljati svetega obhajila, ker jim

ni dovoljeno blagosloviti kruha in vina.

Kljub dvotretjinski večini, s katero je cerkveni zbor sprejel ženske v duhovniški stan, pa se veliko vernikov in duhovnikov s to odločitvijo ne more sprijazniti. Ze pred glasovanjem so sheffieldski skof in tisec duhovnikov grozili, da bodo zapustili anglikansko cerkev. Cerkev je na to pripravljena. Duhovnikom, ki bodo izstopili zato, ker jim vest ne dovoljuje, da bi v svoje vrste sprejeli ženske, bodo tudi finančno pomagali z odpravnino v višini 30.000 funtov.

Najpreprosteje pojasnilo tradicionalistov je, da je bil Jezus moški, prav tako tudi vsi apostoli, in ce bi Jezus hotel imeti med apostoli žensko, bi jo imel. Poleg tega tudi poudarjajo, da posvetitev ženske v duhovniški stan preperečuje zboljšanje odnosov z rimokatoliško cerkvi.

Prvi odgovor Vatikana je, da gre za novo in resno oviro na poti sprave. Toda westminstrski rimokatoliški nadškof kardinal Basil Hume je izjavil: »Ta odločitev ne naznanja prekinitve ekumenskih odnosov. Se praprrej bomo molili in delali skupaj, kljub tej novi in dodatni oviri.«

ŠVICA / POGAJANJA GATT

Oljna repica in izzivi svobodne trgovine

Arthur Dunkel bo skušal pomiriti Evropo in Ameriko

BARBARA KRAMZAR

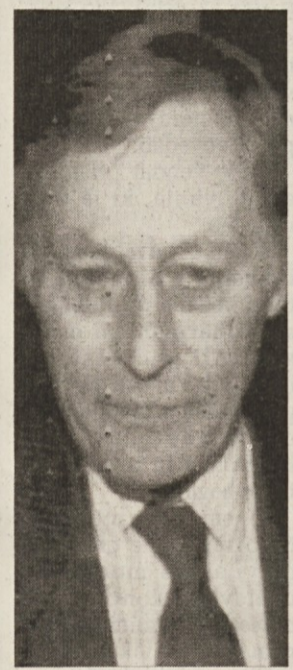
Razvite države in z njimi ves svet se otepajo s tistim, kar same previdno imenujejo gospodarski zastoj. Pomanjkanje gospodarske rasti in finančna nestabilnost pa bolj spominjata na začetek čisto prave svetovne gospodarske krize.

Zagovorniki svobodne trgovine trdijo, da poznajo zdravilo. 108 držav naj bi preprosto zaključil urugvajski krog o liberalizaciji trgovine in ves svet bi si razdelil najmanj 100 milijard dolarjev na leto. S tem bi kronali sedem uspešnih povojnih pogajanj, ki so svetu leta 1991 ze prinesla sanjskih 3, 5 milijard dolarjev. Namesto zmagovalca doktrine laissez-faire, novih delovnih mest in večje blaginje pa so se Združenih držav in Evropske skupnosti raje sprle zaradi oljne repice.

Celo vsi kmetijski in tekstilni izdelki, ki najbolj zavirajo GATT, po zdravi pameti ne bi bili vredni zapravljanja milijard za subvencije, kaj sele miniranja GATT-a. Razviti bi veliko več pridobili z izvozom storitvenih dejavnosti, ki tam ze zdaj zaposlujejo dva od treh delavcev.

Toda prapreporeditev svetovnega bogastva po koncu hladne vojne se ni

koncana. Ker si Nemcija se ni podredila evropskega zaledja, Japonska ne azijskega, obe pa se niso pomerile moči z Združenimi državami, bo moral svet počakati, da bo ena od treh velikih svetovnih sil potrebovala svobodno trgovino in jo potem vsilila drugim. Tako je Spanija v 18. stoletju pokleknila pred Anglijo, tako so Združene države v začetku 20. stoletja premagale London. Konec stoletja se igra ponavlja, samo z drugimi igralci.

Arthur Dunkel (Foto AP)

Evropa je tudi njen Vzhod

Adam Michnik, eden od veteranov poljskega gibanja Solidarnost, je v intervjuju za francosko tiskovno agencijo AFP izjavil, da zahodnoevropske države nimajo ustrezne politične strategije za reševanje težav v vzhodni Evropi po padcu komunizma.

»V preteklosti smo imeli Marshallov plan. Danes pa se vedno nimamo Delorsovega plana, ki bi omogočil združevanje Evropske skupnosti z državami evropskega Vzhoda«, pravi nekdanji svetovalec Lecha Walense.

»Vstop Poljske, Češke in Slovaske federacije in Madzarske v Evropsko skupnost se predsedniku Evropske komisije Jacquesu Delorsu se vedno ne zdi pomembno vprašanje,« je se poudaril Michnik.

Raziskava javnega mnenja, ki jo je opravil casnik Gazeta Wyborcza, je pokazala, da ima večina Poljakov generala Jeruzelskega se vedno za junaka. »To pomeni, da Poljaki nasprotujejo morebitnemu sojenju cloveku, ki je leta 1980 izvedel državni udar. »Popolnoma jih razumem in se strinjam z njimi«, pravi nekdanji poljski oporecnik Adam Michnik.

FEDERALIZEM

Flamci in Valonci vsak po svoje pod isto streho

DPA / STA

BRUSELJ - Obe sprti belgijski skupnosti, flamsko govoreči prebivalci Flandrije in francosko govoreci Valonci na jugu, sta se odločili, da bosta živeli vsaksebi, vendar pod isto zastavo. Obe strani sta si vztrajno prizadevali, da bi medsebojne razlike zgladili, a ko je lani padla vlada Wilfrieda Martensa, je med njima vendarle zajajal preglobok prepad. Nekaj časa se je celo zdelo, da se bo Belgija razvila v uspešni flamski sever z dvejezičnim Brusljem v sredini ter nemško govorečo manjšino na vzhodu.

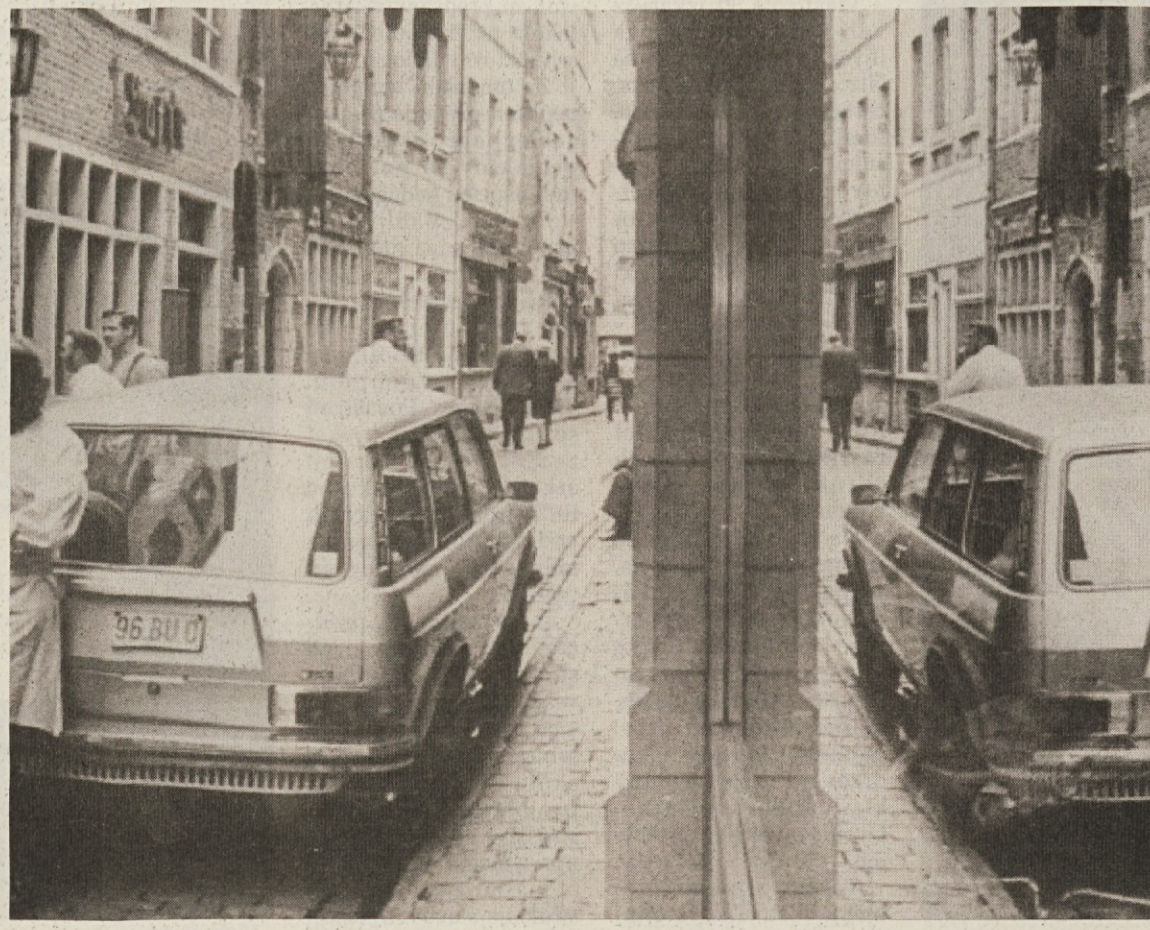
»Belgija je zvezna država,« tako se glasi prvi člen ustave po tretji državni reformi, kate- avtor je po dolgotrajni in zajedljivi razpravi krščanski demokrat in predsednik vlade Jean-Luc Dehaene. Z obljubami, da bodo dali flamskim in valonskim državljanom več lokalne avtonomije, skušajo zmanjšati napetosti, ki so pripeljale do padca prejšnje vlade. Govora je o federalizmu, ki zmaguje nad separatizmom. Neznatna nemško govoreča skupnost, ki šteje 60 tisoč prebivalcev, je takšno vrsto svobode nekaj časa že uživala in bila z njo kar zadovoljna. De facto gre sicer res za del Valonije, ki pa je že dolgo časa imel svojo »minivlavo« z omejenimi izvršilnimi pooblastili.

V prihodnji Valoniji bodo Flamci in prestolnica Bruselj lahko

gim lahko crpa sklade za placilo svojih učiteljev. Kljub popuscanju opazovalci menijo, da je se prezkodaj za dokončno razciscevanje. Za večino flamskih sogovornikov so Valonci preprosto »Francozi«. Ce pa bi se zgodilo, da bi se Flamci, ki prizivajo 60 odstotkov narodnega bogastva, odločili, da prenehajo placovati za socialni sistem blaginje, ki podpira »bolno, navzdol drseco Valonijo«, pa ta nestanovitni par ne bo več sposoben živeti v isti hiši, ampak sam, v locenih posteljah.

ponosni na neposredno izvoljeni pokrajinski parlament in pokrajinsko vlado. Ce bo potrebna dvotretjinska večina v parlamentu (z glasovi opozicije) odobrila te spremembe konec leta, bo zvezna država Belgija postala

kaj vec kot razpoznavni znak zelo avtonomnih pokrajini. Pokrajine ne bodo smele pobirati svojih davkov, pac pa bodo dobile vrnjene stroške za televizijski in radijski program, ki so se doslej zbirali v centru. Valonija med dru-

Kdo koga goljufa

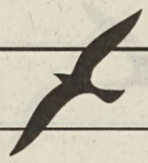
TOKIO - Japonska politična kriza se pogloblja. Vladajoca liberalno demokratska stranka zeli zascititi svoje voditelje pred obtožbami opozicije, da so bili vmešani v finančne skandale, zato je presla v protinapad.

Na zahtevo opozicije, da deset vodilnih predstavnikov LDP priča o svojih zvezah s tokijskim podzemljem, je vladna stranka odgovorila s spiskom enajstih opozicijskih voditeljev, ki jih obtožuje utaje davkov in povezave s spornim podjetjem Sagawa Kiyubin.

Podjetje je bilo ustanovljeno v začetku osemdesetih let in je kmalu zraslo v eno največjih podjetij za trgovino z nepremičninami. Kot vse kaže, si je uspešne posle zagotovilo predvsem s podkupovanjem vplivnih politikov, predvsem iz vrst LDP.

Javnost se je razburila, ko je voditelj LDP javno priznal, da je sprejel visoko podkupnino (500 milijonov jenov oziroma stiri milijone dolarjev), da bi se podjetje Sagawa lahko izognilo placilu davkov.

V začetku neznatni skandal je prerasel najprej v pranje umazanega strankarskega perila, po prvih zaslišanjih na sodišču pa prihajajo na dan podrobnosti, ki kažejo na povezavo politikov vladajoce Liberalno demokratske stranke s skrajno desnico, verjetno pa tudi z japonskim podzemljem. Zaradi tega je ogrožen tudi nov gospodarski nacrt, ki naj bi ga v kratkem sprejel parlament. (Reuter)

VOJVODINA / STRAH PRED ODHODOM NA NOVO FRONTO

V Vojvodini mobilizirajo nesrbsko prebivalstvo

Hrvaški viri napovedujejo, da Srbi pripravljajo nove pohode

MILENA PUTNIK

NOVI SAD - Vojvodina je ponovno soočena z množicnim vpoklicem vojskih obveznikov, posebej na severu Backe. Na to že nekaj časa opozarjajo aktivisti vojvodinskih opozicijskih strank, pa tudi nekateri poslanci v vojvodinski skupščini. Poslanec Pal Karoly pri tem navaja, da so nekateri vpoklici na "vojske vaje" označeni z datumom decembrskih volitev za skupščino tako imenovane Zvezne republike Jugoslavije in katoliškega Bozica, predstavnik demokratične skupnosti vojvodinskih Madzarov Laszlo Gjula pa poudarja, da je v jugoslovanski vojski trikrat več Madzarov, kot bi jih smelo biti glede na stevilo prebivalstva.

Vojske oblasti v svojem znanem slogu zatrjujejo, da gre za čisto navadne vojske vaje. Mirovniki pa se sprašujejo, zakaj jih pošiljajo v kraje zunaj Vojvodine in se oglašajo na primer iz Pristine.

Vse to nedvomno razburja predvolilno večnacionalno politično vojvodinsko prizorišče. Možno je, da so mobilizacija in »čisto navadne vojske vaje« del predvolilnega političnega pritiska na vse bolj nezado-

voljno madzarsko manjšino. Prav tako se lahko zgodi, da se kandidati za volitve hkrati pojavijo tudi na spisku za mobilizacijo, kar se je v preteklosti pogosto dogajalo.

Očitno v Srbiji ni nikogar, ki bi prisluhnil zahtevam po sprejemu zakona o amnestiji tistih, ki so se izognili mobilizaciji, ker se niso hoteli vojskovati.

Stevilni od njih so zbežali v tujino. Zvezni parlament je predlog taksnega vladnega zakona enkrat že prelozil na primernejše čase. Nekateri viri na Hrvaškem opozarjajo, da mobilizacija ni naključna, temveč se oblasti v Beogradu pripravljajo na nov vojski spopad.

Kot trdi zagrebški Globus, so v Beogradu povsem reorganizirali vojsko in začeli celo sami proizvajati najnujnejše orožje, med drugim celo tanke. Reorganizacijo naj bi vodil znani generalpodpolkovnik Života Panić.

Po navedbah istega vira so na Batajnici oblikovali novo letalsko enoto za hitro posredovanje. Omenjene enote naj bi se pripravljale za vojno na južnih mejah tako imenovane velike Srbije.

Alli vojvodinske rekrute čaka podobna usoda? (Telefoto Reuter)

HRVAŠKA / SPORI MED VLADO IN SINDIKATI

Petek je, pa še trinajstega v mescu, splošne stavke pa vseeno ne bo

Napovedujejo skorajšnji padec premiera Šarinića

GOJKO MARINKOVIĆ

ZAGREB - Potem ko je postalo dokončno jasno, da v petek, 13. novembra, na Hrvaškem ne bo nobene, kaj se napovedane splošne stavke, je marsikdo skoraj dojel, da se je v desetdnevem merjenju moči med sindikati in vlado, pri katerem je odigral pomembno vlogo celo predsednik republike, tresla gora, da se je rodila mis.

Vse se je začelo 30. oktobra, ko je vlada, ne da bi se posvetovala s sindikati, kar je po zakonu dolžna, sprejela nekaj, kar je sama poimenovala kot nujne ukrepe socialne politike in takoj zatem sprejela odlok o omejevanju plac. Vsi ti ukrepi so bili sprejeti v nasprotju s kolektivno pogodbo, ki je bila podpisana komaj pred enajstimi meseci. Namesto da bi vnesla več reda v socialno politiko in pomagala številnim revežem, katerih življenjski standard je že zdavnaj zdrsnil pod raven človeškega dostojanstva, je bila namenjena zgolj polnjenju državnega proračuna. Ti ukrepi so temeljili na celi vrsti odločitev o podrazitvah.

Ko je Marija Antoinetta na vprašanje, zakaj ljudje negotujejo, dobila odgovor, da zato, ker nimajo kruha, je začudena vprašala, zakaj potem ne jedo piskotov - ji bo v tem stilu je tudi predsednik vlade Šarinić lakonično pojasnil, kako sploh ni res, da hrvaški narod živi slabo, saj nekateri vendar pijejo in kadijo, drugi pa se prevazajo celo v avtomobilih.

Tri vodilne sindikalne centre so nemudoma napovedale stavko, "ker

gre za ponovno uvajanje administrativnega omejevanja plac", mimogrede, v avgustu je povprečna plača znašala 34.485 HRD. Spor pa je nastal tudi okrog minimalne plače (sedaj 16.000 HRD) ter vrste drugih podrobnosti. Poglavitni ugovor sindikatov pa je bil namenjen dejstvu, da vlada nikakor ne izoblikuje celovitega programa socialne politike, ceprav v hrvaški ustavi jasno piše, da je Hrvaška socialna država in da ima "vsak zaposleni pravico do zaslužka, s katerim lahko sebi in družini zagotovi svobodno in dostojno življenje".

Medtem je temperatura tako narasla, da je moral v spor poseči sam Tudman. Sestel se je s predstavniki vlade in sindikatov in določili so komisijsko, ki je zasedala tri dni. Eden uradnih lakajev (med novinarji) je k temu seveda moral pristaviti svoj lonček in tako se je v "Večernjem listu" (ki mu v Zagrebu pravijo "brezmadežnik") pojavil komentar, v katerem avtor zuga, naj se "jugonostalgiki nikar ne naslanjajo ob napovedi splošne stavke" in sindikalnim vodjem priporoča, naj vendar sodelujejo z vlado. Zoper koga naj bi bila ta stavka sploh uperjena?! Hrvaška vlada, kot zatrjujejo novopečeni cuvar pečata (sicer je to pocel tudi v prejšnjem režimu) namreč ni kriva in bistvo vse večje revščine hrvaških državljanov nikakor ne tici ne v vladi ne v saboru, am-

dopustili generalne stavke nekakšnem imenu delavstva, kerne gre za stavko zaradi socialnih okoliščin, ampak za politični strijk, ki bi zahteval tudi politične posledice.

Spet so torej krivi dejstva in spet so krivi tisti, ki nimajo, da bi placali tramvaj, kaj se elektriko in gretje. Niso seveda krivi tisti, ki so zakon krsili, pač pa tisti, ki so na to krsitev opozorili.

Ko se je zdelo, da je spor med vlado in sindikati že resen, se je se bolj razplamtel. Sindikati predlagajo naj bo najnižja plača 33.000 HRD, vlada pa ponuja 28.500 HRD. Sicer pa je predsednik Šarinić naredil se en korak v smer omejevanja prevazanja, saj se je benčin podrazil celo za 50 odstotkov. Kljub temu pa je vlada javno priznala, da je naredila napako in da tega ne bo več pocela, da bo spoštovala zakon, ki pravi, da se mora o socialni politiki, kakor tudi o celem paketu 23 zakonov obvezno pogovarjati s sindikati.

A to je sele prvi razlog, zakaj ni mogoče trditi, da se ni nič zgodilo, drugi pa je v dejstvu, da je vlada kdo ve kolikokrat že dokazala svojo nesposobnost. Vse bolj očitno je, da Hrvaška ta hip ne potrebuje vlade menedžerjev, kakršna je ta, temveč vlado narodne in socialne resitve. Zato ne utegne biti prav nič presenetljivo, če bodo sedanjemu predsedniku Šariniću kmalu spodmaknili predsedniški stolček, na njegovo mesto pa bo prišel tisti, ki ima več posluha za sedanji trenutek Hrvaske.

Foto: Srdan Živulović - TRIO

KOSOVO / PO STRELH PRED KASARNO

Policija na ulicah ne vznemirja

SKELZEN MALIČI

PRISTINA - Včerajšnji oboroženi spopad pred vojaškim poveljstvom v Pristini, v katerem je bila ubita ena oseba, ni povečal napetosti na Kosovu. Danes je bilo v Pristini in na Kosovu relativno mirno, krožilo je le več policijskih patrol.

Preiskovalci stalne misije Kevsa na Kosovu včerajšnjega dogodka ne štejejo za organiziran teroristični napad, kot so včeraj objavili srbski mediji. Po izjavah prič so vojske oblasti in policija domnevni napad na vojaški objekt inscenirali: truplo ubitega Najeta Selimija so prenesli do strazarskega mesta, ceprav je bil ustreljen sto metrov dlje. Sumljiv je tudi podatek o dveh ranjenih vojaki, ceprav je TV Beograd posredovala pogovor z njima v bolnici. »Vojak je izjavil, da je bil dvakrat zaboden z nožem v hrbet, ves čas pa je na posnetku lezal na hrbtu brez znakov, da je ranjen,« je povedal Zenun Celaj, sekretar Odbora za varstvo človekovih pravic v Pristini.

Albanske politične stranke so ostro reagirale na to novo provokacijo in hladnokrvni umor sredi Pristine. Demokratična zveza Kosova je zahteva-

la mednarodno ekspertizo o ozadju tega primera, ki naj razkrinka tudi številne druge zločine srbske policije in vojske. Komentator casnika Bujku ugotavlja, da je Kosovo polno srbskih oboroženih skupin in da bi morala mednarodna skupnost cim hitreje razorožiti Kosovo.

Telefoto: Reuter

SRBIJA / PREDVOLILNA VROČICA

Prisluškovanje kot zadnji adut

Ćosić je napovedal, da bo kandidiral za predsednika Srbije

DRASKO DRASKOVIĆ

BEOGRAD - Jugoslovanski premier Panić in predstavniki srbske opozicije mrzljivo isčejo najboljše resitve za nastop na decembrskih volitvah. Zadnji sestanek med Panićem in opozicijo je ponovno potekal za zaprtimi vrati v nekdanjem jugoslovanskem CK, ki je zdaj last Panićevega podjetja MP holding.

Neuradno, a zanesljivo je znano, da bo na decembrskih volitvah sodeloval tudi jugoslovanski predsednik Dobrica Ćosić. Vendar pa bo kandidiral le, če bo to storil tudi Slobodan Milošević. Zdi se, da sta Ćosić in Panić zgladila nesoglasja. Njuna mnenja se trenutno razhajajo le pri vprašanju priznanja Makedonije. Panić je že napovedal jugoslovansko priznanje Make-

donije, kar je v grški javnosti izzvalo ostre reakcije. Ćosić pa je iz bolnišnice, kjer okreva po operaciji, grškemu predsedniku Konstantinu Karamanlisu sporočil, da ZRJ Makedonije ne bo priznala, dokler tega ne bo storila Evropska skupnost.

Iz zaupnih virov smo izvedeli, da predsedniku Ćosiću "pristoje srbske ustanove", prisluškujejo ze ves čas, odkar je zasedel to mesto. Na seji državnega sveta je srbski predsednik Slobodan Milošević proti Ćosiću nastopil z argumenti, pri čemer je uporabil izjave, ki jih Ćosić ni nikoli izrekel. Zato jugoslovanski predsednik upravičeno sumi, da mu prisluškujejo. Na to pa opozarja tudi zvezni minister za notranje zadeve Pavle Bulatović.

Dobrica Ćosić

NOVICE

Nemčija vzpostavila diplomatske stike z BiH

BONN - »Nemčija je sklenila vzpostaviti diplomatske stike z Bosno in Hercegovino,« je po krajšem obisku zunanega ministra Bosne in Hercegovine Harisa Silajdžića v Bonnu sporočil tiskovni predstavnik nemškega zunanega ministrstva. S tem dejanjem hoče nemška vlada poudariti, da podpira ozemeljsko celovitost Bosne in Hercegovine.

»Meje te države morajo ostati taksne, kot so bile pred začetkom vojne,« menijo v nemški vladi. Zaradi vojne pa v Sarajevu se ne bodo odprli svojega veleposlanstva. Nemčija je za Dansko druga država evropske dvanajsterice, ki je priznala Bosno in Hercegovino. (AFP)

Razmere v vzhodni Slavoniji so še vedno napete

OSIJEK - Predsednik osiješke mestne vlade Branimir Glavas je poveljniku mirovnih sil Združenih narodov Satus Nambiarju poslal pismo, v katerem ga opozarja na napete razmere v vzhodni Slavoniji in ga poziva, naj stori vse za normalizacijo zivljenja na tem področju. »Skupna naloga hrvaških oblasti in mirovnih sil je omogočiti vrnitev beguncev na zasedena ozemlja,« je se zapisal Glavas. (Hina)

Grčija bo spoštovala makedonske meje

ATENE - Grčija je obvestila svoje partnerje v Evropski skupnosti, da so Srbija, Bolgarija in Albanija ugodno odgovorile na grsko pobudo, da bobodo spoštovala meje nekdanje jugoslovanske republike Makedonije, se je izvedelo iz diplomatskih virov v Atenah.

Tiskovni predstavnik grškega zunanega ministrstva Magginas je sporočil, da Atene Makedoniji zagotavljajo nedotakljivost njenih meja, kar je pomemben dejavnik za stabilnost v tem delu Balkana. Obenem je sosede Makedonije pozval, naj Skopju dajapodobna uradna zagotovila. (AFP)

Bobby Fischer bo zaposlen pri Jugoskandiku

BEOGRAD - Sahovski velemejster in sporni junak poletnega dvoboja na Svetem Stefanu v Crni gori Bobby Fischer bo sklenil delovno razmerje v zasebnem podjetju Jugoskandik, katerega lastnik je tudi organizator dvoboja Jezdimir Vasiljević.

Fischer naj bi bil direktor novoustanovljenega sahovskega združenja Jugoskandik. »Gazda Jezda«, kot Vasiljevića imenujejo beograjski mediji, pa bo na decembrskih volitvah kandidiral na listi Sesljeve radikalne stranke. Na kandidadni listi je vpisan takoj za cetniškim vojvodo. (STA)

V Makedoniji cveti črna borza

SKOPJE - Ministrica za razvoj Sofija Todorova je v intervjuju za francosko agencijo AFP potozila, da Makedonci živijo vsak dan slabše. Grčija ji nece poslati ze placanih dobrin za 1,3 milijarde dolarjev, industrija deluje samo s polovico zmogljivosti, povprečna plača pa je samo sto nemških mark. Zato je črna borza očitno edina, ki v Makedoniji resnično deluje. Predvsem socialno ogroženi Albanci, med njimi večinoma mladoletniki, nezakonito služijo denar. STA poroča iz Skopja, da bi mafija pripravljena delovati tudi politično, da bi zascitila svoj status.

Po poročilu Slovenske tiskovne agencije nekateri v Skopju celo domnevajo, da je albanska mafija stala v ozadju nedavnih nemirov, medtem ko drugi obtozujejo srbsko obveščevalno službo. Tretjina prebivalcev Makedonije je albanskega rodu. (STA, AFP)

Vlada ZRJ o državnem premoženju

BEOGRAD - Vlada nepriznane Zvezne republike Jugoslavije je sprejela predlog zakona o državnem premoženju. Ce bodo zakon sprejeli poslanci v skupščini, bo prejšnja družbena lastnina postala državna in je v nobenem primeru ne bo mogoče podarjati, prenasati ali odstopati brez nadomestila. Ta zakon naj bi odlocil tudi o usodi his in palac, ki jih je uporabljal nekdanji predsednik Socialistične federativne republike Jugoslavije Josip Broz, predvsem Belega dvora in spominjskega centra v Beogradu ter drugega premoženja. (STA)

NOVICE

Družabno srečanje slovenskih denarnih zavodov

TRST - Na Trzaskem in Goriskem bo v soboto, 14. novembra spoznavno-družabno srečanje slovenskih denarnih zavodov iz Furlanije-Juljske krajine, Slovenije in avstrijske Koroske. Podobna srečanja so bila tudi v preteklosti, zdaj pa se bodo slovenski bančniki iz treh držav po nekaj letih srečali v novih razmerah, saj je medtem prišlo v Sloveniji do korenitih sprememb, in to tudi v okviru ožjega delovnega področja denarnih zavodov. Program sobotnega srečanja, ki se bo začel ob 10. uri v prostorih Hranilnice in posojilnice na Opčinah pri Trstu, predvideva krajšo predstavitev slovenskih denarnih zavodov v Italiji, nato pa skupni ogled novih sedežev hranilnic in posojilnic v Nabrezini in v Doberdolu na Goriskem. Vmes je predviden tudi nekaj manj formalnih družabnih stikov, na katerih bodo imeli udeleženci priložnost, da se seznanijo z nekaterimi drugimi stranmi slovenskega gospodarstva v Italiji. (V. B.)

Seminar o kakovosti

MARIBOR - Regionalna gospodarska zbornica in občinska gospodarska zbornica iz Maribora sta organizirali seminar o kakovosti povezani s projektom Maribor jutri. Poudaril so predvsem da je kakovost eden od najpomembnejših faktorjev pri dvigu proizvodnje in pri stopanju na tržišče. To pomeni, da kakovost zavzema tudi vidno vlogo in pomen v uresničevanju projekta Maribor jutri. (T. D.)

Pri Fiatu verjamejo v avtomobil

TRST - Tudi v prihodnjih letih bo Fiat največ svoje pozornosti posvetil avtomobilom. Čeprav je bila tudi do zdaj pozornost torinskega koncerna usmerjena na to področje, je treba vedeti, da ima Fiat velike interese tudi na področju financiranja, bank, zavarovalništva in drugih industrijskih panog in to ne le v Italiji, marveč po vsem svetu. Kljub temu, da je povsod v svetu prodaja avtomobilov v krizi in da so samo v fiatovih tovarnah lani izdelali več kot 200.000 vozil manj kot leto prej in kljub temu, da so tudi zdaj v dopolnilni blagajni desetisoči delavcev, kar pomeni, da bo tudi letošnja proizvodnja manjša, je predsednik družbe Giovanni Agnelli izjavil, da so se vedno zaveravali v avtomobile. Agnelli je govoril na letni konferenci vodilnih funkcionarjev koncerna. Prisli so od vseh povsod, prvič so bili navzoči tudi zastopniki poljskega fiata. V prihodnjih petih letih bo koncern investiral 40.000 milijard lir v nove tovarne in načrte za osemnajst novih vrst vozil. Samo na tak način bo lahko vzdržal konkurenco, saj naj bi kriza trajala še nekaj let. Fiat se na ta nov izziv pripravlja z gradnjo novih tovarn na jugu Italije in tudi s posodobitvijo tovarne na Poljskem. Renato Ruggiero, nekdanji italijanski minister za zunanjo trgovino se je prav te dni pogovarjal s poljskim predsednikom Walenso in prvo ministrico Suhocko. Poljska predstavnica sta izrazila zadovoljstvo zaradi Fiatove investicije v njihovi deželi. (V. B.)

SLOVENIJA / LASTNINSKA ZAKONODAJA

Več metod privatizacije

Certifikate dobijo vsi državljani

ALENKA L. JAKOMIN

Ljubljana - Sprejemanje lastninske zakonodaje, s katero je parlament postavil pravno podlago za preoblikovanje zdajšnje družbene lastnine v zasebno, je trajalo skoraj dve leti.

K zadnjemu predlogu zakona o lastninjenju je bilo vloženih več kot 240 amandmajev, po dvakratnem usklajevanju pa so vsi trije zbori le sprejeli isto različico novega zakona. Trije poslanci, Janko Dezelak (SKD), Mile Setinc (LDS) in Emil Milan Pintar (SDSS), ki so pomagali pri pripravi zakona, so včeraj skupaj s predstavniki vlade pojasnili njegove bistvene značilnosti. Mile Setinc je dejal, da zdaj ni smiselno govoriti o tem, ali je zakon dober ali ne. Njegove pomanjkljivosti se bodo pokazale šele ob njegovem izvajanju. Pomisleke, da pomeni ta zakon razprodajo premoženja tujcem, so pisci zakona zanikali in zagotovili, da je ta bojazen odveč, saj je predvidenih precej varovalnih mehanizmov. Podjetja, ki se bodo privatizirala, imajo na voljo 6 mesecev; v tem času se odločijo za način, po katerem se bodo lastninili. Delavci lahko postanejo lastniki podjetij, toda največ do 20 odstotkov ni-

hove vrednosti. To pomeni, da lahko tudi soupravljajo. Delavski odkup se lahko kombinira s prodajo podjetja tujcu, mogoče pa je se podjetje v celoti prodati enemu samemu lastniku. V primeru, da se slednje ne uresniči, je treba 40 odstotkov vrednosti prenesti na različne sklade (delnice skladov se tri leta ne bodo smele prodati tujcem), ostalih 20 odstotkov pa se prenese na investicijske družbe, ko bodo ustanovljene. Tezave se bodo pojavile ne le pri samih postopkih lastninjenja, ampak tudi pri lastninskih certifikatih (te bodo delavci, zaposleni v podjetjih, ki se bodo lastninili, lahko zamenjali za delnice), za katere zakon predvideva vrednostno lestvico glede na delovno dobo državljanov. Najnižja vrednost certifikata bo znašala 200 tisoč tolarjev, najvišja pa 400 tisoč. Do certifikatov so upravičeni vsi slovenski državljani, navodila za njihovo pridobitev pa se pripravljajo. Da jih bodo občani prevzeli, se bodo občani morali najverjetneje zglasiti na občinskih matičnih uradih. Za pridobitev certifikatov otrok pa bodo za prevzem morali poskrbeti stari oziroma njihovi skrbniki.

Ce delavci sami ne bodo zmogli interno odkupiti delnice v skupni 20-odstotni vrednosti podjetja, bodo v ta odkup lahko vključili svoje družinske člane, tako da bodo njihove lastniške certifikate zamenjali za delnice podjetja. Vendar pa zakona ni mogoče izvajati, dokler ni spremljajoče zakonodaje, ki jo mora vlada pripraviti čim prej, parlament pa sprejeto precej obsežen zalogaj: sistemski zakoni (zakon o gospodarskih družbah, zakon o soupravljanju, zakon o računovodstvu in reviziji, zakon o investicijskih družbah), spremljajoči zakoni (zakon o odškodninskem skladu, razvojno-ekološkem skladu, tehnološko-razvojnem skladu in zakon o povračilu vojnih odškodnin), zakon o agenciji in razvojnem skladu ter pokojninskem skladu (zadnje tri bo treba še dopolniti). In navsezadnje so potrebni še podzakonski akti oziroma navodila za pripravo otvoritvene bilance, programa za preoblikovanje podjetja, za izdajo lastninskih certifikatov in navodila za državljanje pri njihovem pridobivanju.

LJUBLJANA / SEVANJE V ELEKTRARNI V MEJAH VSEH PREDPISOV

Jedrsko elektrarna Krško deluje zanesljivo

Vplivi na okolje ne presegajo predpisanih stopenj

MILE ČUK

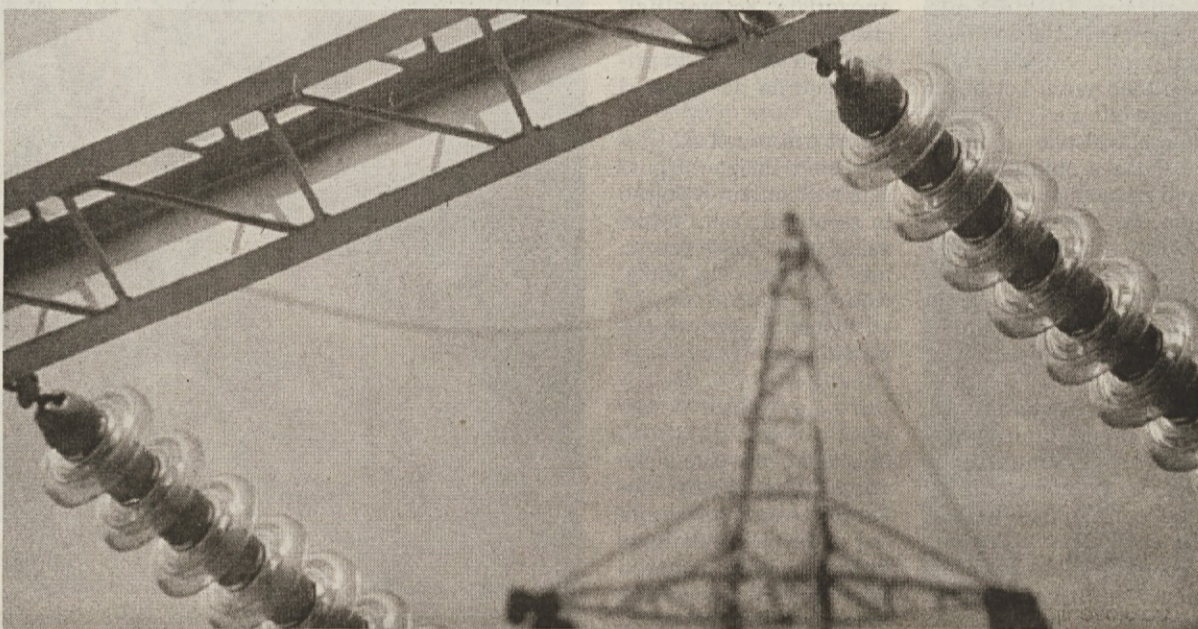
Iz vseh analiz in poročil, ki jih dobivamo vsak dan, teden in za celo leto je moč sklepati, da jedrska elektrarna Krško v zadnjih nekaj letih deluje zanesljivo. To je članom Združenja za energetiko pri Gospodarski zbornici Slovenije včeraj zatrdil direktor Republiške uprave za jedrsko varnost Miroslav Gregorič. Po njegovih besedah takšno oceno nedvoumno potrjuje proizvodnja v kilovatih urah pa tudi število ur, ko je elektrarna priključena na omrežje, kar je objavljeno v ustreznih mednarodnih revijah. Gregorič je tudi poudaril, da so doze sevanja, ki ga

prejme osebe v elektrarni, v okviru slovenskih in svetovnih predpisov in celo priporočil Mednarodnega združenja za varstvo pred sevanji. Tudi vplivi na okolje so v okviru predpisanih stopenj. Uprava za jedrsko varnost je v preteklosti zahtevala vrsto analiz, med njimi tudi popolno revizijo protipozornih sistemov in postopkov v elektrarni. Na tej podlagi so postavili določene zahteve in pogoje, ki jih bo treba v prihodnje izpolniti. Zahtevajo tudi analizo varnosti elektrarne, ki naj bi med drugim

odgovorila na vprašanje, kakšna je verjetnost, da bi se denimo začela taliti sredica. Takšna analiza traja več let, precej tudi stane, ugotovi pa šibke točke, ki jih je potem mogoče odpraviti.

Glavni direktor jedrske elektrarne Krško Stane Rozman je ob tem opozoril na izjemno neurejen plačilni promet med elektrarno in obema ustanoviteljema v Sloveniji in na Hrvaškem. Rozman se je zavzel za to, da čimprej sprejemo potrebno zakonodajo, ki bi pomenila revizijo obstoječih dokumen-

tov in ustvarjanje novih odnosov, ki urejajo partnersko razmerje med nekdanjima republikama. Direktor JEK je predlagal ustanovitev skupne strokovnjakov, ki bi z vso resnostjo obravnavali odprta vprašanja kot se tudi sicer lotevajo drugih meddržavnih problemov. Med odprtimi vprašanji je omenil lastninska razmerja, prihodnje upravljanje podjetja, oblikovanje cen itd. Rezultat taksnega prizadevanja bo vsekakor učinkovitejša upravljanje elektrarne, s tem pa tudi njena večja varnost, ki naj ne bi bila pod vplivom vsakdanjih težav.

SGZ / S SEJE PREDSEDSTVA

Za reševanje krize goriškega gospodarstva

GORICA - Na zadnji seji predsedstva Slovenskega gospodarskega združenja so razpravljali predvsem o hudi gospodarski krizi na Goriskem in o odnosih s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem iz Trsta.

Predsednik Nanut je pozdravil zamisel s nedavne letne skupščine goriških industrijcev, ki so predlagali, da bi prosto industrijsko cono, predvideno z Osimskimi sporazumi na trzaskem Krasu, uresnili na Goriskem. S tem bi nedvomno nadoknadili morebitne izgube zaradi ukinitve goriške proste cone, hkrati pa bi pomagali pokrajini, da se izkoplje iz gospodarske krize.

Glede odnosov s SDGZ so člani predsedstva meni-

li, da morajo le-ti ostati korektni in plodni v obojestransko korist. Če bo dobra volja, uspeh gotovo ne bo izostal. Poleg formalno-pravnega postopka o ločevanju so odborniki obravnavali tudi način povezovanja s sorodno trzasko organizacijo.

Ob koncu je stekla beseda se o pridobivanju dovoljenj, ki jih izvozno-uvozna podjetja potrebujejo z izvezanje blaga v bivše jugoslovanske republike. Te naj bi odslej izdajala goriška Trgovinska zbornica, ki je v ta namen zaprosila SGZ za sodelovanje. Odborniki so na koncu pozdravili pobudo italijanskega združenja trgovcev, ki jih vabi k sodelovanju pri izdaji goriškega turističnega vodiča.

IRPEF / NOVI DAVČNI PREDPISI

Spremembe pri davkih

Veliki križi dakoplačevalcev

Konec meseca zapade rok za plačilo letosnjega davnega predjuma. Prvega smo plačali junija skupaj z obracunanom lanskim davčnim dohodkom, sedaj pa je na vrsti drugi predjem. Zaradi številnih novih davčnih ukrepov prihaja že sedaj do nekaterih novosti, ki davkoplačevalcem seveda ne bodo prijale. V mislih nimamo samo tistih, ki imajo dohodek samo od oddvisnega dela in jim bodo 3-odstotni povisek predjuma na davek IRPEF pobrali delodajalci ob izplačilu trinajste plače. Vsi tisti, ki imajo se kak drugi dohodek (tudi ce gre za lastnino enega samega stanovanja), kot tudi tisti, ki sodijo med neodvisne delavce, bodo

morali biti pri plačilu novembrskega predjuma zelo pozorni: ta bo namreč moral biti za 3 odstotke višji od prej predvidenega. V primerjavi s preteklimi leti je stvar leto se bolj zapletena, ker smo že junija plačali odstotek predjuma več kot prej. Se enkrat zato opozarjamo, da morajo biti davkoplačevalci pri teh računih zelo pozorni, saj so kazni za napake precej zasoljene.

Ta čas je z davkoplačevalce neprijazen. Finančna straza je napovedala hud boj domnevnim utajevalcem. V treh letih naj bi pregledali knjige sirihi milijonov prostih poklicev, trgovcev in obrtnikov. Ze cez 10 dni bodo opravili 400 poskusnih pregledov. (AWS)

KZ / TRENUTEK DRUŽABNEGA ŽIVLJENJA

Prijeten izlet na Madžarsko

Udeleženci so si ogledali tudi zanimiv vinski muzej v Egeru

Pred časom je Kmečka zveza priredila za svoje člane izlet na Madžarsko in izletniki so se ob tej priložnosti fotografirali pred spomenikom neznanemu

vojaku v spominskem parku madžarskih kraljev. Ogledali so si se Blatno jezero, Budimpesto, v vinorodnem okolisu pa vinski muzej v mestu Eger, kjer je

prikazan razvoj vinogradništva na Madžarskem. V Visegradu so videli ostanke gradu Mitja Korvina, v Esztergomu pa staro rezidenco madžarskih kraljev.

KZ / POZOR

Prijava vina

Kmečka zveza opozarja svoje člane, da je treba do 15. decembra letos, kot vsako leto, prijaviti vinski pridelek. Kmečka zveza bo svojim članom pomagala opraviti to obveznost in jim bo v ta namen pravčasno sporočila dan in urnik za izpolnjevanje prijave. Izpolnjevanje bo vsekakor potekalo tako v osrednjem uradu organizacije (Ul. Cicerone 8/b) kot na podeželju.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO ZAPADLOSTJO

- BTP so obveznice s koriščenjem 1. oktobra 1992 in zapadlostjo 1. oktobra 1995.
- Obveznice dajejo letno 12% bruto obresti izplačljive v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.
- Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.
- Dejanski letni donos BTP znaša 10,78%, če bodo obveznice prodane po ponujeni ceni.
- Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.
- Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne 16. novembra.
- Obveznice BTP se koristijo s 1. oktobrom; ob vplačilu (19. novembra) bo treba doplačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo privatniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.
- Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.
- Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov lir.
- Podrobnejše informacije nudijo banke.

MENJALNIŠKI TEČAJI

12. novembra 1992

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	61,10	61,69	8,58	8,70	7,03	7,13
AMTK Plus	61,31	61,98	8,65	8,95	7,00	7,28
Banka Zasavje	61,10	62,20	8,68	8,84	6,90	7,40
Burin klub*	61,20	62,00	8,50	8,80	6,95	7,15
Bober Fuzine*	61,30	61,80	8,60	8,75	7,10	7,25
Bober Trzin*	61,30	61,80	8,60	8,75	7,10	7,25
BTC terminal Sezana*	61,10	62,25	8,58	8,75	7,05	7,16
Come 2 Us*	61,40	62,10	8,65	8,90	7,00	7,30
Creditanstalt - Nova banka d.d.	61,10	61,70	8,60	8,80	6,90	7,20
Dolenjska banka	60,50	62,00	8,55	8,81	6,97	7,25
Eros Ljubljana*	61,45	61,95	8,65	8,85	7,10	7,30
Eros Kranj*	61,40	61,90	8,65	8,75	7,10	7,30
Eurotours International*	61,20	61,90	8,60	8,80	7,00	7,18
Feniks d.o.o. Portorož	61,10	62,10	8,42	8,86	7,03	7,21
Fima*	61,30	61,80	8,60	8,80	7,05	7,20
Firadas d.d. Idrija	60,90	62,55	8,40	8,80	6,80	7,10
Golfurist	60,50	62,00	8,55	8,80	6,90	7,05
Graphtec and present	61,50	61,90	8,70	8,85	7,00	7,30
Hida	61,40	61,80	8,69	8,77	7,13	7,21
Hipo*	60,80	62,60	8,64	8,89	7,05	7,25
Hipotekarska banka Koper	61,30	62,30	8,60	8,85	7,00	7,20
Hranilno kreditna služba	61,30	61,90	8,62	8,79	7,05	7,17
Hram Rozice Mengeš	61,55	61,75	8,70	8,85	6,90	7,20
Ilirika Ilirska Bistrica	60,80	62,40	8,40	8,72	6,85	7,15
Ilirika Slovenj Gradec	61,45	61,70	8,68	8,72	7,05	7,12
Ilirika Postojna	61,45	61,70	8,65	8,72	7,05	7,12
Invest	61,20	62,00	8,63	8,83	7,04	7,25
Italdesign*	61,40	62,00	8,62	8,69	7,10	7,20
Klub Slovenjalca	61,40	62,00	8,65	8,85	7,10	7,25
Komercialna banka Triglav d.d.	61,00	62,47	8,58	8,88	7,07	7,31
Kompas Fintrade*	61,04	61,99	8,65	8,79	7,00	7,22
Kompas Hertz Bled*	61,40	62,00	8,60	8,80	6,90	7,10
Kompas Hertz Idrija*	61,30	62,30	8,60	8,80	6,85	7,05
Kompas Hertz Velenje*	61,20	61,70	8,60	8,80	6,90	7,10
Kompas Hertz Celje*	61,40	62,00	8,60	8,80	6,90	7,10
Kompas Hertz Krško*	61,30	61,90	8,60	8,80	6,90	7,10
Kompas Hertz Maribor*	61,40	61,90	8,60	8,80	6,90	7,10
Kompas Hertz Tolmin*	61,30	62,30	8,60	8,80	6,85	7,05
Kompas Hertz Novo Mesto*	61,30	61,90	8,60	8,80	6,90	7,10
Kompas Holidays	61,40	62,10	8,58	8,84	6,80	7,25
Kreditna banka Maribor d.d.*	61,10	62,40	8,65	8,82	6,70	7,20
Libertas Koper*	61,25	61,85	8,50	8,70	7,05	7,15
MA	61,30	61,90	8,60	8,85	7,05	7,25
Mercator Turist	61,30	61,95	8,55	8,80	6,90	7,25
Niprom*	61,30	61,95	8,65	8,80	7,05	7,25
O.M.D.B.*	61,40	61,90	8,60	8,79	6,90	7,20
Otok Bled	61,40	62,01	8,62	8,75	7,00	7,2
Petrol*	61,50	61,90	8,65	8,80	7,05	7,20
Plonir Avtohiša	61,15	61,75	8,60	8,70	6,95	7,20
Poštna banka Slovenije	61,00	61,99	8,45	8,79	6,71	7,15
Roja	61,45	61,95	8,69	8,79	7,09	7,20
SKB banka d.d. Ljubljana	61,10	61,38	8,68	8,72	7,07	7,13
Simotisk	61,40	61,85	8,60	8,75	7,00	7,20
Sl. hranilnica in posojilnica	61,30	61,90	8,63	8,75	7,00	7,15
Slov. investicijska banka d.d.*	61,50	62,00	8,60	8,80	6,75	7,20
SZKB	61,30	61,90	8,62	8,79	7,05	7,17
Sonce	61,20	62,00	8,62	8,85	7,10	7,26
Splošna banka Koper d.d.*	60,66	62,48	8,24	8,73	6,77	7,15
SZ TTG Slovenijaturist*	61,25	61,75	8,63	8,75	6,50	7,00
Stajerska banka obrti in podj.	61,50	61,80	8,65	8,75	6,75	7,10
Tentours Domžale	61,35	62,00	8,55	8,80	7,05	7,30
Upimo	61,55	61,75	8,72	8,75	7,10	7,17
Tourist service Portorož	61,10	61,95	8,50	8,73	7,02	7,22
Valuta	61,30	61,90	8,60	8,75	7,10	7,30

Tečaj velja danes: *

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 219 z dne 12. novembra 1992 — Tečaji veljajo od 13.11.1992 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	65,6129	65,8103	66,0077
Avstrija	040	šiling	100	841,8681	844,4013	846,9345
Belgija	056	frank/C	100	287,9670	288,8335	289,7000
Kanada	124	dolar	1	74,4023	74,6262	74,8501
Danska	208	krona	100	1544,3724	1549,0195	1553,6666
Finska	246	marka	100	1881,0842	1886,7444	1892,4046
Francija	250	frank	100	1755,5206	1760,8030	1766,0854
Nemčija	280	marka	100	5922,8091	5940,6310	5958,4529
Grčija	300	drahma	100	—	46,1409	46,2793
Irski	372	funt	1	—	157,3673	157,8394
Italija	380	lira	100	6,9060	6,9268	6,9476
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	19,0000	—
Japonska	392	jen	100	75,9008	76,1292	76,3576
Nizozemska	528	gulden	100	5264,1927	5280,0328	5295,8792
Norveška	578	krona	100	1453,7535	1458,1272	1462,5023
Portugalska	620	escudo	100	66,6908	66,8915	67,0922
Švedska	752	krona	100	1572,5058	1577,2375	1581,9692
Švica	756	frank	100	6561,8802	6581,6251	6601,3700
Velika Britanija	826	funt sterling	1	142,9766	143,4068	143,8370
ZDA	840	dolar	1	94,0542	94,3372	94,6202
Evropska Skupnost	955	ECU	1	116,9044	117,2562	117,6080
Španija	995	peseta	100	82,8009	83,0500	83,2992

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 13. NOVEMBRA 1992

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)		
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. DECEMBRA 1992:							
27	59.4063	113.2033%	118.1400%	115.6717%	1.000,000	566,017	590,700
2) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 15. MARCA 1993:							
122	59.4063	110.3560%	115.8034%	113.0797%	1.000,000	551,780	579,017

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

menjalnica	v SLT za 100 HRD	
	nakupni	prodajni
Abanka	12,00	16,00
AMTK plus	12,00	22,00
Banka Zasavje	15,00	21,00
Burin klub	15,00	20,00
GraphTec, Ljubljana*	14,00	22,00
Libertas	15,00	25,00
Invest*	14,00	19,00
Upimo	13,00	18,00
Kompas Holidays	13,00	20,00
Tentours	14,00	20,00
Sonce	15,00	20,00

Tečaj velja danes: *

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

valuta	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1325	1365
nemška marka	847	865
francoski frank	249	256
holandski gulden	748	770
belgijski frank	39	42
funt sterling	2030	2095
irski sterling	2220	2270
danska krona	220	224
grška drachma	5,80	6,75
kanadski dolar	1040	1085
japonski jen	10,75	11,20
švicarski frank	939	958
avstrijski šiling	117	125
norveška krona	206	211
švedska krona	223	229
portugalski escudo	9	10
španska pezeta	11,40	12,25
avstralski dolar	910	945
madžarski florint	10	15
slovenski tolar	13,75	14,50
hrvaški dinar	1,75	2,75

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

država	banka	12. NOVEMBRA 1992	
		nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	9,00	10,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	11,00	11,80
Avstrija	Posojilnica Borovlje	11,00	12,25
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	11,00	11,80
Avstrija	Posojilnica Ločilo	11,50	12,50
Italija	Kmečka banka Gorica	—	—
Italija	Tržaška kreditna banka	—	—

DEVIZNI TRG BEOGRAD

država	valuta	enota	10. NOVEMBRA 1992		
			nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	—	1816,00	—
Francija	frank	100	—	3773,00	—
Nemčija	marka	100	—	12779,00	—
Italija	lira	100	—	14,98	—
Švica	frank	100	—	1432,00	—
ZDA	dolar	100	—	20000,00	—
V. Britanija	funt	100	—	31080,00	—

opomba: Tečaji veljajo za jugoslovanski dinar.

MEDPODJETNIŠKI TRG

Tečajna lista Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odливov podjetij
Tečaji veljajo od 13. novembra 1992 od 00.00 ure dalje

država	valuta	enota	ZA DEVIZE	
			nakupni	prodajni
Avstrija	šiling	100	867,9068	870,7496
Francija	frank	100	1809,8184	1815,7464
Nemčija	marka	100	6106,0000	6126,0000
Italija	lira	100	7,1196	7,1429
V. Britanija	funt	1	147,3988	147,8816
ZDA	dolar	1	96,9633	97,2809

Opomba: Tečaji so okroženi. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje glede na trenutne tečaje na trgu deviz oz. poseben dogovor.

banka	valuta	nakupni	prodajni
SKB Banka d.d.	DEM	61,06	61,25

Tečaji so okroženi. Pri konkretnih poslih je možno odstopanje.

Tečajna lista za odkup in prodajo deviz podjetij
Tečaj velja dne 13. novembra 1992 od 00.00 do 24. ure

banka	valuta	nakupni	prodajni
Creditanstalt - Nova banka	DEM	61,10	61,35
Bank Austria	DEM	61,06	61,36
UBK banka	DEM	61,05	61,35
SZKB	DEM	—	—

Devizni tečaji za USD, ATS, LIT in CHF so določeni na podlagi srednjih tečajev po trenutno veljavni tečajnici Banke Slovenije, pri drugih valutah pa je razmerje Banke Slovenije povečano oziroma zmanjšano za 0,25-odstotne točke. Tečaji veljajo za odkup prilivov in prodajo deviz do ECU = 30.000 na dan. Pri večjih prilivih in nakupih se tečaj določi v sporazumu.

* Banke, ki objavljajo tečaje, se zavzemajo kupovati in prodajati tujo valuto po objavljenem tečaju in v skladu s tekstom, ki dopolnjuje pogoje nakupa ali prodaje.

MILANSKI DEVIZNI TRG

valuta (*)	12. NOVEMBRA 1992		
	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1361,34	-
ECU	-	1680,30	-
nemška marka	-	857,11	-
francoski frank	-	254,01	-
funt sterling	-	2073,73	-
holandski gulden	-	761,89	-
belgijski frank	-	41,67	-
španska pezeta	-	11,986	-
danska krona	-	223,46	-
irski sterling	-	2270,85	-
grška drachma	-	6,615	-
portugalski escudo	-	9,645	-
kanadski dolar	-	1078,29	-
japonski jen	-	10,998	-
švicarski frank	-	949,66	-
avstrijski šiling	-	121,83	-
norveška krona	-	210,42	-
švedska krona	-	227,57	-
finska marka	-	272,21	-
avstralski dolar	-	942,05	-

(*) indikativne kotacije zavoda Banca d'Italia

NOVICE

Obisk predsednika tehničnega komiteja za kemijo

Ljubljana, MZT, 12. nov. - Na obisk v Slovenijo je prispel prof. Gilbert Balavoine, predsednik Tehničnega komiteja za kemijo Programa COST. Ta ugledni kemik se je odzval povabilu prof. Staneta Pejovnika, direktorja Kemijskega inštituta v Ljubljani, ki je tudi član omenjenega komiteja. Namen Balavoinejevega obiska je seznanjanje z najpomembnejšimi slovenskimi raziskovalnimi organizacijami na področju kemije, se posebej pa osebno s slovenskimi raziskovalci, ki bodo sodelovali pri vseh sedmih novih projektih COST za kemijo. Projekte zdaj popisujejo, v bližnji prihodnosti pa bo vlada Republike Slovenije podpisala memorandum o soglasju zanje. Balavoine se je včeraj pogovarjal na Kemiskem inštitutu, Inštitutu Jozef Stefan, Oddelku za kemijo in kemijsko tehnologijo Fakultete za naravoslovje in tehnologijo Univerze v Ljubljani ter na Ministrstvu za znanost in tehnologijo. Danes pa je na obisku na Tehnični fakulteti Univerze v Mariboru, na tamkajšnjem oddelku za kemijo.

Obisk misije UNESCA

Kot smo že poročali, se je OZN za izobraževanje, znanost in kulturo - UNESCO odzvala pozivu Slovenske nacionalne komisije za UNESKO, naj prisloži na pomoč pri organiziranju solanjan begunskih otrok v Sloveniji. Tako se je Federico Mayor, generalni direktor UNESCA, odzval pozivu in sklenil aktivirati omenjeno organizacijo na tem področju, čeprav v preteklosti ni posegala v te sfere. V Slovenijo je prispela posebna misija UNESCA, ki jo vodi Jan Martenson, sicer visoki funkcionar OZN. SNK za UNESKO, s sedežem v Ministrstvu za znanost in tehnologijo, je v sodelovanju z ministrstvom zunanjih zadev in izobraževanja, uradom za priseljenke in RK Slovenije, pripravilo obsežen program obiskov in razprav o izobraževanju otrok beguncev.

Ogroženi tigri

New Delhi, 12. nov. (AFP) - Azijski varstveniki narave so se sestali v New Delhiju, kjer razpravljajo o ukrepih za rešitev ogroženih tigrov. V kitajskem zdravilstvu namreč uporabljajo njihove kosti pri proizvodnji balzama. Na srečanju, ki sta ga pripravili Indija in Mednarodno združenje za varstvo narave, sodelujejo tudi neodvisni znanstveniki in strokovnjaki, ki analizirajo »tatinski lov« na ogroženo vrsto tigrov. Udeleženci preučujejo tudi informacije o nezakonitem iztrebljanju tigrov iz daljnega Vzhoda in iz Rusije. Strokovnjaki Mednarodnega združenja za varstvo narave že vrsto let opozarjajo, da je nezakonita trgovina s tigrovimi kostmi, katere vrednost se presega milijone dolarjev, zamenjala enako sporno trgovino s tigrovo kožo.

ENDOKRINOLOGIJA / POVEČANA TEŽA IN MI

Debelost kot bolezen našega časa in geni

Pojav debelosti stalno narašča. Prizadete so tako dežele v razvoju kot razvite države. Debelost je tesno povezana s povečanim krvnim pritiskom in s povišanimi masčobami v krvi.

Narascanje prebivalstva s povečano težo v minulih dveh desetletjih, povezano z razmeroma

nizkim ekonomskim statusom, napeljuje na sklep, da je debelost posledica vplivov na okolje. Populacijske raziskave pa so pokazale, kako majhen del variacij v telesni zgradbi lahko razložimo z vplivi okolja. Podobnost telesne zgradbe med bližnjimi sorodniki namreč kaže na

vpliv genetskih dejavnikov. Vpliv okolja in dednosti je mogoče odkriti že v otrostvu, ko bi se lahko začrtali preventivno strategijo.

Genetski vpliv na razvoj debelosti v obdobju adolescence je precej večji od vplivov iz okolja. Seveda je raziskovalno zelo težko lociti vplive

dednosti in okolja, ker genetsko sorodni ljudje navadno živijo tudi v podobnih okoljih. Izognemo se tako, da preučujemo dvojčke, ki živijo v enakem okolju, ali pa z raziskovanjem posvojenih otrok, kjer gre za preučevanje genetsko sorodnih otrok v različnih okoljih.

Proučevanja dvojčkov so pokazala visjo stopnjo korelacije pri debelinih kožnih gub, višini inteziji med enojajčnimi dvojčki kot pri dvojajčnih dvojčkih. Pri cezmerno hranjenih enojajčnih dvojčkih se kažejo podobni vzorci debelosti, kar napeljuje na dednostno pogojen odziv na vpliv okolja. Take studije utegnejo zavajati k precejšnje genetske dejavnosti, saj podobnost z njihovimi vrstniki in stariši kot pa s krušnimi stariši in vrstniki.

Stunkard in njegovi sodelavci poročajo o močnih povezavah parametrov prehranjenosti med odraslimi posvojenici in njihovimi biološkimi stariši.

To je mogoče razložiti s spremenjenim vzorcem hranjenja in odlaganja maščob kot reakcijo na nezadostno prehrano v prvih mesecih življenja pred rojstvom.

In končno se praktičen nasvet: več gibanja, manj hrane!

Prerejeno po The Lancet, The Lancet Ltd. - M. Kotnik

ETIKA / NOREC JE OSEBA, KI JE NOSTALGIČNA DO PRIHODNOSTI

Človeške zamisli in tehnologizmi

Znanost gre neobremenjeno s polno paro naprej. Zakaj? Morda zaradi radovednosti, egoizma in ambicij znanstvenikov in pod pretvezo napredka. Mogoče pa omejenost človeškega uma ne dojenja velicine

njihovih dosežkov clovestvu. Ali pa pri tem znanost služi sama sebi, presodite sami.

Usoda clovestva je ogrožena in poteza je nasa. Prava ali napacna, to bo pokazala zgodovina. Vsaj v tem so si znan-

stveniki bolj ali manj edini, po dolgih letih prepricevanj pa to dejstvo pocasi dojemamo vsi. Dokler pa ne postane vsem očitno, da je zadnji cas za ukrepanje, bomo se naprej tiščali glave v pesek, ceprav prisegamo, da nas skrbi usoda naših otrok. Najbrz pa pozabljam, da je to, kar se bo zgodilo otrokom naših otrok in pozneje njihovim potomcem.

Zakaj bi pravzaprav potem sploh se posegali v naravo? Zato, ker sicer ne vidimo prihodnosti, ker smo ze tako globoko zabredli, da nekaj moramo storiti. Zavedamo pa se, da nas izzivi, ki nam jih predstavljajo številne znanstvenofantastične publikacije in filmi, po svoje privlačijo in hkrati odbijajo. Privlačijo, ker so nekaj novega, ker v neki meri predstavljajo rešitev vseh drobnih in zoprnih problemov, s katerimi se ubadamo skozi vse življenje. Tako nam ostane le malo casa za tisto, v cemer resnicno uživamo. Odbijajo pa zato, ker se bojimo velikih sprememb, ker se nam zdi, da v prihodnosti izgubljam lastno identiteto, si postajamo podobni, ce ne celo enaki, in ker, tako nam vsaj predstavljajo filmi, v prihodnosti ni prostora za custva. Mi pa smo custveno-cutna bitja, ki vse dozivljamo in zazna-

vamo s cutli. Nacin, kako to dozivljamo, pa nas dela različne. Brez tega smo torej goli in bos, manjka nam dobršen del osebnosti. Ko se znanost zacne ukvarjati s cloveskim strojem, najde nacin za vplivanje na mozganske centre, lahko zadovolji cloveka popolnoma mehansko. Ne pozna zunanjih ovir pri izpolnjevanju posameznikovih zelja, pametnejši, tudi superinteligenco ocenjujemo negativno.

O dogodkih, kot so otroci iz epruvete, umetna oploditev, nadomestne matere in se vedno sila sporna evtanzija, poročajo malodane vsakodnevni članki. Znanstvena fantastika pa buri naše duhove z idejami transplatacije mozgana, podaljšanja življenja, maksimalne robotizacije. Vsaka dobra stvar pa ima tudi svojo slabo stran: s to se nečemo ukvarjati in jo raje zavračamo. Smo sicer pristihi sprememb, ampak le takrat, ko spremembe krepijo cloveske vrednote, tehnični dosežki, ki niso v skladu z njimi, niso zazeleni. Torej, roboti-da, toda samo, ce jim bo vladal clovek, in ne obratno. Dolžina življenja je pogojena s kvaliteto. Nadinteligentni ljudje naj ne bi bili polstroji, ampak se vedno razsvetljeni, cloveski in ljubeci.

MATEMATIKA / CENTRALNA KNJIŽNICA

Raziskave in matematika

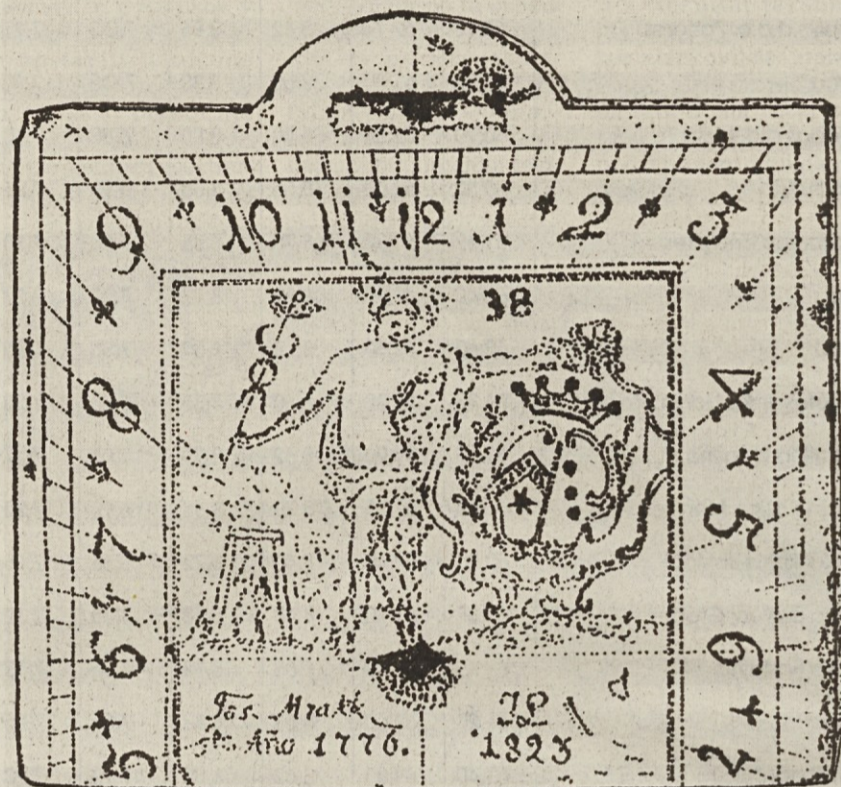
JOSIP GLOBEVNIK

Ceprav se je raziskovalno delo v matematiki na Slovenskem zares razmahnilo sele po Plemeljevi smrti, je profesor Plemelj nanj posredno močno vplival. Plemeljeva matematična odkritja so bila zelo globoka in pomembna, zato je matematično raziskovanje na Slovenskem ze takoj ob

grafov (1981). L. 1990 se je kot področje uveljavil verjetnost in račun in statistika.

Tako Plemelj kot Vidav sta se pri raziskovanju ukvarjala z matematično analizo, ki je se danes najmočnejše področje raziskovanja v matematiki pri nas: ukvarjamo se z njenimi

pomembnost matematične kulture, matematike kot stroke in glede na kvaliteto matematičnih raziskav pri nas. Tako je delež matematike v celotnem številu FTE za raziskovalne projekte Ministrstva za znanost in tehnologijo pri nas le 1,5%. Za primerjavo povejmo, da npr. delež matematike

zacetku dobilo mednarodni meter za kvaliteto in mednarodna kvaliteta je od Plemelja naprej ostala stalnica raziskovanja v matematiki v Sloveniji. Seveda meter za kvaliteto ni dovolj, treba je tudi delajo. Ker Plemelj ni ustvaril raziskovalne matematične sole, bi se prav lahko zgodilo, da takih ljudi v Sloveniji se danes ne bi bilo. Plemelj je imel le dva doktorska studenta: Antona Vaksija (1923) in Ivana Vidava (1941). Z Vidavom smo imeli Slovenci veliko srečo, saj je osnoval v Ljubljani matematično solo. V Plemeljevi tradiciji kvalitete je bil mentor šestnajstim doktorjem matematike, v Ljubljano je prinesel novejšo matematične discipline in osnoval podiplomski studij matematike na Univerzi v Ljubljani. Od leta 1973 do danes je na tem studiju magistriralo 68 ljudi.

V Sloveniji je raziskovanje v matematiki do konca šestdesetih let temeljilo le na kvalitativnih posameznikih (Plemelj, Vidav), potem pa je ob povečanem zanimanju za matematiko in ob odpiranju novih asistentov in učiteljskih mest na univerzi v zacetku sedemdesetih let dozivelo nagel razvoj. Delati je pričela tudi podiplomska sola matematike na Univerzi v Ljubljani in stevilno raziskovalcev se od tedaj pocasi, a stanovito veca. Ob koncu sedemdesetih let je bilo stevilo objav v mednarodnih matematičnih revijah za okoli deset na leto, ob koncu osemdesetih pa je bilo stevilo objav v mednarodnih matematičnih revijah za okoli deset na leto, ob koncu osemdesetih pa je bilo stevilo objav v mednarodnih matematičnih revijah za okoli deset na leto, ob koncu osemdesetih pa je bilo stevilo objav v mednarodnih matematičnih revijah za okoli deset na leto, ob koncu osemdesetih pa je bilo stevilo objav v mednarodnih matematičnih revijah za okoli deset na leto.

Vejadi: funkcionalno analizo, operatorsko teorijo in kompleksno analizo. Prvi dve sta moderni veji analize, ki ju se ni bilo, ko je Plemelj raziskovalno delal. Kompleksna analiza pa je bila eno od področij Plemeljevega zanimanja - tedaj je bila to predvsem teorija analitičnih funkcij ene spremenljivke. Danes pa se pri nas ukvarjamo s teorijo funkcij več kompleksnih spremenljivk, ki je bila v Plemeljevi raziskovalni dobi sele v prvih zacetkih. Rezultate matematičnega raziskovanja v Sloveniji objavljamo v mednarodnih matematičnih revijah in v zbornikih mednarodnih konferenc. Ce prestejemo le članke in razprave v mednarodnih matematičnih revijah, vidimo, da je npr. v letih 1987-1991 38 avtorjev objavilo skupaj 175 takih člankov in razprav, torej v povprečju 35 na leto. Kvaliteta raziskav je omogočila, da smo pri raziskovalnem delu, ki ga financira Ministrstvo za znanost in tehnologijo, ze v letu 1992 v matematiki kot edinem področju v celoti prešli na mednarodno recenzirane projekte. Ker pa so sredstva zelo omejena, je večina dobro ocenjenih projektov le delno financirana. Poleg ze omenjenih objav v mednarodnih revijah in zbornikih ima kvaliteta matematičnih raziskav v Sloveniji za posledico tudi veliko povabil našim matematikom na različne konference in na različne univerze. Rezultat tako vzpostavljenih osebnih stikov so tudi številni obiski tujih matematikov v Sloveniji. Tu ima ključni pomen kvaliteta matematične knjižnice, ki tujem omogoča nemoteno delo med gostovanjem pri nas. Trenutno Ministrstvo za znanost in tehnologijo financira 10, 70 FTE (= Full Time Equivalent - obračunska enota v raziskovanju) za raziskave v matematiki, kar je ob 700 FTE za vse raziskovalne projekte odločno premalo glede na splosno

v sredstvih National Science Foundation v ZDA presega 4%. Stanje je torej nezadovoljivo. Ustreznejša raven financiranja je potrebna tudi za zagotovitev pogojev, da se vrnejo domov vsi tisti naši matematiki, ki se izpopolnjujejo v tujini. Potrebe obeh slovenskih univerz po matematikih so take, da bi se vsi lahko brez težav zaposlili.

Ministrstvo za znanost in tehnologijo je sele lani z namensko dotacijo podprlo Matematično knjižnico in nabavo revij. Ta dotacija je, zal, skromna in pokrije le 8% celotnih stroškov nabave. Skrb za knjižnico vsa leta spremlja strah, da bo treba zaradi pomanjkanja denarja del revij odpovedati. Ta bojazen je v zadnjem času se bolj utemeljena saj se pripravljala sprememba financiranja univerze. Vse kaže, da na račun osebnih dohodkov ne bo več mogoče izločiti dodatnih sredstev za knjižnico. Prav tako ni jasno, ali se bodo zmanjšala dodatna sredstva, ki pritekajo z Ministrstva za znanost in tehnologijo ob dinanciranju stazistov. Pomanjkanje sredstev za knjižnico bi za raziskovalno delo pomenilo pravo katastrofo. Ena od posledic tega bi bila, d bi se naši matematiki, ki se izpopolnjujejo v tujini, teže odločili za vrnitev. Tudi tuji, s katerimi sodelujemo na raziskovalnem področju, bi se bolj neradi odločili za daljša gostovanja pri nas.

Kaj bi o vsem tem menil pokojni profesor Plemelj, ce bi se zivel? Najbrz bi bil zadovoljen s tem, da je raziskovanje v matematiki v Sloveniji zazivelo in da naši matematiki sodelujejo z veliko matematiki po svetu. Brez dvoma pa bi bilo skupaj z nami strah za usodo Matematične knjižnice; gotovo bi si prizadeval, da postane centralna knjižnica in da se njeno financiranje sistemsko uredi.

Ponatis iz Obzornika za mat. in fiz.

M N E N J E

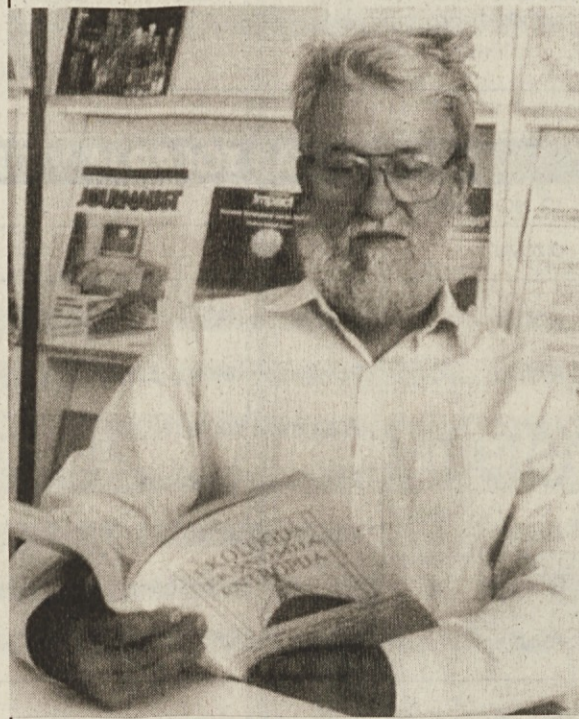
Meje znanosti ali omejitve za človeka

ANDREJ KIRN

Dominacija antropocentrične etike v zahodni kulturi predstavlja resno duhovno in vrednotno oviro na poti k ekološki družbi.

Stopili smo v razvojno obdobje, ko moramo sprejeti etične omejitve boja za obstanek tudi navzven do celotne narave, in ne samo do ljudi. V okviru antropocentrične etične paradigme ne obstajajo za človeka moralne obveznosti do rastlin in živali.

Moralna skupnost je omejena na skupnost oseb kot razumnih in svobodnih bitij. Bistvena slabo-

st dosedanje antropocentrične etike ni v tem, da je zozila polje moralnih subjektov na ljudi, marveč v tem, da je zozila polje možnih moralnih objektov. Sodobna znanstveno-tehnična civilizacija ne bo mogla preživeti, ce ne bo spremenila tudi svojih vrednot in praktičnih razmerij do narave. Njih v biosferi ne raste trajno niti linearno in se manj eksponencialno. Tega privilegija neomejene rasti si tudi ne moreta privoščiti cloveska ekonomija in kultura. Ekološka etika postaja bistvena sestavina moderne strategije obstojnega razvoja.

Foto: Igor Pustovrh

GLEDALIŠČE

CANKARJEV DOM

DANES: Ob 21.30 bo v Klubu CD nastopil Zagreb Cabaret: Goli, smesni in zabavni...kako neka mlada in talentirana skupina igralcev neusmiljeno in uspešno kritizira vse, kar je slabo v družbi. Plešejo, pojejo, igrajo in se slajajo. Dramaturg je Drago Zagar, režija, teksti in glasba Zagreb Cabaret. Cena vstopnice je 400 SIT.

NAPOVEDUJEMO: 30. t.m. in 1. 12. (Gallusova dvorana): Kralj Lear, avtor projekta Radko Polić, režija in dramaturgija Dusan Jovanović. Vstopnice so ze v prodaji! Cena vstopnice 600, 500, 400 SIT, za dijake in studente z izkaznico CD bo na razpolago omejeno stevilo vstopnic po 200 SIT.

Informacije vsak delovnik od 13. do 20. ure, ob sobotah od 9. do 14. ure in uro pred začetkom predstave; tel. 061/222-815.

DRAMA SNG

DANES: 19.30 uri W. Shakespeare: Timon Atenski. (za izven in konto). Režija Vito Taufer.

V PRIHODNIH DNEH: V soboto, 14. 11. zadnja ponovitev predstave Timon Atenski v letosnjem letu. Informacije in rezervacije vsak delavnik od 11. do 12. ure ter od 18. ure do pricetka predstave na tel. 061/221-511.

OPERA SNG

DANES: Ob 15. uri Jani Golob: Krpanova kobila (mladinska predstava)

V PRIHODNIH DNEH: jutri in 26.t.m.ob 19. uri Verdi: Nabucco. 21. in 28.t.m. ob 19. uri Puccini: Tosca. 24.t.m. ob 19. uri J. Offenbach: Hofmanove pripovedke. 25. (ob 19. uri) in 27. (ob 16.30 uri) t.m. J. Strauss ml.: Netopir. Blagajna je odprta vsak dan od 11. do 13. ter od 16. do 19. ure, rezervacij po telefonu 331-950 samo med 9. in 11.uro.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

DANES: Ob 10. uri zaključena predstava za solo - M.Frayn: Hrup za odrom; ob 19.30 uri (izven in konto) M.Frayn: Hrup za odrom.

JUTRI: ob 19.30 uri (izven in konto) E. Kishon: Bil je skrjanec, režija B.Kobal. Cena vstopnic od 420 do 600 SIT. Informacije in rezervacije na tel. 061/518-222.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo, 15.11. ob 19.30 Ivo Svetina: Seherazada v režiji Tomaza Pandurja. Informacije in rezervacije na tel.: 061/310-610.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

DANES: ob 17. uri - Alenka Pirjevec-Bor Turel: Lutke iz kosare. Predstava je za izven.

JUTRI: ob 11. in 17. uri - Hans C.Andersen: Slavec (izven). Blagajna je odprta v sredo, četrtek in petek od 11. do 12. ure in uro pred predstavo. Rezervacije in informacije na tel. 314-926 ob istem času.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

JUTRI: ob 16. uri premiera otroške igre P. Golia in T. Parkljic: Srce igrack, režija Eva Skofic—Maurer.

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo ob 16. uri prva repriza igre Srce igrack. Cena vstopnic za izven je od 200 do 300 SIT, za mladinske predstave .od 150 do 200 SIT,

za silvestrsko od 200 do 400 SIT ter za novoletne z obdaritvijo 250 SIT. Sole imajo popust - cena vstopnice 150 SIT. Informacije in rezervacije po 17. uri na tel. 061/312-860.

V PRIHODNIH DNEH: 20. t.m.ob 20.00 uri gostovanje Prešernovega gledališča Kranj s predstavo R. Cooney: Zbeži od zene. Informacije in rezervacije na tel. :061/448-920.

GLEDALIŠČE ANE MONRO

JUTRI: ob 21. uri Tarzan v epizodi Veliki mrhovinar - predstava v KUD France Prešeren. Cena vstopnice 400 SIT. Informacije na tel.: 061/332-288.

SNG MARIBOR

V PRIHODNIH DNEH: ob 19.30 v Minoritski cerkvi G.Büchner: Vojske v režiji Paola Magellija.

NAPOVEDUJEMO: Drama SNG napoveduje premiero La divina commedia, Opera in balet pa premiero Puccinijeve opere La Boheme, ki bo 20. novembra.

SLG CELJE

NAPOVEDUJEMO: 20. 11. bo premiera Molierovega namišljenega bolnika režiji Katje Pegan.j

VELENJE

JUTRI: ob 19.30 v Domu kulture Alldo Nicolai: Hamlet v pikantni omaki. Gostuje Stalno slovensko gledališče iz Trsta. Režija Zarko Petan. Vstopnice 500 SIT.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

DANES: ob 19.30 (za abonma zeleni, izven in konto) gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice s predstavo Sam Shepard: Pokopani otrok.

JUTRI: ob 19.30 (za abonma četrtek, izven in konto) gostovanje Primorskega dramskega gledališča iz Nove Gorice s predstavo S. Shepard: Pokopani Otrok.

V PRIHODNIH DNEH: 16. in 27. t. m., predstava (za izven in konto) Ray Cooney: Zbeži od zene. Od srede, 18., do sobote, 21.11., bo gostovalo Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice s predstavo Sama Sheparda: Pokopani otrok. Vstopnice so ze v prodaji. Informacije in rezervacije na tel.: 064/222-681

JESENICE

DANES: V kulturnem domu na Dovjem gostuje KPD Planina iz Sel na Koroskem s predstavo Auranda Harrisa Pavliha in Mica. V Gledališču Tone Cufar ob 19.30 gostovanje KUD Zarja Trnovlje - Celje s predstavo Branislava Nušica: Mr. Dolar.

V PRIHODNIH DNEH: jutri ob 19. uri podelitev Cufarjevih priznanj, slavnostni govornik bo član predsedstva RS dr. Matjaz Kmecl. Ob 19.30 - William Wycherley: Podelzelanka. Premierna uprizoritev GTC Jesenice.

GORICA

KULTURNI DOM GORICA

V PRIHODNIH DNEH: 15. decembra bo predstava SSG, P.A. Cehova, Cesnjevec, 22. decembra :B. Slade, Ob letu osorej. Gostovanje Cankarjevega doma iz Ljubljane. Predstave se bodo odvijale v teatru G. Verdi v Gorici (ul. Garibaldi 4), s pricetkom ob 20.30. Informacije v uradu Kulturnega doma v Gorici (ul. I. Brass 20) tel.: (0481) 33288.

DIJASKI DOM

JUTRI: ob 20.30 kabaretni večer «3x3=9, vsakdo mora svojo pet...», na kateri bo nastopil slovenski kantavtor Iztok Mlakar. Prireditelj Kulturni dom Gorica. Informacije in rezervacije: Urad Kulturnega doma (Ul. Brass 20, tel. 0481/33288).

SEŽANA

KULTURNI DOM SREČKA KOSOVELA

V PRIHODNIH DNEH: 16. t. m. ob 9.30 in 10.30 in 12. uri (za modri abonma) gostovanje gledališča Loza s predstavo A.P.Cehova: Snubac. 17. t. m., ob 20. uri erotična drama Divja orhideja II., režija Zulman King, igrata Nina Slemaszo in Tom Skerritt. Cena vstopnic 200 SIT.

TRST

GLEDALIŠČE ROSSETTI

Stalno gledališče FJK

DANES: ob 20.30 : Bohumil Hrabal, Una solitudinē troppo rumorosa - izvaja Stalno gledališče FJK v sodelovanju z Gledališko zadrugo iz Sardinije in Mittelfestom iz Cedada V glavni vlogi Paolo Bonacelli. Režija Giorgio Pressburger. V abonmaju: odrezek st. 3. Red petek.

Za vstopnice in rezervacije se lahko zglasite pri osrednji blagajni v pasazi Protti in v gledališču Rossetti.

V PRIHODNIH DNEH: 14., 16. in 17. t. m. ob 20.30 ter v nedeljo, 15. t. m., ob 16. uri ponovitev iste predstave. V sredo, 18. t. m., ob 21. uri srečanje s Corradom Augiasom. Vstop prost.

GLEDALIŠČE CRISTALLO

DANES: ob 20.30: Carpinteri in Faraguna. Putei e putele. V glavnih vlogah Ariella Reggio, Orazio Bobbio, Mimmo Lo Vecchio in Gianfranco Saletta. Režija Francesco Macedonio.

V PRIHODNIH DNEH: 14. t. m., ob 20.30 ter v nedeljo, 15. t. m. ob 16.30 ponovitev iste predstave.

CEDAD

GLEDALIŠČE RISTORI

V PRIHODNIH DNEH: v sredo, 18. t. m., ob 20.30: musical Jerryja Hermana in Harryja Flersteina, La Cage aux Folles - v izvedbi Compagnia della Rancia. V glavnih vlogah Carlo Reall, Gianfranco Mari in Renato Scarpa. Režija Saverio Marconi.

VIDEM

DVORANA PALAMOSTRE

DANES: ob 21. uri začetek gledališke sezone "Contatto" z monologom Alessandra Bergonzonija Anghingò. Ponovitve do vključno nedelje, 15. t. m.

CELOVEC

MESTNO GLEDALIŠČE

DANES: ob 19.30 Srečna ura Josefa Biederja (Die Sternstunde des Josef Bieder) z Ottom Schenkem.

JUTRI: ob 19.30 - W.A. Mozart: Carobna pisal. Zadnjič.

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo ob 15.00 Boccaccio, ob 20. uri Ples na ognjeniku, v ponedeljek ob 20. uri Ples na ognjeniku.

SENTJAKOB V ROŽU

FARNA DVORANA

DANES: ob 20. uri : Arhangeli niso avtomati. Gostovanje igralske skupine SPD Bilka iz Bilcovsa.

BELJAK

KLETNI TEATER

DANES: ob 20. uri Samuel Beckett/Rupert Henning: Endspiel/Morgenzeit.

ZAGREB

HRVATSKO NARODNO KAZALIŠČE

JUTRI: ob 19.30 drama Ivan Aralica: Propast magnuma, režija Ivica Kuncević. Igrajo: Kruno Sarić, Zvonimir Zoričić, Anja Sovagović, Dragan Despot in drugi.

V PRIHODNIH DNEH: 18., 20. in 22. t. m., ponovitev predstave Ivana Aralica: Propast magnuma.

NAPOVEDUJEMO: 25., 26. in 27.11. ob 18.30 - Ivan Gundulić: Osman, gledališki spektakl v režiji Georgija Para, nastopa 250 članov drame, opere in baleta.

ZAGREBACKO KAZALIŠTE MLADIH

DANES: ob 20. uri Magic/Loss v režiji Edvarda Millerja. Rezervacije na tel. 041/422668.

V PRIHODNIH DNEH: 15., 16. IN 17.11 ob 20. uri Magic/Loss.

GLASBA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

DANES: ob 20. uri (Gallusova dvorana) Koncert simfonikov RTV Slovenija (zeleni abonma). Dirigent: Luis Martinez. Program: Stuehec, Spohr, Erdmann, De Falla. Cena vstopnic 440, 350 in 270 SIT.

Ob 20.30 uri (Kosovelova dvorana) Adriano Banchieri: Festino- marginalna komedija, Hortus Musicus iz Celovca. Cena vstopnic 250 SIT.

JUTRI: ob 19.30 - koncertni večer starosvetnega zvoka in giba ob 15-letnici delovanja Trutarmore Slovenice z naslovom Poj in piskaj prelepo na to staro zvegljico. Cena vstopnic: 200 SIT.

V PRIHODNIH DNEH: 16. t.m. (Linhartova dvorana) bo nastop kitaristov Joa Passa in Elliota Fiska. 22. t.m. (Gallusova dvorana) pa nastopa Odeon pope trio.

Vstopnice so ze v prodaji. Informacije na tel.: 061/158-121.

TRST

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo , 15. t. m., ob 11. uri bo na sporedu koncert posvečen 300-letnici Tartinijevega in 200-letnici Rossinijevega rojstva.

Nastopila bo pianistka Paola Bruni. Na sporedu Beethoven in Rossini.

Koncerti bodo trajali do 13. decembra. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità in v Muzeju Revoltella eno uro pred pricetkom koncerta.

CERKEV SV. FRANCISKA

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 22. t. m., ob 21. uri tretji koncert nabozne glasbe. Pod taktirko Carla Mellesa bosta nastopila orkester in zbor orkester gledališča Verdi. Na programu Bach in Cherubinjev Requiem.

Vabila za koncert lahko dvignete pri blagajni gledališča Verdi na Trgu Unità in v župniji v Ul. Giulia 70.

GLEDALIŠČE MIELA

V PRIHODNIH DNEH: v sredo, 25. t. m., ob 20.45 : koncert pianista Ralpha Sutttona - organizira Trzaski jazzovski krozek.

V četrtek, 17. decembra, ob 17. uri: koncert dua Kenny Drew in Niels O. Pedersen.

GLEDALIŠČE ROSSETTI

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30: drugi koncert Trzaskega koncertnega društva. Nastopil bo kvartet Cherubini.

NAPOVEDUJEMO: v sredo, 2. decembra: koncert kantavtorja Mimma Locaciullija; 25. januarja 1993 koncert Francesca De Gregorija; 26. in 28. marca musical My fair lady s Sandro Massiminijem; 29. in 30. aprila koncert Giorgia Gamberja.

BARDO

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo, 15. t. m., ob 15. uri v prostorih nove cerkve bo na sporedu koncert sv. Martina. Nastopila bosta Andrej Pegan (orgle) in Oskar Kjuder (violina).

OBIRSKO

JUTRI: ob 20.00 v gostilni pri Kovacu Koncert Ljubljanskega okteta.

RAZNE PRIREDITVE

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

V PRIHODNIH DNEH: V nedeljo ob 14. uri Modni val "92 v Gallusovi dvorani - predstavitev lasne kozmetike in novih frizur Makler d.o.o. 18.11. ob 19.30 v Stihovi dvorani Literarni večer slovenskih knjižnih prevajalcev. 18. in 19.11. ob 17. in 20. uri v Gallusovi dvorani Modni bazar. 18.11. ob 19. uri v Kosovelovi dvorani: Vsaka podoba zase - potopisno predavanje Marine Furlan.

PRIRODOSLOVNI MUZEJ

Do 15. 11. si lahko ogledate veliko razstavo zuzelk in njihovih raziskovanj. Prikazane so nekatere najstarejše zbirke zuzelk z nasega muzeja, prve publikacije o zuzelkah v naših krajih, razni načini lova zuzelk, v osrednjem delu dvorane pa so predstavljene glavne skupine zuzelk. Razstava je odprta od torika do sobote od 10. do 18. ure, v nedeljo od 10. do 13. ure. Cena vstopnice za posameznike je 100, za skupine 70 SIT. Informacije: tel. 061/218-862.

FILOZOFSKA FAKULTETA

V PRIHODNIH DNEH: Humanistični simpozij (predavalnica 34): 17. 11. Oto Luthar: Zagate socialne zgodovine. 24. 11. Iztok Saksida: Crna Eva, mati vseh živih. 1. 12. Jo-e Vogrinc: Je mogoče nerazumeti? 8. 12. Neda Pagon: Iz zgodovine imaginacij 18. stoletja. 15. 12. Peter Vodopivec: Ali zgodovina sploh lahko prevedeva? 22. 12. Milorad Pupovac. 5. 1. prof. Ernest Gellner. 12. 1. dr. Borut Telban: Strah pred biti viden in strah pred nevidnostjo v vasi Ambonwari na Papui- Novi Gvineji.

Vstopnine ni! Informacije na tel. 061/150-001, int. 388— oddelek sociologije.

K LUB K4

V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 16.11., ob 21. uri - Center za harmonično življenje. Pogovor o delovanju centra in o življenju Jugesvara Munija, glasba, elementarni pDANES: Comunità : Zdravilne rastline Istre - predavanje prof. Flavia Forlanija (Ljudska univerza Trst)

CELOVEC

Do 15. 11. Univerza Maribor vabi na sejem o studijih in poklicih, na katerem se bodo predstavile vse avstrijske univerze , strokovne sole in druge institucije ter obe univerzi iz Slovenije. Sejem bo v prostorih sejmišča v Celovcu, odprt bo od 9. do 17. ure. Vstop je prost.

SENTJAKOB V ROŽU

GOSTILNA DOBERNIG

DANES: ob 20. uri informacijski večer o temi »Jugovzhodna železniska povezava«. Predavajo strokovnjaki iz Gradca, Dunaja in Celovca.

ZA NAJMLAJŠE

LJUBLJANA

LUTKOVNO GLEDALIŠČE

DANES: ob 17. uri - Alenka Pirjevec-Bor Turel: Lutke iz kosare. Predstava je za izven.

JUTRI: ob 11. in 17. uri - Hans C.Andersen: Slavec (izven). Blagajna je odprta v sredo, četrtek in petek od 11. do 12. ure in uro pred predstavo. Rezervacije in informacije na tel. 314-926 ob istem času.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

JUTRI: ob 16. uri premiera otroške igre P. Golia in T. Parkljic: Srce igrack, režija Eva Skofic—Maurer.

V PRIHODNIH DNEH: v nedeljo ob 16. uri prva repriza igre Srce igrack. Cena vstopnic za izven je od 200 do 300 SIT, za mladinske predstave .od 150 do 200 SIT,

za silvestrsko od 200 do 400 SIT ter za novoletne z obdaritvijo 250 SIT. Sole imajo popust - cena vstopnice 150 SIT. Informacije in rezervacije po 17. uri na tel. 061/312-860.

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE

NAPOVEDUJEMO: 10.12. L.F.Baum: Carovnik iz Oza, premiera. Režija : Franci Krizaj.

Od 13. do 20. 12. bo potekal 7. teden otroškega programa. Sodelovala bodo različna slovenska gledališča (Prešernovo gledališče Kranj, Lutkovno gledališče J.Pengov Ljubljana, Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica, Moje gledališče Ljubljana, Plesno gledališče Maribor in drugi). Prireditve se bo zaključila z ŽIV-ZAVOM, prireditvijo za najmlajše. Informacije na tel.: 062/25-332.

ŽVABEK (Koroška)

LJUDSKA SOLA

DANES: ob 15. uri predstavitev projekta »Dobra knjiga, najboljši prijatelj otroka«.

RAZSTAVE

LJUBLJANA

NARODNA GALERIJA

Do 31. decembra je odprta razstava Metamorfoze. Razstava otroških glinastih kipcev, ki so nastali po vzgledu gotške plastike iz stalne zbirke Narodne galerije. Galerija je od torika do sobote odprta od 10. do 18., v nedeljo pa od 10. do 13. ure.

Vstopnina je 100 SIT, za studente, dijake in upokojence 60 SIT, za učence v skupinah pa 30 SIT. Informacije: tel. 061/219-716.

MODERNA GALERIJA

Do 3. januarja je odprta razstava historičnega slikarja in krajinarja Gojmir Antona Kosa. Galerija je odprta od torika do sobote od 10. do 18., v nedeljo pa od 10. do 13. ure.

Vstopnina je 100 SIT, za studente, dijake upokojence in vojsake pa 50 SIT. Informacije: tel. 061/214-106.

MALA GALERIJA

Do 6. decembra je odprta razstava slikarja Mitja Tuska. Galerija je odprta od torika do sobote med 10. in 18.uro, ter v nedeljo med 10. in 13. uro. Vstopnine ni.

BEZIGRAJSKA GALERIJA

Do 19. novembra je odprta razstava Marjana Mančka Od skice do lutke, v sodelovanju z Ljubljanskim lutkovnim gledališčem. Galerija je odprta od petka do ponedeljka od 10 do 13. ure in od 16. do 19. ure, v soboto od 10. do 13. ure. Vstopnine ni! Informacije: tel. 061/313-648.

MESTNA GALERIJA

Do 21. 11. je odprta razstava del Denisa Bowna, znanega angleškega slikarja in grafika. Denis Bown sodi med pionirje abstraktnih umetnosti v Veliki Britaniji. Galerija je odprta od torika do sobote od 10. do 18.ure in v nedeljo od 10. do 13. ure. Informacije: tel. 061/212-896.

GALERIJA TIVOLI - MEDNARODNI GRAFIČNI LIKOVNI CENTER

Do 13. decembra je na ogled razstava grafik Andreja Jemca. Galerija je odprta od torika do sobote med 10. in 16. uro, v nedeljo med 10. in 13. uro.

CANKARJEV DOM

V galeriji CD bo do 12.decembra bo na ogled razstava slik seuleskega slikarja Cho-Boo—Sooa. Vstopnina 100 SIT, študentje in dijaki 50 SIT.

JAKOPICEVA GALERIJA

Na ogled je razstava slik Lovjeta Logarja. Galerija je odprta od torika do sobote med 10. in 14. uro ter med 15. in 18.uro, v nedeljah pa od 10.00 do 13. ure. Vstopnina je 100 SIT, za studente, upokojence in vojsake 50 SIT.

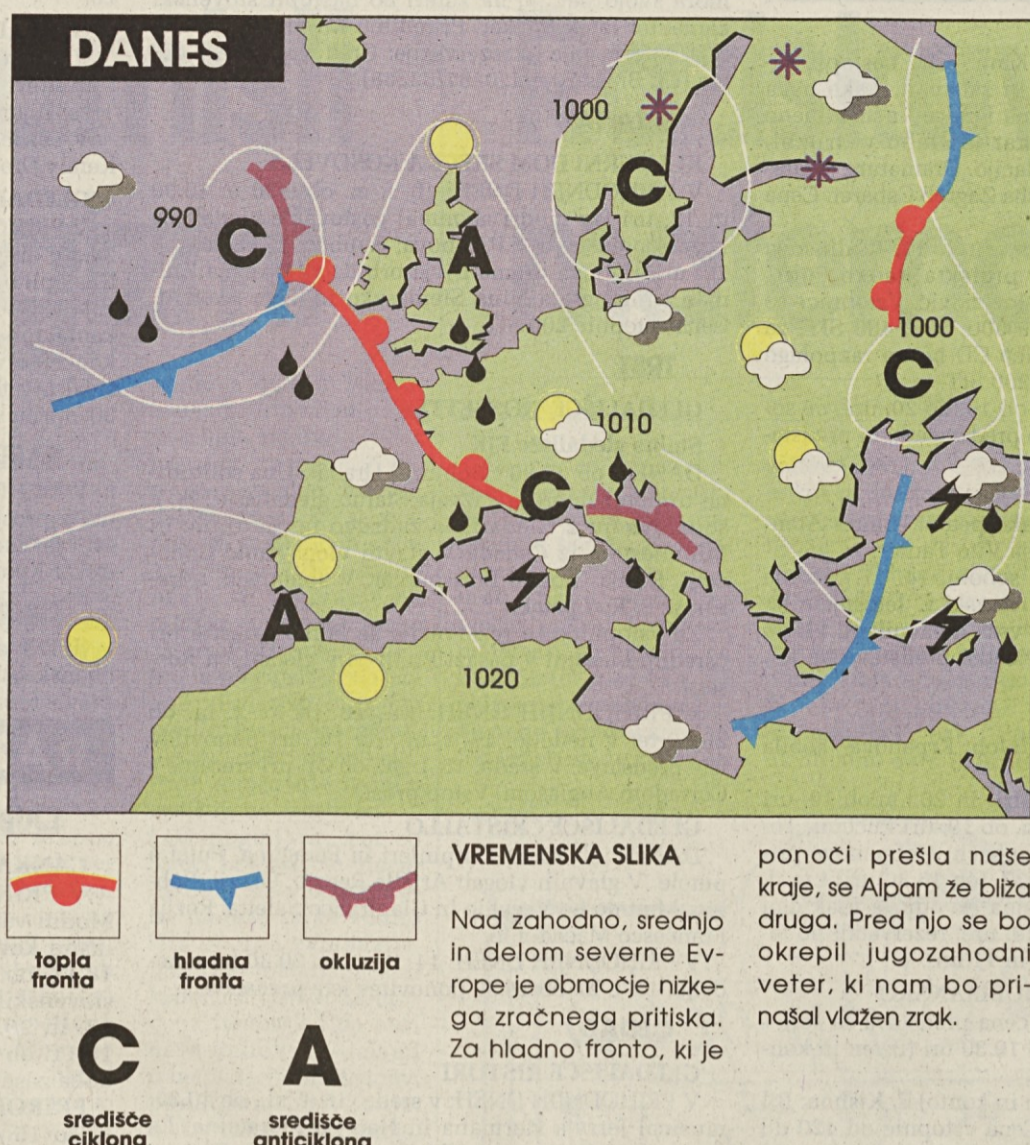
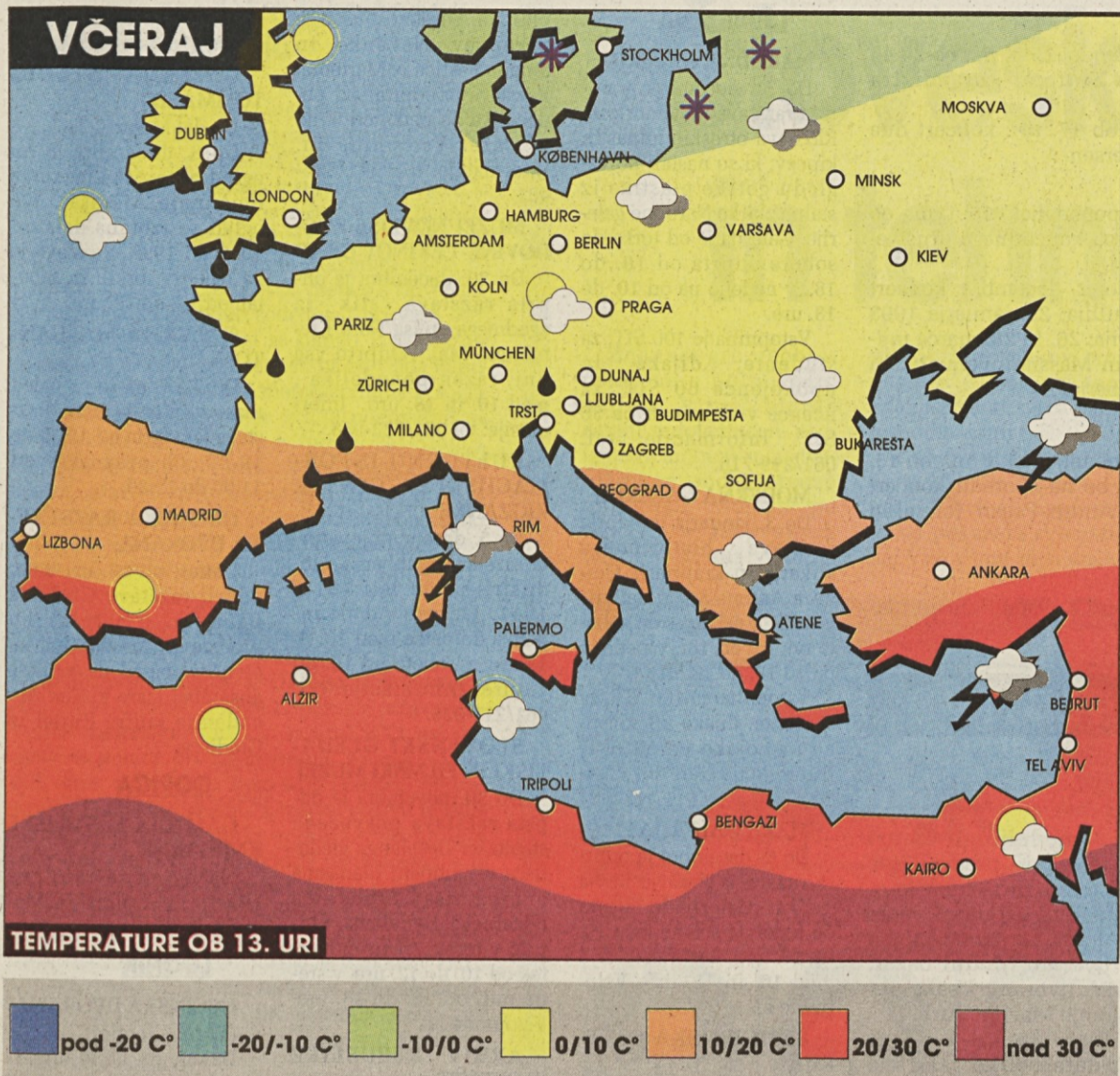
ZVEZA DRUSTEV SLOVENSKIH LIKOVNIH UMETNIKOV

Do 20.11. je na ogled razstava del Milene Braniselj - skulpture in grafike. Razstava je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 18. ure, vstopnine ni.

VODNIKOVA DOMACIJA

EVROPA / PRODOR HLADNEGA ZRAKA OD SEVEROZAHODA

VREMENSKA NAPOVEDI
HIDROMETEOROLOŠKEGA
ZAVODA SLOVENIJE

TEMPERATURE

PO SVETU

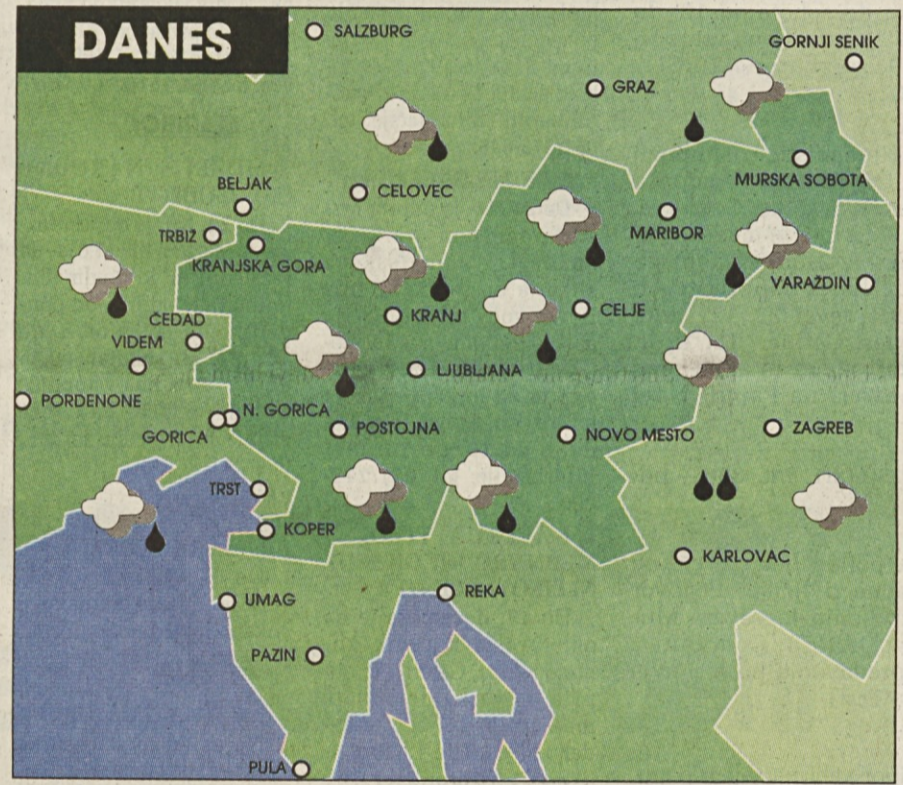
HELSINKI.....	-1/4
OSLO.....	0/3
STOCKHOLM.....	3/7
KOPENHAGEN.....	4/7
MOSKVA.....	-9/-
BERLIN.....	7/10
VARSAVA.....	2/4
LONDON.....	4/11
AMSTERDAM.....	5/12
BRUSELJ.....	5/14
BONN.....	6/16
FRANKFURT.....	6/14
PARIZ.....	6/16
DUNAJ.....	8/11
MÜNCHEN.....	3/12
ZÜRICH.....	5/12
ZENEVA.....	6/11
BEOGRAD.....	7/9
NICA.....	14/17
BARCELONA.....	11/18
ISTAMBUL.....	4/12
MADRID.....	10/18
LISBONA.....	15/19
ATENE.....	14/17
LARNAKA.....	14/22
TUNIZ.....	14/25
ALŽIR.....	10/21
MALTA.....	18/23
JERUZALEM.....	8/15
KAIRO.....	15/23
BUKAREŠTA.....	0/9

ALPE-JADRAN / HITER PREHOD FRONTE V NOČI NA SOBOTO

TEMPERATURE

VČERAJ OB 7. IN OB 13. URI

LJUBLJANA.....	4/8
TRST.....	12/14
CELOVEC.....	4/10
BRNIK.....	4/7
MARIBOR.....	1/10
CELJE.....	0/11
NOVO MESTO.....	-1/8
NOVA GORICA.....	8/11
MUR. SOBOTA.....	-1/8
PORTOROŽ.....	10/14
POSTOJNA.....	3/9
IL. BISTRICA.....	4/8
KOČEVJE.....	-2/8
CRNOMELJ.....	-2/7
SL. GRADEC.....	5/10
BOVEC.....	5/8
RATEČE.....	2/9
VOGEL.....	1/2
KREDARICA.....	5/3
VIDEM.....	9/-
GRADEC.....	3/6
ZAGREB.....	-1/9
REKA.....	10/12

V SLOVENIJI: Zmerno do pretežno oblačno bo. Pihal bo jugozahodnik. Popoldne ali zvečer bo v zahodnih krajih spet pričelo deževati. Najvišje dnevne temperature bodo od 10 do 16° C.

SOSEDNJE POKRAJINE: Prevladovalo bo oblačno vreme. Popoldne bo ponekod v severni Italiji spet pričelo deževati. Pihal bo jugozahodni veter.

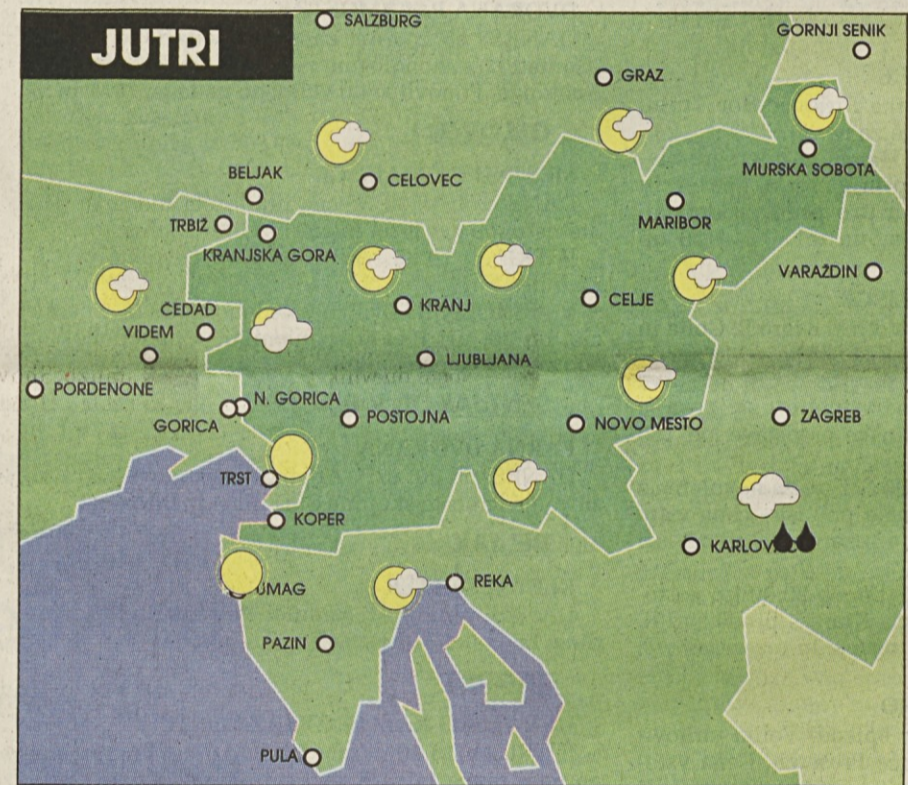
OBLACNOST DEŽ/SNEG mm na dan

pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60

VETER NEVIHTE

5-10 m/s	
nad 10 m/s	

MEGLA

V SLOVENIJI: Pretežno oblačno bo. Padavine bodo čez dan povsod ponehale. Ohladilo se bo, na Primorskem bo začela pihati burja.

OBETI: V petek bo suho in hladno. Burja na Primorskem bo postopno oslabila. V Furlaniji, ob severnem Jadranu ter na Primorskem se bo delno zjasnilo.

ONESNAŽENOST ZRAKA

Povprečne 24-urne koncentracije SO₂ v mikrogramih na m³ zraka:

Ljubljana	39
Maribor	50
Celje	44
Trbovlje	87
Hrastnik	24
Zagorje	138
Šoštanj	15
Velenje	-

STANJE VODA

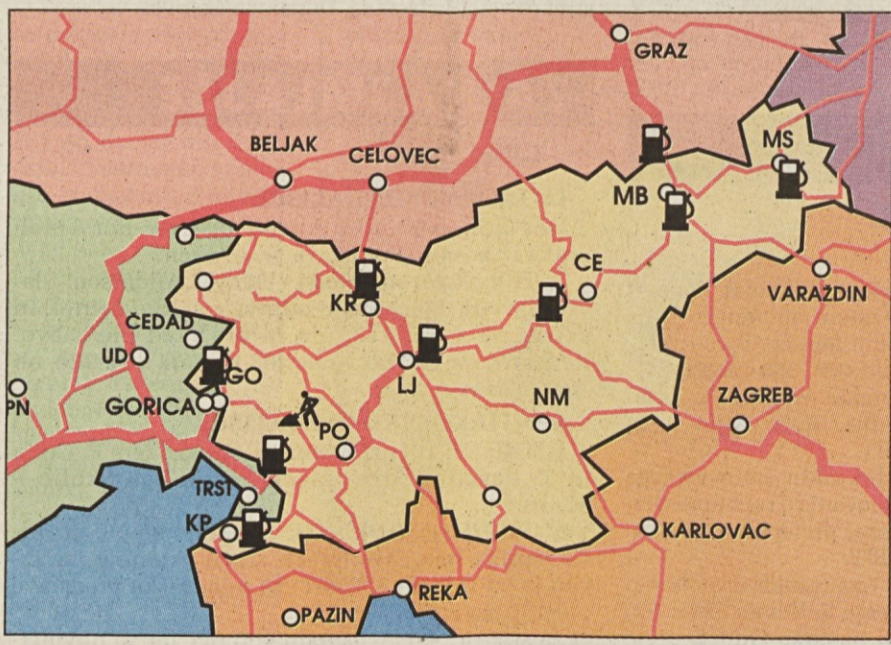
Pretek v m³/s ob 7. uri:

Mura, G. Radgona:	160
Drava HE Dravograd:	250
Sava Radovljica:	57
Sava HE Mavčiče:	-
Sava Radeče:	314
Sora Suha:	19
Ljubljana Mošče:	132
Savinja Laško:	51
Krka Podbočje:	95
Kolpa Radenci:	34
Soča HE Doblar:	78

HOROSKOP

- OVEN 21-3/20-4**: Primeren dan je, da dokoncate večino zacelih stvari. Morda si boste zazeleli nekaj sportne vadbe ali vsaj sprehoda v naravo. Držite svoja čustva pod nadzorom.
- BIK 21-4/20-5**: Uredili ste si življenje in sedaj ponovno prehajate v napad, v nova osvajanja. Pazite, da ne boste pretirano ostri, saj se boste sicer nekomu zamerili. Zdravje se izboljšuje.
- DVOJČKA 21-5/21-6**: To kar vam bo danes uspelo, bo se dolgo odmevalo. Zavidali vam bodo in tako je prav. Ne zanemarite dobronamernega nasveta starejše osebe.
- RAK 22-6/22-7**: Prav sedaj premorete veliko volje in energije za urejanje domačega okolja. Motivacije vam ne manjka, torej zavijajte rokave.
- LEV 23-7/23-8**: Enkrat zelite tako, drugič pa spet drugače. Zavedajte se, da se ne vrtil ves svet okoli vas, pa čeprav bi tako zeleti. Napetosti in prepričani v neko mlajšo osebo so na obzorju.
- DEVICA 24-8/22-9**: Trenutek je, da se soočite z manjšimi neprijetnostmi zavoljo tistega, kar vam je resnično pomembno. Kar boste sedaj zrtvovali bo v prihodnosti več kot poplačano.
- TEHNICA 23-9/22-10**: V taki zmesnjavi ne morete niti delati niti dihati. Vase organizacijske sposobnosti so na psu, zato raje stisnite zobe in nekoliko počakajte. Večina stvari se bo razvozlala sama.
- SKORPJON 23-10/22-11**: Zdravi ste, sposobni tudi, nič vam ne manjka, zakaj torej ne ukrepate? Naj vas ne bo strah, tveganje je lahko tudi poplačano. Prisotnost mlajše osebe vas bo osrečila.
- STRELEC 23-11/21-12**: Delo, delo in samo delo je tisto, kar vas zdaj najbolj zanima. Tako je prav, toda po službi se morate posvetiti tudi življenjskim prijetnostim, ne pa obremenjevati ostalih.
- KOZOROG 22-12/20-1**: Ali za vas ne bo nikoli konec studiranja? Vedno znova se poglobljate v tisto, kar vas sme zanimati, pa tudi v tisto kar vas ne bi smelo. Spočijte se!
- VODNAR 21-1/19-2**: Pohvale v poslovnem življenju kar dezujejo. Zadovoljni ste sami s seboj, pa vendar vas neke v ozadju razjeda strah, da se bo pojavil nekdo boljši, vendar konkurenca je zdrava.
- RIBI 20-2/20-3**: Zelite si zdravega življenja in veliko rekreacije, pa ne najdete pravega časa. Zato si boste morali razjasniti, kaj je za vas resnično pomembno.

CESTE / NORMALNO PREVOZNE

Ceste po Sloveniji so bile včeraj suhe in normalno prevozne. Promet v notranjosti je potekal tekoče in brez zastojev. Na mejnih prehodih ni bilo daljšega čakanja za prestop meje. Regionalna cesta Planina-Rakek je bila še vedno poplavljenjena in zaprta za ves promet. Delne zapore so bile na cestah Šentilj-Sladki vrh, Hajdina - Macelj in, Stahovica - Kamniška Bistrica. Za jutri pričujemo voznikom predvidno normalno, predvsem v jutranjih urah zaradi megle po kotlinah ter spolkega in vlažnega čistišča. Predvsem v višjih predelih je na izpostavljenih mestih možna poledica. Zastojev ne pričakujemo.

- ZASTOJI
- ZAPRTA CESTA
- POPRAVILA NA CESTIŠČU
- POLEDICA
- SAMO Z ZIMSKO OPREMO
- SPORTNA PRIREDITEV
- GOSTA MEGLA
- BENCINSKE ČRPALKE 24 UR

belinka® ambient ekološka barva za les

V VEDNOST

Odnos človeka do pitne vode

Voda je osnovna potreba za življenje večine živih bitij. Industrijsko razvita družba s svojimi dejavnostmi vode močno onesnažuje in s tem ogroža pitno vodo zase in življenjski prostor za živali in rastline. Največji onesnaževalec je človek, ki v končni fazi nosi tudi vse posledice neodgovornega ravnanja z naravo. Nasa prihodnost je prav gotovo odvisna tudi od tega, če bomo uspeli zmanjšati vpliv svojih dejavnosti na vodo do take mere, da bodo vodotoki obdržali oziroma ponovno dobili funkcijo življenjskega prostora kot sestavnega dela pokrajine in okolja. Prav posebna pozornost pri tem velja zaščiti virov pitne vode. Tehnologija čiščenja onesnažene vode je že tako napredovala, da je tehnično mogoče odstraniti veliko večino škodljivih snovi. Obenem pa je cena čiščenja tako visoka, da ga tudi v najbolj bogatih državah dejansko izvajajo le redko kje. Zelo redki pa so tudi vodovodi, kjer se lahko pohvalijo s tem, da se vsebnost toksičnih snovi v njihovi vodi nikoli ne približa kritičnim vrednostim in je zaradi vpliva fekalnih odpadkov ni potrebno klorirati ali kako drugače obdelati. Kakovost vode v Sloveniji ni posebno dobra. V letu 1990 je v Sloveniji zivel 1.999.945 prebivalcev. Onesnaženje, ki so ga s svojo dejavnostjo povzročili v vodah je bilo v letu 1991 tolikšno, kot bi na tem prostoru zivel 4.993.833 ljudi, v letu 1987 pa celo 6.586.510 ljudi. (Martina Zupan)

ODDAJE V SLOVENŠČINI

SLOVENIJA 1

10.30 Moja družina in ostale zivali, 7. del angleške nadaljevanke
11.00 Stol pod potico, 1. del lutkovne igrice
11.20 Alpe-Donava-Jadran, ponovitev
12.00 Poročila
16.20 Gospodarska oddaja: Tisoc obratov, ponovitev
17.00 TV dnevnik I
17.10 Tok tok
19.30 TV dnevnik II, VPS 2300 Forum
20.30 Volitve '92
Predstavniki strank o svojih programih
22.05 Odlozjeni raj, 12., zadnji del angleške nadaljevanke, VPS 2005
23.30 SOVA: Bagdad Cafe, 5/22 del ameriške humoristične nanizanke - VPS 2330
Beverly Hills, 90210, 7/22 del ameriške nadaljevanke
Vsi so zmagovalci, angleški barvni film, VPS 0045

SLOVENIJA 2

16.45 Sova, ponovitev: Dragi John, 30. del ameriške humoristične nanizanke Beverly Hills, 90210, 6/22 del ameriške nadaljevanke
18.00 Slovenska kronika
18.10 Regionalni program - Maribor
19.00 Jazz in blues
19.30 TV dnevnik: RAI 3
20.00 Koncert simfonikov RTV Slovenija
20.45 Gozdarska hisa Falkenau, 35. del nemške nadaljevanke
21.10 Večerni gost
22.00 Studio City

KANAL A

10.25 Astroloska napoved
10.30 Ris, risanke in spoti
11.00 Drugacen svet, ponovitev 29. dela ameriške nadaljevanke
20.00 Risanka
20.15 Dnevno informativni program
20.15 Kosarka: Slovenija-Italija, posnetek
22.00 Cudoviti svet pod morjem, pon. 2. dela dok. serije
22.30 Drugacen svet, 30. del ameriške nadaljevanke
23.17 Dnevno informativni program
23.30 Poročila v angleščini
0.00 Astroloska napoved
0.10 MCM

KOPER

18.00 Primorska kronika, Primorski forum.
0.30 Film

RAI 1

6.50 Aktualno: Unomattina, vmes dnevnik in gospodarstvo
10.15 Nad.: Little Roma, vmes (11.00) vesti
11.55 Vremenska napoved
12.00 Variete: servizio a domicilio, vmes (12.30)dnevnik 1
13.30 Dnevnik in Tri minute
14.00 Variete: prove e provini a Scammettiamo che...?
14.30 Italijanska kronika
14.45 Film: Il Kentuckiano (pust., ZDA 1955)
16.35 Mladinski variete: Big V Parlamentu in vesti
17.55 Aktualno: Italija, navodila za uporabo
18.10 Variete: Ci siamo?
18.45 Vreme in dnevnik
19.50 Film: E'una sporca faccenda ten. Parker
22.35 Nočni dnevnik
22.50 Sanremo Blues
24.00 Dnevnik in vreme
0.30 Danes v Parlamentu
0.40 Rubrika opolnoci

RAI 2

6.50 Variete: Videocomic
7.00 Otroški variete
9.30 Aktualno: Ristorante Italia
9.45 Film: Zanna Bianca e il cacciatore solitario
11.25 Nan.: Lassie
11.50 Kratke vesti
11.55 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik. Gospodarstvo in vreme
13.45 Politično tribuna
14.20 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara
15.40 Kronika in vivo: Detto tra noi
17.15 Vesti in iz Parlamenta
17.25 Nan.: Poliziotti alle Hawaii, nato sport
18.20 Nan.: Hunter
19.15 Nad.: Beautiful
19.45 Dnevnik in sport
20.30 Variete: I fatti vostri
23.15 Nočni dnevnik
23.35 Nan.: Reporter
0.20 Boks

RAI 3

7.00 Sat News
11.45 Drobci
12.00 Kratke vesti iz Milana
12.10 Krožek ob dvanajstih
14.00 Dezelne vesti
14.20 Popoldanski dnevnik
14.50 Drobci jazza
15.15 Sola se posodablja
15.45 Samo za sport
17.20 Sportna rubrika Derby
18.00 Dok. oddaja: Geo
18.30 Risanke: BlobCartoon
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Dezelne vesti
19.45 Telegiornale Zero
20.05 Variete: Blob
20.25 Una cartolina
20.30 Film: Il bisbetico domato (kom., 1980)
22.30 Dnevnik ob 22.30
22.45 Milano, Italia

RETE 4

6.55 Aktualno: Telesveglia, vmes od 7.00 dalje vsakih 30 min. vesti
10.05 Nad.: Marcellina, 10.40 Ines
11.10 Variete: A casa nostra
11.40 Kratke vesti
11.45 Nad.: Celeste, 13.00 Sentieri
13.30 TG 4vesti
13.55 Variete: Buon pomeriggio
14.00 Nad.: Sentieri, Maria
15.25 Rubrika o lepoti
15.50 Nad.: Amanda, Celeste, Febbre d' amore
17.30 TG 4vesti
17.40 Aktualno: C'eravamo tanto amati
18.00 Kviz: La cena è servita
18.55 TG 4 vesti
19.30 Nad.: Gloria, 20.30 Manuela
22.30 Kviz: Io, tu e mamma
23.15 TG 4 nocne vesti
23.30 Film: Questa ragazza è di tutti (dram. '66, i. Nathalie Wood)

CANALE 5

6.30 Na prvi strani
8.35 Variete: Maurizio Costanzo Show (pon.)
10.30 Nan.: la casa nella prateria (i. M. Landon)
11.30 Variete: ore 12
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Aktualno: Sgarbi quotidiani
13.35 Variete: Non è la RAI
14.40 Aktualno: Forum, 15.15 Agenzia matrimoniale, 15.45 Ti amo parliamone
16.00 Otroški variete
18.00 Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5
20.25 Striscia la notizia
20.40 Variete: La grande sfida (vodi G. Scotti)
22.30 Variete: Gommapiuma
23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) TG 5 vesti

ITALIA 1

6.20 Pregled tiska
6.30 Otroški variete
6.45 Nanizanke
12.45 Odprti studio
13.00 Nan.: Magnum P.I.
14.00 Otroški variete
16.00 Variete: Unomania
16.05 Nan.: Happy Days
16.35 Varieteja: E' pericoloso sport, Twin Clips
17.25 Nan.: Agli ordini papà
17.55 Varieteja: Lo dici tu, 18.00 Mitico
18.25 Nan.: McGyver
19.35 Studio sport
18.45 Varieteja: Benny Hill Show, Karaoke
20.45 Nan.: Il ragazzo dal kimono d'oro
22.30 L'istruttoria
1.00 Odprti studio, Pregled tiska in Studio sport

TMC

8.30 Tecaj anglescine
8.45 Nad.: Doppio imbroglione, 9.30 Potere
10.00 Rubrika: Zenska TV
11.40 Nan.: Doris Day Show - Doris va a Hollywood
12.10 Variete: Kosilo z Wilmo
13.00 TMC News - Sport
14.00 Film: I giganti del mare (pust., ZDA 1959, i. (Gary Cooper, Charlton Heston)
15.55 Risanke: Snack
16.15 Variete: Amici mostri
17.15 Rubrika: Zenska TV, nato vreme
19.30 Vesti: TMC News
19.55 Pravljica
20.00 Nan.: Maguy - La mano di nostra figlia, 20.35 Matlock
21.35 Aktualno: Tre donne intorno al cor
22.40 Variete: T'amo TV (vodi Fabio Fazio)
23.40 Nočne vesti in vreme
24.00 Tennis: Big Four (polfinale, iz Rima)
2.00 Aktualno: CNN News

ITALIA 7

7.30 Risanke
12.00 Nad.: Cara cara
13.45 USA Today News
14.00 Nad.: Aspettando il domani, il tempo della nostra vita
15.45 Dezelni programi
17.20 Risanke
16.45 Dok.: Clovek in zemlja
17.20 Sette in allegria
19.00 News Line
19.30 Nan.: Diamonds
20.30 Film: Terrore a 12.000 metri (dram., ZDA 1976, i. David Janssen)
22.30 Variete: Colpo grosso story
23.30 Film: Agguato sul Bosforo (pust., It. 1970)
1.00 Variete: Colpo grosso story (pon.)
1.15 Kino in News Line

TELEFRIULI

16.55 Kratke vesti
17.00 Starlandia
18.00 Nan.: Mago Merlinio
18.30 Nad.: Destini
19.00 Večerne vesti
19.25 O deželi
19.30 Rubrika: Obcina
20.30 Rubrike: Diagnosi, Led in sneg, Motorji no-stop
22.30 Nočne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
14.00 Kronika in komentar
19.30 Dogodki in odmevi

Koper

13.00 Rayanovi, ameriška nadaljevanke
13.10 Juke Box, ponovitev
16.00 Novice
16.05 Carobna svetilka: Robin Hood iz vesolja, ameriška risana serija
17.00 Dolgo iskanje, angleška dokumentarna serija
17.00 Projekt NLP, ameriška nanizanka
19.00 TV dnevnik
19.25 Zdravniki s krili, avstralska nadaljevanke
20.20 Kosarka: Slovenija-Italija, prenos prijateljske tekme
21.45 TV dnevnik
21.55 Globus
22.55 Projekt NLP, ameriška nanizanka

AVSTRIJA 1

6.00 Textvision
9.00 Ponovitve
13.35 Sinba Moca, 44. del tv novele
14.00 Kobra, prevzemite: V pasti
14.50 Mojstri jutrisnjega dne
15.00 Spored za otroke
15.05 Nekoc je bila Amerika, risana serija
16.30 Video uspešnice in kviz
18.00 Cas v sliki
18.30 Grad ob Vrbskem jezeru, zadnji del
19.22 Znanost
20.00 Sport
20.15 Derrick: Cudni zasebni detektiv
21.35 Dolga beda, angleški film
23.05 Cas v sliki
23.30 Smrtonosno zlato, ameriški film
1.05 Mannix
1.50 Poročila, Tisoc mojstrovini

AVSTRIJA 2

15.15 Tisoc mojstrovini
15.25 Leksikon umetnikov
15.30 Veliki Ziegfeld, ameriški film
17.30 Srečanje z naravo
18.00 Harry in Hendersonovi: Telesni strazar
18.30 Milijonsko kolo
19.00 Lokalni spored
20.00 Kultura
20.15 Tehnične zvijače in znanstveni preskusi
21.15 Milijski, gosp. magazin
22.30 John Heartfield: mojster politične fotografije
23.00 Nemski verizni pokol, nemski film, 1990
0.00 Monty Python's flying Circus, humoristična serija

Hrvatska 1

7.00 Poročila
Problemcki, 9., zadnji del angl. humoristične nan.
10.00 Poročila
10.05 TV sola
12.00 Poročila in nadaljevanke
11.30 Ziveti kot vse svet, 6. del dok. oddaje
14.50 Specia vohuna, pon. 4., zadnjega dela brit. nad.
15.05 The Big Blue
16.00 Poročila
16.05 Alles gute, 9. del tecaja nemškega jezika
16.35 Beverly Hills 90210, 6/23 del ameriške mladinske nadaljevanke
17.30 Hrvatska država in ljudje
18.00 Poročila
18.35 Santa Barbara, 248. del ameriške nadaljevanke
20.35 Območje somraka, ameriški barvni omnibus film
22.35 Dnevnik II
23.00 Slika na sliko
23.45 Poročila v angleščini
23.50 Sanje brez meja
23.55 Poročila

Hrvatska 2

17.00 Seks in vohunstvo, ponovitev ameriškega barvnega filma
18.30 Zlatko in detektivni Dnevnik
20.05 Hisa napr odaj, 12. del ameriške humoristične nanizanke
20.30 Glasba skozi čas, 5. del izobraževalne oddaje
22.10 Igra, niz in zmaga, 13., zadnji del angl. nadaljevanke
23.00 Alo, alo, 6. del angl. hum. nanizanke
Saljivi hišni video
Smrtonosno srečanje, ameriški film

Madžarska

8.05 Financijal Times
8.30 Cez dan
9.00 Sosedje, ponovitev 145. dela
9.50 Zrebanje lota
10.50 Igra
11.05 Sotrpini
11.20 Pomoc v duševni stiski
17.00 Pregled dogodkov dneva
17.10 Sola za podjetnike, 14. del
17.45 Svet denarja
18.55 Vprašanja kristjanov
19.25 Literarna igra
19.40 Večerna pravljica
20.00 Dnevnik, telesport
20.40 Dallas, ponovitev
21.40 Panorama, svetovna politika
23.30 Opus Nigrum, belgijsko/francoski film

SATELIT

SUPER
5.30 Victory; 6.20 Super Shop; 6.30 Poslovne novice; 7.00 Financial; 7.30 News Watch; 8.00 Novice; 9.00 Channel E; 9.30 Super Shop; 11.00 Divja Amerika; 11.30 Poslovni dnevnik; 12.00 Business Insiders; 12.40 Denar; 13.00 Poslovne novice z Japonske; 13.30 Novice; 14.00 Inside Eilon; 14.30 Serie Noire; 15.00 All Mixed Up; 17.00 On the Air; 18.30 Bonanza; 19.30 Serie Noire; 20.00 I Spy; 21.00 Inside Edition; 21.30 Beyond Tomorrow; 22.00 Novice, reportaje; 22.30 Financial; 22.45 US Market WRAP; 23.00 Go for Broke (vojni, ZDA, 1951); 1.40 News Watch; 2.10 Beyond Tomorrow, The Mix allNight
SKY ONE
7.00 DJ Kat show; 9.40 Mrs. Pepperpot; 9.55 Playabout; 10.30 The pyramid game; 11.00 Let's make a deal; 11.30 Drzni in lepi; 12.00 Mladi in nemiri; 13.00 St. Elsewhere; 14.00 E Street; 14.30 Geraldo; 15.30 Drugi svet; 16.15 The Brady Bunch; 16.45 DJ Kat Show; 18.00 Star Trek: The next Generation; 19.00 Mladi in nemiri; 19.30 E Street; 20.00 Družinski vezi; 20.30 Code; 21.00 Alien Nation; 22.00 Rokoborba; 23.00 Studs; 23.30 Star Trek: The Next Generation.

EUROSPORT
9.00 Aerobika; 9.30 Teniški magazin; 10.30 Trans World Sport; 11.30 Aerobika; 12.00 Nogomet: kvalifikacije za SP; 13.30 Nogomet; 15.00 Konjstvo: CSI turnir držav ES; 16.00 Plezanje; 17.00 Nogomet: kvalifikacije za SP; 18.30 Motorsport; 19.30 Športne novice; 20.00 Motorsport: supercross; 23.00 Boks; 0.30 Športne novice

SCREENSPORT
8.00 Teniški magazin; 8.30 Motorsport; 9.00 Tenis; 12.00 Motociklizem; 12.30 Konjstvo; 13.00 Kickboks; 14.00 Nogomet: spanska liga; 15.00 Tenis; 17.30 Ameriški nogomet; 18.00 Gillette World Special; 18.30 Nogomet; 20.30 Tenis; 23.30 Go; 0.30 Boks; 2.00 Ameriški nogomet; 4.00 Kosarka (pon.)

MTV
7.30 Unplugged; 8.00 Awake On The Wild Side; 10.00 Video; 16.00 Greatest Hits; 17.00 Coca Cola report; 17.15 MTV v kinu; 17.30 Poročila; 17.45 Trije od enega; 18.00 Vol; 18.30 MTV Prime; 20.00 Dial MTV; 20.30 Most Wanted; 21.30 The Pulse With Swatch; 22.00 Greatest Hits; 23.00 Coca Cola Report; 23.15 MTV v kinu; 23.30 Poročila; 23.45 Trije od enega; 24.00 Rckumentary; Bryan Adams; 0.30 Video; 3.00 Yol.

SKY MOVIES
7.00 Pregled programa; 9.40 Entertainment Tonight; 11.00 Baby of the Bride; 13.00 How to Beat the High Costs of Living; 15.00 Blue; 17.00 Mosquito Squadron; 19.00 Baby of the Bride; 20.40 Entertainment Tonight; 21.00 Over My Dead Body; 22.40 US Top Ten; 23.00 Tango and Cash; 0.45 Blood Fight; 2.20 Buy and Sell; 4.00 Death Before Dishonor; 5.00 In Bed With Madonna; 5.35 Body Rock

MOVIE CHANNEL
7.05 Three Sisters; 10.00 The Brave Little Toaster; 11.35 A Perilous Morning; 15.15 After the Dark; 15.30 Xposure; 19.30 Sweet Revenge; 21.30 Flashback; 23.25 Friday the 13th, part V: A New Beginning; 1.00 The Thing; 2.50 Targets; 4.25 Pretty Baby.

PRO 7
5.30 Serije: Vegas, 6.00 Kivi, 6.25 Risanke, 8.00 Neizprosna, a prisrčna, 8.50 Angel na Zemlji; 9.55 Zlato Sama Cooperja (vestern 1966); 11.55 Ulice San Francisca; 12.50 Show Billa Cosbyja; 13.20 Perry Mason; 14.15 Matlock - Obseden od moči; 15.50 Neizprosna, a prisrčna; 16.40 Risanke; 18.30 Show Billa Cosbyja; 20.00 Poročila; 20.15 Sezona v Salzburgu (kom., Avstrija 1961); 22.25 Mike Hammer: Umor je zanesljiva stvar; 23.25 Macje pokokalca (shr. ZDA 1989); 1.20 Poročila; od 1.30 do 5.40 Jake in MacCabe, 2.25 Poročila, 2.35 Dovoljenje za pekel (ZDA 1972), 4.05 Poročila; 4.15 Perry Mason; 5.05 Gene Bradley; Pomoc po notah.

RTL
6.00 Jutranji magazin; 8.50 Serije in nagradne igre; 12.00 Opolnoci; 12.30 Mladi in strastni; 13.20 Kallifornijski klan; 14.15 Springfieldova zgodba; 15.00 Quincy; 16.00 Hans Meiser; 17.00 Nagradne igre: Ivesgano, 17.30 Cena je vroča; 18.00 Enajst 99; 18.45 Poročila; 19.15 Eksplozivno; 19.45 Dobri časi, slabi časi; 20.15 Domači napet; 21.15 Grad ob Vrbskem jezeru; 22.15 Življenje in smrt; 23.15 Nočno show Goffschalk; 24.00 Sleci Dimal.

SAT 1
5.30 Regionalna poročila; 6.00 Dobro jutro; 8.30 Ponovitve: Sosedje, 9.05 Ostanite zdravi, 9.30 Hotel, 10.20 Ulrich Meyer: Ugovorjam; 11.10 Wagon reviv; 12.00 Kola sreče; 12.45 Tiv barza; 13.35 Pod kalifornijskim soncem; 14.30 Sosedje; 15.05 Hotel; 16.00 Cagney and Lacey; 17.05 Pojdi na vne; 17.45 Regionalna poročila; 18.15 Bingo; 18.45 Poročila; 19.00 Sport; 19.20 Kola sreče; 20.15 Indiana Jones in tempelj smrti (pust., ZDA 1983); 22.25 Nogomet; 23.25 Marilyn; 0.35 Poročila; 0.40 Ponovitve: Electric Blue, 1.20 Nogomet; 2.20 Schreinermarkersova v živo; 3.20 Pod kalifornijskim soncem; 4.55 Cagney in Lacey; 5.45 Pojdi na vse

TELE 5
6.45 Vrhunski model; 7.10 Bim Bam Bim; 9.35 Lou Grant; 10.20 Umik. Hop ali top; 11.25 Vrhunski model; 12.00 Divji zahod; 12.35 S prizorišča v...; 13.00 Bim Bam Bim; 16.25 Wildcat; 16.55 Igra z ognjem; 17.15 Lou Grant; 18.05 Zakon orožja; 18.55 Fazit; 19.05 Umik; 19.35 Fazit; 18.05 Zakon orožja; 20.15 Nočna patrolja; 21.05 Kriv; 22.55 Izpriznite areno; 23.50 Operacija Vietnam; 0.55 Carovnica krke Drakule.

TV SLOVENIJA 1 / nocoj ob 23.30

Vsi zmagovalci Arthurja Millerja

Debra Winger in Nick Nolte v nocojšnjem filmu Angela in Tom

Nocoj vas vabimo k ogledu angleškega barvnega filma režiserja Karla Reisz z naslovom Vsi so zmagovalci. Film je nastal po scenariju Arthurja Millerja, v glavnih vlogah pa sta zaigrala Debra Winger in Nick Nolte.

Angela ve, kdo je morilec, prav tako o pravem storilcu sumi policija. Vse dogajanje pa je prepleteno s cudnimi odnosi med vpletenimi akterji. V tej neobvladljivi množici povezav je prav

obtoženi tisti, ki placuje ceno za nedovoljene odnose, za razpečevanje mamil in se za marsikaj kar se v mestu dogaja pod rjuhami. Detektiv Tom mora torej sestaviti delcke resnice, ki sploh ni tako zapletena kot se zdi, ob tem pa se custveno zaplete z Angelo. Razplet filma bo za gledalce morda presenetljiv, saj zamotano situacijo resijo tako, da je volk sit in koza cela, tudi tista z imenom Tom O'Toole. Ne zamudite nocojšnjega Sovinega sporeda ob 23.30, ko bo na sporedu petkovo nočni film Vsi so zmagovalci!

RADIO

Slovenija 1
(UKV 88,5; 90,0; 91,8; 92,9; 94,1; 96,4; MHz. od 16.00 SV 918 kHz)
5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio Ga-ga; 10.30 Pregled domačega tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 13.45 iz tujega tiska; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Obvestila; 16.15 Radjska tribuna s poslanci; 17.05 Studio ob 17.00-ih; 18.30 Ekološki kotichek; 19.00 Radjski dnevnik; 19.45 Lahko noc, otroci; 20.00 Oddaja za pomorske; 20.30 Slovencem po svetu (v živo); 21.00 Poročila; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program- Glasba

Slovenija 2
(UKV 87,8; 92,4; 93,5; 95,3; 96,9; 97,7; 98,9; 99,9; MHz)
6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Strokovnjak svetuje; 8.30 Doplane na valu 202; 8.45 Kulturne prireditve;

10.35 Radio Koper; 11.00 Jezikovne minute; 11.45 Vreme; 12.35 Radio Maribor; 13.00 Danes ob 13-ih; 15.00 Devizna borza; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.15 Nedeljski izlet; 17.40 Sport; 19.30 Stop pops; 21.45 Radjska igra; 22.00 Zrcalo dneva 22.20 Radio student.

Slovenija 3
(UKV 96,5; 101,4; 102,0; 103,9; MHz. od 19.30 88,6; 93,1; 100,3; 100,6; do 16.00 SV 918 kHz)
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Izobraževalni program; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Izbrana proza; 10.25 Vodomet Melodij; 11.05 Reprize in soocanja; 12.05 Igramo in peje-mo glasbo; 13.05 Slov. komorni zbor; 13.40 Glasbena tradicija; 14.05 Mladinski program; 15.00 Sanson; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solisti; 18.05 Odlomki iz opere; 19.35 Intermezzo; 20.00 Koncert simfonikov RTV; 22.05 Radjska igra; 23.55 Lirični utrinek; 24.00 Zaključek sporedov.

Radio Koper (slovenski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.50 Astrološki kotichek; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasbene tuneje; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Politika in aktualnosti; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja

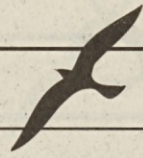
(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba in koledar; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.45 Informacije; 9.00 Pesem tedna; 10.30 Primorski val; 11.00 Hladno...toplo... vroče; 12.30 Opolnovenik; 13.00 Jagode in podoknice; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Aktualna tema; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Kogaj med besedo in zvokom; 19.00 Dnevnik - Prenos RS.

Radio Koper (italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.45 Kulturni koledarček; 7.50 Astrološki kotichek; 8.20 Block notes; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasbene tuneje; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Svet družine; 11.00 Politika in aktualnosti; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja

po glasbi; 14.45 Diskoidni zvoki; 16.00 Ob stihih; 16.05 Promocija glasbe; 16.20 Kulturni koledarček; 16.35 Boutique Gallus vam predlaga; 16.50 Rock slovar; 17.20 Singlet tedna; 17.35 Zgodovina rocka; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.45 Folk studio; 20.00 Nočni program

Radio Trst A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Razzlednice iz Španije; 8.35 Slovenska lahka glasba; 9.15 New Age, 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Odprta knjiga; Most na Drini; 11.45 Kantavtorji; 12.00 Halo, dober dan! Tu 362875; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 14.30 Kraljeva stvarnost; 15.00 Orkestralna glasba; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Orkestralna glasba; 19.20 Zaključek sporedov.

Radio Koroška
od 18.10 do 19.00 Obzornik, Einspiellerjeva nagrada, Poročila.

NAČRTOVANJE IZLETOV

Spoznajmo lepote naše domovine

IZTOK TERPE

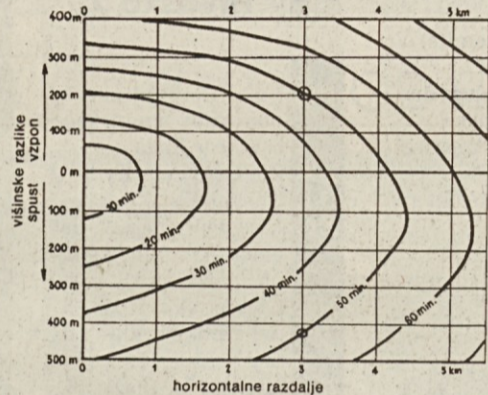
Na tem mestu vam bomo vsak petek predlagali izlet v enega od mnogih zanimivih predelov naše mlade in lepe države. V sliki in besedi vam bom predstavili dostop in najbolj zanimive naravne in kulturne vrednote.

Za izlete so primerni vikendi v vseh letnih casih. Za pohodništvo pa so najbolj prijetni dnevi od pomladi do pozne jeseni, ce so le sončni ali vsaj brez dežja. Na izlete se odpravljamo z različnimi željami, gotovo pa zato, da se sprehodimo v naravi, se naužijemo sonca in čistega zraka, da spoznamo nove kraje.

O družinskem izletu se ponavadi pogovorimo s svojimi družinskimi člani. Ker pa so navadno tudi želje različne, ne bo nič nenavadnega, ce se bomo najprej sporekli, ko usklajujemo hotenja v družini. Manj navadno je tudi načrtovanje izleta, ceprav je zaradi različnih želja in fizičnih sposobnosti posameznikov zelo potrebno. Pri načrtovanju moramo upoštevati posamezne želje, letni čas, vreme, finančne možnosti, prevozna sredstva, vzdržljivost pri hoji in se marširaj. Dolžina dneva

omejuje gibanje v naravi, prav tako slabo vreme, od denarja je odvisna prehrana, od prevoznega sredstva razpoložljivi čas, od vzdržljivosti najsibkejšega člana družine pa dolžina pohoda in podobno. Zato se je pred izletom dobro pogovoriti in pretehtati vse okoliscine.

Za načrtovanje izleta potrebujemo cimbolj natančno in ne prestaro karto. O zastarelosti in s tem o neažurnosti karte lahko sklepamo po datumu izida. Razen aktualne karte so dobrodošla še druga gradiva: atlasi, vodniki, prospekti, leksikoni in se kaj. Vrsta novih kart ima na hrbtni strani kar zadovoljiv opis krajev, ki bo marsikdaj prisel prav.

Po švicarskih izključnih izdelanih grafikonu upošteva malo hitrejšo hojo, njegova uporaba pa je preprosta (T. Banovec: Topografski priročnik, Ljubljana 1972)

Prav pred nedavnimi izšel Petrol Atlas za popotnike, ki vas bo opozoril na vse pomembnejše znamenitosti posameznega kraja. Le tako pripravljamo bomo obogatili svoja spoznanja in razširili svoje duhovno obzorje.

Za itinerar izleta bomo vse podatke dobili iz karte: zanimivosti, ki si jih želimo ogledati, dolžino poti, visinsko razliko, izbor poti za peho (po možnosti markirane) in podobno. Ce se na izlet odpravljamo z javnim prometnim sredstvom, se moramo zanimati tudi za možnosti odhodov in povratkov, saj je od tega odvisen čas, ki nam ostane za ogled in pesacenja. Za svojega jeklenega

konjčka bomo podatke o dolžini poti in možnosti parkiranja najlažje dobili iz avtokarte Slovenije, kjer imamo dolžine v kilometrih ze vpisane. Sicer pa moramo pogledati merilo karte: 1 cm na karti merila 1:250.000 predstavlja 2,5 km v naravi. Ko smo ugotovili razdaljo, ki jo moramo premagati z avtom, ugotovimo se potrebni čas: za javne ceste računamo potovalno hitrost 60 km na uro, za lokalne in gozdne pa ne več kot 40 km na uro.

Ce gremo na izlet s kolesi ali v kombinaciji avto-kolo-pes, avtokarta ali atlas ne zadostata več. Imeti moramo natančnejši zemljevid, vsaj merila s:50.000 (izdelani so za vse slovenske občine), se boljše pa 1:25.000 (tudi teh je na voljo ze kar nekaj). Upoštevajmo, da bomo

v ravnini v eni uri prekosarili največ 20 km, zato raje predvidimo 15 km. Cim večji bo vzpon, tem bolj se bo stevilo km na uro zmanjševalo.

Za načrtovanje pespote izberemo na karti pot, kolovoz ali vsaj stezo ter ugotovimo razdaljo in visinsko razliko do cilja, ki ga želimo doseči. Horizontalne razdalje izmerimo z merilcem, listom papirja ali vrvice na karti in jih s pomočjo merila pretvorimo v razdaljo v naravi. Ce se naša pot enakomerno vzpenja in so vpisane nadmorske visine nasega izhodišča in cilja, bo razlika hitro določljiva. Sicer pa si moramo pomagati se s plastnicami in izohipsami. Računanje potrebnega časa je nekoliko bolj zapleteno, odvisno predvsem od nase kondicije. Svicarji so izdelali posebne stan-

darde, ki smo jih sprejeli tudi v Sloveniji. Za 1 km hoje po ravnini računamo 15 minut, za 100 metrov vzpona 15 in 100 metrov spusta 7 minut. Obicajno računamo za vsako uro hoje se 10 minut, predvidimo se čas za malico ali (in) kosilo ter ogled posameznih zanimivosti. Bodimo pozorni in na nasi poti obračunajmo vse vzpone in spuste, ne pa samo visinske razlike med izhodiščem in ciljem.

Na koncu napravimo natančno rekapitulacijo vseh potrebnih časov. Marsikdaj bomo presečenec, saj bo sestevek časov daljši, kot je dolg dan. V tem primeru si vozno z avtom lahko privoscimo tudi v nočnih urah. Vsekakor pa nam bo dober nacrt izleta z izračuni vseh potrebnih časov prihranil marsikatero nevšečnost.

Ogledali si bomo brez nivoze vse, kar smo si zazeleli in zacrtali ter se zadovoljni vrnili domov.

Na pohodih, zlasti v hribe, pa ne pozabite na ustrezno opremo. Dezevno vreme vas ne sme

presenetiti, zato vzemite s sabo primerno obleko in cevlje. Tudi na najbolj nujne pripomočke domače lekarne ne pozabite: zulji ali manjše poskodbe niso nič nenavadnega. Dober pripomoček je tudi najbolj

preprost kompas: zmeraj obstaja možnost, da zaidete.

Za konec vam ob izletih z Republiko zazelimo prijetnega užitka, dobro rekreacijo ter obogatitev duhovnega obzorja.

Fotografija: Ales Fevzer - TRIO

AVTOMOBILIZEM

Minimalne razlike v ceni Volkswagnov

PRIMOZ LEMEZ

Od dveh stvari je odvisno, kakšen avto si boste kupili: od cene in od tega, kaj si zelite.

Ce se odlocite za nakup starega avtomobila, lahko to storite prek oglasov v casopisu ali na sejmu rabljenih avtomobilov. Velike razlike v ceni ni. Vas prihranek bo pac odvisen od dogovora s prodajalcem.

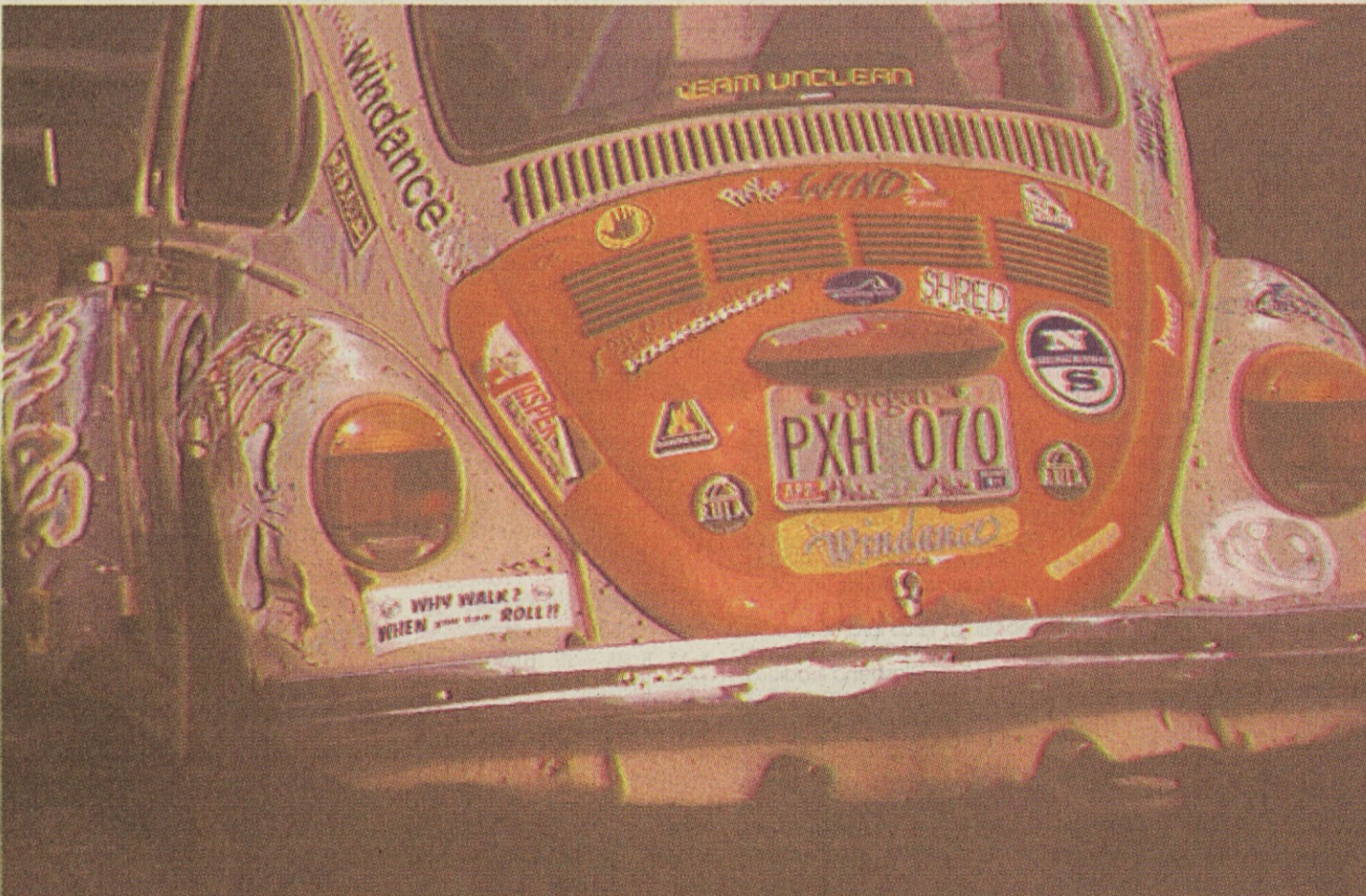
Danes smo se odlocili, da zberemo cene starih avtomobilov znamk VW, predvsem za golfe in pasate, v Ljubljani, Celovcu in Trstu.

V Avstriji prodajo največ prav avtomobilov koncerna VW. Za golfa rabbit, letnik 88, boste v Celovcu odsteli med 60 in 70 tisoč silingov (580.000 do 610.000 SIT), odvisno od prevoženih kilometrov in ohranjenosti. Leto mlajši, torej letnik 89, je za 20.000 silingov dražji. Golf, letnik 1991, stane kar med 110.000 in 125.000 ASCH (910.000 - 1.087.000 SIT).

Pasata variant, letnik 88, v Celovcu cenijo med 70.000 in 80.000 silingov (610.000 - 700.000 SIT). Za letnik 90 pa je potrebno odsteti med 130.000 in 145.000 silingov (1.131 do 1.261 milijona SIT).

V Italiji tako velikega povpraševanja po avtomobilih nemskega koncerna ni. Nekaj zaradi tega, ker italijanski koncern Fiat tega ne dovoli, saj ga scitijo uvozni zakoni, nekaj pa zato,

ker se Italijani raje vozijo v avtomobilih, narejenih v Italiji. Vseeno pa smo zbrali nekaj cen za golfe in pasate. V Italiji je treba za golfa, letnik 88, odsteti od 6,5 (455.000 SIT), za najcenejši model pa vse tja do 14,6 milijonov lir (1.022.000 SIT) za najdražje modele. To je približno toliko kot v Celovcu, vendar ni tako

Volkswagnov hrošč. Je bil nekoč prav neverjetno popularen. (Fotografija: Ales Fevzer)

velike izbire, zaradi manjše konkurence pa je tudi teže »barantati«. Za golfe, letnik 91, je treba odsteti od 9,8 do 19 mil. lir (1.330.000).

In kako je na našem avtomobilskem sejmu? V nedeljo je bilo sicer veliko avtomobilov, med njimi kar nekaj golfov in pasatov, vendar je bilo transferov bolj malo.

Lastniki golfov A-2 verjetno cakajo na nov model A-3. Teh pa zaradi znanih težav sarajevske tovarne TAS ni dovolj. Tisti, ki so mislili, da bo cena starim golfom padla, ko se bo na trgu pojavil nov model A-3, so se zmotili. Glavni adut teh avtomobilov je namrec izredna vzdržljivost, zato z leti ne izgubi toliko vrednosti, kot npr. italijanski avtomobili.

Golfi, letnik 88, stanejo med 400.000 in 800.000 tolarjev. Letniki 90 stanejo med 600.000 in 1.200.000 tolarji. Golfi z dizelskim motorjem so se vedno nekoliko dražji. Pasati so pri nas precej bolj redki kot golfi, zato jih tudi na sejmu ni bilo prav veliko. Najbolj popularna je karavanska različica, ki je tudi nekoliko dražja. Za pasat karavan, letnik 88, je treba odsteti med 600.000 in 830.000 tolarji, za letnik 90 pa med 1.000.000 in 1.390.000 tolarji. Seveda je razlika velika, vendar je tudi paleta motorjev in dodatne opreme precejšnja. Cena pa je seveda odvisna tudi od stevila prevoženih kilometrov in ohranjenosti. Tudi tu so nekoliko bolj cenjeni modeli z dizelskim motorjem.

Za konec lahko ugotovimo, da velikih razlik v ceni ni, zato se po golfe in pasate ni treba odpravljati iz Ljubljane Trst ali Celovec in obratno.

RECEPT

Račka v pomarančni omaki

SESTAVINE:

1 raca, sol, poper, maščoba za pečenje, 30 dag slačkorja, 3 dcl kisa, limonin sok, 2 pomaranči, poper, sol, kostna juha, sladka smetana (po želji), svetlo prežganje

ČAS PRIPRAVE: 20 minut

Raco oplaknemo z mrzlo vodo, osušimo s čistim prticom, posolimo in položimo v pekac. Pecemo jo v pecici pri 200° C približno 90 minut. Za omako skuhamo 30 dkg slačkorja in 3 dcl kisa, da se pokuha na 1/3 vsebine, nato dodamo limonin sok in pomarančne krhlje. Zacinimo s poprom in soljo, dodamo 1-2 žlici svetlega prežganja in omako kuhamo se 10 minut. Na koncu ji lahko dodamo se sladko smetano.

(Slavko Adamlje)

ZELENI RECEPT

Jajčevci v smetani

SESTAVINE:

750 g jajčevcev, sol, malo moke, olje za peko, Polivka: 2 dl kisle smetane, 2 dl jogurta, 1 strok česna, rožmarin, timijan, sol

Jajčevce olupimo in narežemo na 5-milimetrske rezine. Nasoljene za pol ure naložimo v skledo, da izlocijo rjavo vodo. Potem jih speremo, odcedimo, pomokamo z obeh strani in z obeh strani popecemo v ponvi z malo olja. Pecene polagamo na krožnik, oblozen s papirnatiimi prticki, da se odcedijo.

Za polivko zmešamo kislno smetano in jogurt s strtim cesnom in sesekljanimi zacimbami. Pecene jajčevce naložimo v skledo, jih preljevemo s polivko in za eno uro postavimo v hladilnik.

(Neva Miklavcic Predan, iz knjige Stirje letni casi v kuhinji - jesen)

RIM / V KOMISIJI ZA USTAVNE REFORME

De Mita: do konca leta končni predlog o volilni reformi

Craxi in Segni sta si narazen

VOJMIR TAVCAR

RIM - Če je v prejšnjih dneh kazalo, da so stranke nekoli blize sporazumu, je včeraj spet prišlo jasno na dan, da sta v medparlamentarni komisiji za ustavne reforme prisotni dve nasprotujoči si težnji: na eni strani zahteva po večinskem sistemu, ki jo je jasno in odločno postavil predsednik referendumskega gibanja Mario Segni, na drugi zahteva po ohranitvi proporcionalnega sistema z možnostjo korektur v večinskem smislu, za katero se je jasno opredelil socialistični voditelj Craxi in pred njim tajnik KD Martinazzoli. Kljub tem razlikam pa predsednik medparlamentarne komisije, demokristjan De Mita vsaj javno ne kaže pesimizma in meni, da bi z novim letom komisija lahko oblikovala predlog volilne reforme. Pri tem je De Mita tudi v polemiki s Segnijem poudaril, da dejanski problem je, ali so ustanove, ki so odraz predstavniške demokracije sposobne samoreforme.

A pojdimo po vrsti. Prvi je dopoldne povzel besede socialistični tajnik Bettino Craxi, ki je začel z ugotovitvijo, da nacela niso salama in jih

zato ni mogoče narezati. Izbira mora biti jasna. Ta izbira je med večinskim in proporcionalnim sistemom. Craxi je za proporcionalni sistem, ki ima v Italiji trdno zakoreninjeno tradicijo, potrebne pa so tudi korekture v večinskem smislu, da se odpravi napake proporcionalnosti. V dilemi med večinskim in proporcionalnim se po Craxijevem mnenju mora izreči parlament »z iskrenim, svobodnim in prepričanim glasom vseh parlamentarcev«. Socialistični tajnik je predlagal uvedbo konstruktivne nezaupnice in se pri zavračanju večinskega sistema skliceval tudi na ustanovitelj KD Sturza, po katerem bi zlasti na italijanskem jugu kandidati izpostavljeni pritiskom organiziranih skupin in tudi kriminala.

Povsem nasprotna je zamisel predsednika referendumskega gibanja Maria Segnija, ki pa je s Craxijem soglasal v zahtevi po jasnosti: ali večinski ali pa proporcionalni sistem. Med tema dvema izbirama ni moznega kompromisa, je poudaril Segni, ki je v isti sapi zavrnil vsakršno možnost »nesprejemljivih in sramotnih kas, v katerih bi pomesali nekaj enega

in nekaj drugega». In ce parlament ne bo odločil v smeri večinskega sistema, je dodal Segni, bo referendum neizbežen.

Sardinski poslanec je ostro napadel tajnika lastne stranke Martinazzolija, ki je »s svojim posegom pred komisijo govoril tako, kot bi lahko govoril njegov predhodnik Forlani«. To je razburilo Martinazzolija, ki je Segniju očital objestnost. Reforma volilnega sistema je tako botrovala razporoki med predstavnikoma KD.

Tajnik DSL Occhetto je v pogovoru z novinarji poudaril, da ce ne bo možnosti dogovora med strankami bo referendum neizbežen. Craxiju je očital, da je zavzel nazadnjasko stališče in tudi glede Martinazzolija je bil manj spravljiv kot v sredo ter menil, da ni uspel pojasniti demokratskega predloga. Kar zadeva Craxija pa velja poudariti, da se mu je med pogovorom z novinarji približal član medparlamentarne komisije D'Onofrio (KD) in glasno ugotovil, da je tajnik PSI s svojim posegom »postavil Occhetto na zar«. Craxi ni odgovoril, pač pa se je le nasmešnil.

V Križu in v Nabrežini dobro uspela humanitarna akcija v korist beguncev

Sekciji Demokratske stranke levice iz Križa in devinsko-nabrežinske občine sta dali pobudo za humanitarno akcijo v korist nesrečnih begun-

cev iz Bosne, ki so se zacasno zatekli v Slovenijo. Tej hvalevredni pobudi so se pridružile se druge krajevne organizacije ter italijan-

ske in slovenske sole, predvsem pa prebivalci, ki so množično darovali nesrečnim beguncem obleke, otrokom iz BIH pa solske potrebščine in

podobno. Zbrani material so včeraj dopoldne iz Ljudskega doma v Križu s tovornjakom odpeljali v begunski taborišči v Izolu in v Postojno.

NOVICE

V Rimu umrl Carlo Giulio Argan

RIM - V sredo zvečer je v italijanskem glavnem mestu umrl Carlo Giulio Argan, nekdanji rimski zupan in umetnostni kritik. Argan je imel 83 let, rodil se je v Turinu, kjer je tudi diplomiral iz leposlovja. Leta 1955 je postal profesor umetnostne zgodovine na univerzi v Palermu, pet let kasneje pa so ga premestili v Rim. Bil je član cele vrste znanstvenih akademij, v okviru njegove politične kariere pa so ga leta 1976 izvolili kot neodvisnega kandidata na listah takratne KPI. Do leta 1979 je bil zupan prve levičarske koalicije na rimski občini.

Kilometrski zastoji na avtocesti med Italijo in Avstrijo

BRENNER - Na glavnem gorskem prelazu med Avstrijo in Italijo je prislo v noci na četrtek do trčenja med dvema težkima tovornjakoma, ki sta peljala proti Innsbrucku. Najpomembnejša avtocestna povezava med Italijo in srednjo in severno Evropo je bila tako več ur zaprta za promet. Na italijanski strani prometnice je nastala vrsta, ki je ob 8. uri zjutraj bila dolga celih devet kilometrov. V teku jutra se je vrsta težkih tovornjakov, ki so čakali na izhod iz Italije, nekoliko zmanjšala, vendar se je promet odvijal zelo počasi do poznih popoldanskih ur.

Dve aretaciji v Južni Italiji v preiskavi o podkupninah

CASERTA - V okviru preiskav o podkupovalni aferi v tem južnoitalijanskem mestu so včeraj aretirali demokristjana Alda Magliocca, predsednika krajevne zdravstvene enote in občinskega svetovaleca svoje stranke. Istocasno so aretirali tudi lastnika veleblagovnice »Euromarket« iz Curtija Lina Palombija, ki je prav tako občinski svetovalec KD. Obe aretaciji zadevata preiskavo o nepravilnostih pri dražbi za oskrbo krajevne splosne bolnišnice z nekaterimi prehrabnenimi izdelki.

Deželna vlada Furlanije Julijske krajine o lovu in vožnji s terenskimi vozili

VIDEM - Deželna vlada Furlanije Julijske krajine je poverila komisiji strokovnjakov izdelavo novega okvirnega zakona o lovu, istocasno pa skupščina obravnava osnutek zakona, ki ga je predlagal odbor in ki zadeva resitev najnujnejših problemov, nastalih z izdajanjem ustreznega državnega okvirnega zakona. Strokovna komisija, ki jo vodi prof. Sergio Bartole in v kateri so Romeo Bianchin, Antonio Comelli, Francesco Lenardi, Marco Marpillero in Franco Perco, je zadolžena za to, da osnuje predlog, kako splosno nanovo organizirati določila o lovu, predvsem pa razrešiti najbolj kočljiva vprašanja, kot sta denimo upravljanje lovskih revirjev in nadzor lovcev. Lovska problematika je sploh dokaj zgoca, nič manj zgoče pa ni vprašanje voženj s terenskimi vozili vsevprek po gmajnah in v gozdicah ter celo travnikih. Zadevo je po svoje »uredila« deželna skupščina z odobritvijo zadevnega zakona, s tem pa razjarila svetovalce zelenih Cavalla, Rossija in Wehrenfenniga. Zakaj? Zato, ker vsebuje zakon vrsto izjem v prid voznikov terenskih vozil. Krajski vodniki, casnikarji in lovci se lahko po mili volji in tako rekoč brez sleherne omejitve vozijo tudi po zasitenih območjih, grenko ugotavljajo trije predstavniki zelenih in pripominjajo, da zakon dovoljuje tudi dirke in shode s terenskimi vozili v vseh tistih predelih, ki bodo sodili sicer v sklop krajskih parkov, a so podvrženi vojskarni služnostim.

Umril zaradi gaze v trebušni votlini

MILAN - Operacija v trebušni votlini je bila usodna za 54-letnega Sergia Veronesija. Ko so mu vsadili by-pass na aorti, so pozabili odstraniti kar 27 centimetrov garze. Moški je umrl po petih mesecih v Legnanu (bilo je leta 1989). Sodišče je sedaj zaradi nenamernega umora obsodilo na osem mesecev ječe dva kirurga, Claudia Navalija in Ernesta Morlacchija, medtem ko so bili oproščeni tretji kirurg, Massimo Ferrario, vodja operacijske sobe Patrizia Carniti in Loredana Mancino, ki je skrbela za instrumente.

V Rimu zaplenili veliko količino ponarejenih dolarjev

RIM - Karabinjerji in agenti SISDE so v Rimu zaplenili kar tri milijone izredno dobro ponarejenih dolarjev ter pri tem aretirali tri osebe. Akcija so izvedli že pred dnevi, vendar so vest sporočili sele včeraj. Agenti so več mesecev bili v stiku s ponarejevalci, saj so se pretvarjali, da želijo odkupiti denar: zanj so ponujali poldrugo milijardo lir (njegova nominalna vrednost presega stiri milijarde). S trojico so se srečali blizu nekega rimskega hotela in ko so zlikovci odprli prtljajnik svojega avtomobila, so jim nataknilni lisice. Pred dnevi so v Fiumicinu odkrili tiskarno, v kateri so bili ponarejeni dolarji in koleki v vrednosti desetih milijard lir.

TRST / OB ZADNJIH IZBRUHIH NASILJA

Antisemitski val na srečo obšel Trst

Solidarnost oblasti in drugih skupnosti

Problem asimilacije za žide drugačen

DANIEL BIZJAK

TRST - Na srečo kaže, da je antisemitski val, ki je zajel številna evropska in tudi italijanska mesta, obšel Trst. Razpoloženje do Židov pa le ni tako, da bi lahko bilo kulturnemu mestu v cast. »Velikih sprememb ni opaziti,« nam je povedal predsednik židovske skupnosti v Trstu, Dario Misan, »v zadnjih letih pa je le občutili, da je »ozračje« težje. Tu in tam nam grozijo po telefonu, ob naši sinagogi ali na židovih puščajo grozilna pisma. Gre za že običajne izraze nestrpnosti, ki pa jih ni mogoče kar tako prezeti, dajejo nam misliti, motijo nas. Z druge strani pa se moramo tudi zahvaliti oblastem, ki so nas scitile in nas se vedno scitijo. A tudi druge verske skupnosti, s katerimi smo precej v stiku, so nam izrazile svojo solidarnost: v prvi vrsti trzaški skof, nadalje grško-pravoslavna in srbsko-pravoslavna skupnost, manjšinske skupnosti, ki so nas vedno podpirale. Z nase strani skušamo mirno živeti naprej in vsemu temu ne posvečati prevelike pozornosti. A kljub vsemu je to, kar se dogaja, zaskrbiljujoče. In žal prav mladi veliko stvari ne vedo, kar je krivo tudi za te zadnje manifestacije antisemitizma, rasne nestrpnosti. Mi nismo nikoli izvzeti, ko so na udaru druge etnične skupnosti.«

Kaj je po vasem krivo teh antisemitskih izbruhov? »Nekoliko politični

polozaj, ki se slabša, svet gre na desno, posledica pa je vse več rasizma, hudega nacionalizma, torej tudi nestrpnosti. Veliko krivdo pa nosi tudi solski sistem: nikoli se ni govorilo o drugi svetovni vojni, ne o holokavstu ne o povojnem dogajanju.«

Menite, da je oblast vedno naredila svojo dolžnost, da bi se v kali zatrla te obsojanja vredne pojave?

»Ne vem, ce je vodilni razred naredil prav vse, kar bi bil moral. Na krajevni ravni pa je to storil: smo v dobrih odnosih z zupanom, s skofom, z oblastmi, zlasti s prefektom, ki nam je večkrat izrazil svoje prijateljstvo.«

Kako je urejena vasa skupnost?

»Svet skupnosti volimo vsaka stiri leta in steje sedem članov. Ima tako upravne kot verske zadolžitve. Za slednje skrbi rabin, ki pa ga sedaj nimamo. Naš rabin je za hudo boleznijo umrl pred šestimi meseci, morda bomo problem resili čez nekaj mesecev. Svet pa se v glavnem ukvarja z upravnimi zadevami: imamo dom za ostarele, otroški vrtec in jasli, solo, pokopališče, številne institucije, upravljati moramo številne nepremicnine, last skupnosti. Sedaj pripravljamo muzej, otvoritev bo januarja.«

Koliko članov steje vasa skupnost? »Priblizno 650, bilo pa nas je tudi 5 tisoč.«

Židovska sinagoga v središču Trsta (Foto Mario Magajna)

V kaksni obliki se pri vas pojavlja problem asimilacije?

»Ne gre toliko za etnično ali jezikovno asimilacijo, saj židovski jezik govorijo le v Izraelu, pri nas ga uporabljamo le pri bogoslužju.«

Vprašanje asimilacije je torej neke izguba lastne identitete, ne gre za etnično vprašanje: vsakdo skuša biti lojalen do države, v kateri živi; spomnimo se na prvo svetovno vojno, ko je bilo prav toliko židovskih zrtev na avstrijski strani, trzaških Židov, kot na italijanski strani. Židje se

razpoznava po religiji in po svojem poreklu, po svojih naravnih koreninah»

So vecinoma laiki ali verni?

»Morda so vsi bolj ali manj verni, v smislu, da pripadajo tej religiji, ki pa ni samo religija, ampak tudi narod, etnična skupnost, da, recimo etnična skupnost. Verskih naukov pa se drži manjšina. Na splosno pa vsi tisti, ki so v skupnosti vpisani, cutijo, da tej skupnosti pripadajo.«

V kaksnih odnosih ste z drugimi židovskimi skupnostmi in pa z drugimi

trzaškimi skupnostmi? »Vse židovske skupnosti so članice Združenja židovskih skupnosti v Italiji, ki ima sedež v Rimu. Z drugimi skupnostmi pa smo v odličnih odnosih.«

Kot sem že omenil, skrbimo za kulturne izmenjave.« (prav jutri bo Slovenski kulturni klub ob 19. uri organiziral v Ul. Donizetti srečanje, na katerem bosta člana židovske skupnosti v Trstu Filip Fischer in Nathan Wiesenfeld govorila o židovski skupnosti v Trstu in o pojavih antisemitizma, op. ur.).

RIM / OD SODNIKA CORDOVE

VSS zahteva imena sodnikov članov prostožidarskih lož

Zahtevajo preiskovalni pool

PALMI - Sodniki iz Palmija, ki vodijo preiskavo o skritih prostožidarskih ložah, se sedaj nahajajo pred težko nalogo proučevanja vsega materiala, ki so ga v zadnjih dneh zaplenili preiskovalci. Ce navedemo, da je tega gradiva za 10 kubicnih metrov, je lahko vsakomur jasno, da sami ne bodo zmogli tega dela in da je zahteva Visjemu sodnemu svetu o ustanovitvi posebnega sodniškega poola povsem upravičena.

Ta je osvojil zahtevo sodnika Cordove in mu ze sporočil, naj navede imena sodnikov, ki bi sestavljali ta »protiframazonski pool«

Včeraj pa je Visji sodni svet osvojil sklep, da državni pravdnik iz

Palmija poslje najvisemu sodnemu organu seznam sodnikov, ki so včlanjeni v prostožidarske lože. Ze pred leti so bile polemike, ce je funkcija sodnika združljiva s frama-zonstvom, Visji sodni svet pa ni storil niceesar, ker je »to demokratično svobodo« zagovarjalo prevec »uglednih ljudi«, med njimi tudi nekdanji predsednik republike Cossiga.

Sedaj pa se je položaj precej spremenil, ker je sodstvo iz Palmija prislo na sled povezavam med organiziranim kriminalom in framazoni. Visji sodni svet je torej končno ugotovil, da je framazonska zaprisega v nasprotju z zaprisego sodnikov o zvestobi državnim zakonom.

TOSKANA / KONGRES

PRI razpravlja o izhodu iz sedanje težke krize

MARINA DI CARRARA - Na 38. kongresu PRI v Marini Di Carrara so včeraj razpravljali o predlogu tajnika La Malfe, da bi predsednika vlade neposredno volilo ljudstvo. Mnenja v stranki so precej deljena, vsekakor pa prevladuje mnenje, da bi bilo treba pred tem poskrbeti za korenito institucionalno in volilno reformo. Tega mnenja je bivši minister Battaglia, tako da bo treba o predsedniškem, ali bolje receno o kanclerskem sistemu raz-

pravljati kasneje. Tudi glede volilnega sistema so mnenja deljena. Nekateri odločno zagovarjajo strogi uninominalni sistem, drugi so za »popravljenega«. Med prvimi je vse-drzavni svetovalec Ungari, medtem ko je za popravljeni anglosaksonski sistem bivši senator Venanzetti. Ungari pa je včeraj napadel tudi možnost razširitve sedanje vecine, ces da je prav zaradi podobne »oceanske vecine« nastal »delitveni sistem« in z njim podkupovanje.

NOVICE

Dan krvodajalcev
v Kongresnem centru
Tržaškega velesejma

V nedeljo, 15. novembra, bodo na pobudo tržaškega pokrajinskega združenja darovalcev krvi praznovali 29. dan krvodajalcev. Prireditev bo v Kongresnem centru Velesejma z začetkom ob 10. uri. Zanimivo je, da stevilo krvodajalcev na Trzaskem raste kljub staranju mesta, kar pomeni, da se množijo predvsem mladi darovalci krvi - letos so jih nasteli 129 več. Na slovesnosti bodo podelili priznanja 355 rednim krvodajalcem, a tudi dvema najmlajšima, ki sta dala kri takoj po dovrstitvi 18. leta - Eleni De Pretis in Fabriziu Franzelliju. Popoldne ob 17. uri pa bo v prostorih bivše pomorske postaje tradicionalno družinsko srečanje, namenjeno izključno krvodajalcem.

Rajonski sveti

Rajonski svet za Skedenj in Carbolo se bo sestel danes ob 20.30 na sedežu v Ul. Ronchetto 77, svetjakovski rajonski svet bo zasedal v ponedeljek, 16. novembra, ob 20.30 v Caprinovi ulici 18/1, rajonski svet za S. Vid-Staro mesto pa bo ob sešel ob isti uri v tork, 17. novembra. V vseh treh primerih bo na dnevnem redu izvolitev predsednika in podpredsednika.

Razpis natečaja

Personalni oddelek tržaškega zupanstva je razpisal natečaj po naslovih za stiri mesta strokovno podkovanega inženirja. Za dve mesti se lahko potegujejo kandidati z univerzitetno diplomom iz elektronskega ali elektrotehničnega inženirstva, za drugi dve pa posestniki diplome in civilnega inženirstva. Prosilci morajo biti habilitirani za inženirski poklic, njihova starost pa ni smela 10. novembra presegati 40. leta (razen v primeru po zakonu predvidenih izjem). Prosnje za udeležbo pri natečaju je treba izpolniti na obrazcu, ki je priložen natečajnemu razpisu, in nasloviti protokolnemu uradu Trzasko občine najpozneje do 12.30 dne 21. decembra.

Povračilo prispevka
za davek na zdravje

Trzaski urad patronata ITACO opozarja, da je ustavno sodišče z razsodbo št. 256 iz dne 1. junija letos razglasilo za nezakonit minimalni prispevek 769.969 lir, ki so ga bili dolžni vplačati samostojni delavci vsedravnih zdravstvenih službi v obliki tako imenovanega davka na zdravje za leto 1991. Zaradi tega imajo vsi tisti, katerih dohodek od opravljanja avtonomnega dela je bil v letu 1990 izpod 15.399.384 lir, pravico do povrnitve odvsnio vplacane zneska. Vendar povračilo ni avtomatično, temveč morajo zanj zaprositi, pri čemer so jim na razpolago tako omenjeni patronat kot uradi Confescentija.

Zahteva po odprtju
termalnega kopališča

Tržacani so poslali zupanu Staffieriju peticijo s 13.000 podpisi, ki zahteva odprtje termalnega kopališča z ogrevano morsko vodo v mestu. Pobudo so sprožili podpredsednik zdravniške zbornice Livio Merluzzi, lekarnar Stelio Corradina in občinski svetovalec Marco Drabeni. Ti zahtevajo, da bi bilo takšno kopališče kot nalaz za starejše pa tudi za mlade, ki imajo mišične in kostne bolečine ali težave s premičnostjo sklepov. Seveda bi radi tako odvrnili ljudi od obiskovanja termalnih središč v Gradu in Sloveniji.

Stališče SKP
o osimski aferi

Občinska svetovalka SKP Bruna Zorzini Spetic je resolucijo trzasko uprave o Osimu ocenila kot darilo nacionalistični desnici, saj v tem dokumentu ni med drugim niti z besedico omenjena slovenska manjšina v Italiji. Nekateri namerno prikrivajo zgodovino in "pozablajo" na zlo, ki ga je Slovencev in Italijanov povzročil fašizem, na Rižarno in se na marsikaj. Stranka komunistične prenove se na noben način ne prepознаva v tej resoluciji, ki posreduje širši javnosti izkrivljeno in zatohlo podobo nase trzasko realnosti.

Trst mora enkrat za vselej premostiti dosedanje politiko. Tisti, ki se tako vneto sklicuje na Helsinsko listino, mora dobro vedeti, da slednja določa nedotakljivost meja. Zahteve po reviziji morske meje so absurdne, pravi svetovalka SKP, ki postavlja na prvo mesto potrebo po gospodarstvom in splošnem sodelovanju med državama.

POLITIKA / OKOLIŠKE OBČINSKE UPRAVE

V Nabrežini morda kmalu
nova občinska koalicija

SSk uradno predlaga novo politično zaveznitvo z DSL

SANDOR TENCE

Devinsko-nabrežinska uprava bo po odobritvi finančnega proračuna morda dobila novo koalicijo, v kateri bodo najbrž sedeli tudi svetovalci Komunistične skupine-DSL. Poziv svetovalcem te skupine, naj aktivno pristopijo k vodenju uprave je prišel iz vrst Slovenske skupnosti, ki je prepričana, da prezivlja Obcina zelo delikatno krizno obdobje, ki zahteva angaziranost vseh demokratičnih strank. Stečaj družbe Fintour, zelo nejasna usoda obrtniške cone, prazne občinske blagajne, to so zelo hudi problemi za razmeroma majhno upravo, ki je v zadnjih mesecih doživela vrsto "nizkih" udarcev. Ni slučaj, da je bila na zadnjih pokrajinskih volitvah prva stranka v občini prav neofašistična MSI.

Zahtevo po razširitvi sedanjih tristrankarske večine KD-SSK-PSI je na zadnji občinski seji iznesel svetovalec Mitja Terčon. Rekel je, da je Obcina Devin-Nabrežina v zadnjih mesecih zrtev sovražnega razpoloženja zunanjih dejavnikov, zato je nujno potrebno, da demokratične sile strnejo vrste v obrambo

občinske institucije. "Hočejo nas diskreditirati kot demokratično izvoljene svetovalce", je poudaril predstavnik SSK, po mnenju katerega bi morala nova uprava izpeljati nekaj bistvenih programskih točk in vladati do naravnega izteka mandatne dobe, to se pravi do leta 1995. Glede stečaja Cardarellijevih družb in drugih afer uprava popolnoma zaupa sodnikom, Obcina pa mora naprej svojo pot, zato je SSK z velik pozornostjo sprejela nedavni predlog DSL za čimprejšnje oblikovanje nove uprave.

"Nasa skupina je z velikim zanimanjem sprejela stališče SSK, ki osvaja naso oceno, da se Obcina nahaja v res nezaviljivem položaju", nam je povedal načelnik KD-DSL Giorgio Depangher, njegova skupina pa se čaka na konkretnije predloge. Depangher je somišljenki nasprotuje oblikovanju neke vrste izredne koalicije pod geslom "vsi noter", ampak so mnenja, da mora najprej priti do globokega političnega in programskega razčiščenja, torej do formalne krize in do odstopa vseh upraviteljev. "Ta uprava ni sposobna več

Mitja Terčon

Giorgio Depangher

reševati vseh hujših problemov, s katerimi se sooča Obcina, zato mora odstopiti. Mi smo pripravljeno narediti svojo dolžnost, a le ob zelo jasni politični izhodu. Ni dovolj zamenjati obleke, treba je spremeniti predvsem oblikovanje politiko", nam je dejal Depangher.

Tudi socialisti so z zanimanjem sprejeli stališče SSK. Odbornik za proračun Lorenzo Corigliano je že na občinski seji ugotovil, da se Obcina sooča s precejšnjimi težavami in da uprava v teh pogojih nujno potre-

že od nekaj razdeljena v dve precej sprti notranji struji. Zvedeli smo vsekakor, da se DSL in nekateri socialistični krogi ogrevajo za oblikovanje koalicije brez demokristjanov.

V pričakovanju napovedanega političnega preobrata mora medtem občinski svet do konca meseca odobriti finančni proračun. Za ta sklep skoraj gotovo ne bo velikih težav, tudi zato, ker so Caldi in kolegi pripravili zelo tehnični proračunski dokument, ki odraza znano krčenje splošnih javnih izdatkov, za katerega se je odločila Amatova vlada. Corigliano je v svojem poročilu vsekakor povedal, da je v tem letu deficit občinskih blagajn znašal 750 milijonov lir, ki ga namestila Obcina izravnavati v roku treh let. Bilanco bodo odobrili na občinski seji, ki bo skoraj gotovo 30. novembra.

buje politične prevetritve. Po odobritvi bilance (zakonski rok zapade konec meseca) se mora uprava globoko zamisliti o svojih preteklih in predvsem o bodočih izidih, je poudaril odbornik PSI. Dosti bolj previdni pa so demokristjani. Odbornica Rita Contento nam je dejala, da se je pokrajinsko vodstvo KD prav prejšnji teden "iznebilo političnih predhodkov do DSL in odprlo pot novim odnosom s to stranko". Ta nova usmeritev bo morda prvič prišla do izraza v Nabrežini, kjer pa je KD

POLITIKA / POLOŽAJ V TRSTU

Zmeda ob
kampanji
proti Osimu

MARTIN BRECELJ

Pobudniki in podpihivalci najnovejše trzasko gonje proti Osimskim sporazumom ne morejo biti kdove kako zadovoljni z uspehom, ki so ga doslej pozeli. Po bakladi in drugim manifestacijam, ki jih je inšcenirala Lista za Trst, ter po "pohodu na Trst" MSI, bi bila morala gonja doseči svoj višek na zasedanjih trzasko občinskega sveta ob začetku tega tedna. V resnici pa se je ta napovedani vrhunec sprevrgel v npr. vohalsko.

Občinski svet je resda zadevi posvetil "maratonsko" razpravo, a iz nje se je rodila dokaj skromna, površna in celo protislova resolucija, ki kljub svoji ohlapnosti ni pozela podpore precejšnjega dela občinskega sveta, za nameček pa se je vse to odvijalo sredi precejšnje brezbriznosti, ki so jo izdajale večkrat prazne klopi v občinski sejni dvorani, bodisi tiste namenjene publiki bodisi one, na katerih sedijo sami svetovalci.

Da je zaključni dokument "nekoliko zapackan in neprecizen", kot je priznal

načelnik svetovalec KD Rinaldi, seveda ni slučaj. To je treba pripisati predvsem dejstvu, da gre za kompromis med tako različnimi silami, kot so npr. LpT, KD in Severna liga. A razprava je pokazala na velike razlike tudi v vrstah posameznih strank. Če je npr. Rinaldi govoril na način, da mu je predstavnik MSI provokativno ponudil obrazec za vpis v novofašistično stranko, je njegov strankarski kolega in tajnik Tripani pogumno poudaril, da je iluzorno vzbuhati upe o prestavljeni meji, ki jih jamci Helsinska lista, in se, da ni mogoče Sloveniji in Hrvaški postavljati zahtev glede zaščite italijanske manjšine, ne da bi pomislili tudi na pravice slovenske manjšine v Italiji. In takšni "odklonov" je bilo nič koliko.

V razpravi občinskega sveta je torej prišla do izraza tudi in predvsem dokajšnja zmeda. To mogoče postavlja na laž tiste, ki Trstu radi lepjo vzdevek "italianissimo", ni pa nujno dobro, saj v kalnem navadno ne ribarijo najboljši.

POLEMKA / LISTA ZA TRST

Nova meja
na Obelisku?

«Trstu grozi obkoljenost»

Lista za Trst se vse od svoje ustanovitve boji, da bo Trst popolnoma obkoljen od slovenske oziroma od slovenske stvarnosti. Za nekatere njene voditelje je to postalo za prava obsedene, kar velja predvsem za dezelnega svetovalca Gambassinija, ki je iz tiska izvedel, da se na Vzhodnem Krasu nekateri potegujejo za oblikovanje samostojne občinske uprave. Listar je prepričan, da se za "znanim Karlom Grgičem skrivajo vse slovenske organizacije, ki si hočejo dokončno prisvojiti Vzhodni Kras in postaviti narodnostno mejo ob openškem Obelisku".

Predstavnik LpT je za "rešitev tega problema" zahteval celo poseg pred-

sednika deželne vlade Turella, ki je včeraj dobil na mizo njegovo interpelacijo. Ne vemo, kaj bo Turella, ce sploh bo, odgovoril Gambassiniju, prepričani pa smo, da ima Dezela v tem trenutku druga pomembnejša opravila, kot da bi se ukvarjala z "nevarnostjo odcepitve" Vzhodnega Krasa, ki tako skrbi melonarje.

Clovek lahko na razne načine ocenjuje predlog o novi kraski upravi, ki je, kot se spodobi v pluralistični družbi, naletel na različne in nasprotujoče ocene. Tisti, ki govori o nevarnosti narodne obkoljenosti in podobno, pa znova (Osimo docet) dokazuje, da mu je samo za novo prazno in jalovo polemiko.

DSL
išče
nove
poti

Slovenska komponenta Demokratske stranke levice obvesča, da se bo javna razprava na temo "Slovinci v Italiji: z novo politiko v novo obdobje" nadaljevala v torek, 17. novembra ob 20. uri v Domu Brdina na Opčinah. Uvodni del srečanja je bil na sporedu pred nekaj dnevi, uvodno poročilo je takrat imel deželni svetovalec Milos Budin.

Poročevalec je posredoval več političnih predlogov, ki bi po njegovem pomenili zasuk v manjšinski in v splošni politiki.

Dezavno vreme je hudo ponagajalo udeležencem netekmovalnega pohoda, ki ga je devinsko-nabrežinsko odbornstvo za solstvo priredilo včeraj dopoldne skupno z vsemi solami, ki imajo sedež v občini, pod naslovom "Pojdimo skupaj". A pohoda le ni preprečilo. Pod gradiscem v Slivnem se je v lepi kraski dolini zbralo kakih 200 uencev in dijakov slovenskih in italijanskih osnovnih in nižjih srednjih sol skupno s svojimi učitelji in profesorji ter vodici naravovarstvene zdruge PICEA, da bi se srečalo v naravnem okolju in se sprijateljilo.

Kot sta v krajsih nagovorih povedala zupan Vittorio Caldi in odbor-

DEVIN-NABREŽINA / PRVI POHOD "POJDIMO SKUPAJ"

Dež le ni pokvaril volje
po spoprijateljstvu med šolami

Netekmovalnega pohoda, ki je potekal v Slivnem, so se udeležili učenci in dijaki slovenskih in italijanskih šol v občini

Start netekmovalnega pohoda. Zal pod dežnik

nica za solstvo Vera Tuta Ban, je slo za prvo tovrstno srečanje, ki se uokvirja v prizadevanja občinske uprave in krajevnih sol, da bi vzpostavile med sabo tvoren dialog. V tem sklopu je letos spomladni bil organiziran slikarski "ex tempore", predvsem pa je pričakovati, da bi srečanja, kakršno se je včeraj odvijalo v Slivnem, postala vsakoletna, po možnosti seveda v prijaznejših vremenskih razmerah.

Pristaviti velja, da se zaradi dežja nekatere sole oziroma razredi večrajšnjega srečanja niso udeležili, pa tudi sam spored pohoda je bil nekoliko spremenjen. Tako so npr. odpadle igre na prostem in clovska veriga okrog gradisca.

TK GALERIJA / ODPRTJE RAZSTAVE

Švarove slike in Pregarčeva poezija

Dela obeh zamejskih umetnikov je predstavil umetnostni kritik Carlo Milic

Sinocnje srečanje s slikarstvom in poezijo v Galeriji TK je zazarelo v odločnih in sijajnih barvah slik, ki jih je trzaski slikar Deziderij Švara ustvaril bodisi med petletnim bivanjem na Martiniki bodisi po povratku v Trst.

Tudi srečanje s pesnikom Aleksejem Pregarcem je bilo ubrano na struno navezanosti na zemljo, saj oba, sovaščana, družijo odrascanje v isti resničnosti in iz njih govori isti genius loci, kot je uvodno poudaril umetnostni kritik Carlo Milic.

Posnetek z včerajšnjega odprtja razstave v Galeriji Trzasko knjigarne (foto Ferrari)

STEČAJ FINTOUR / PREISKAVA SE NADALJUJE

Podjetnik Cardarelli bo danes izvedel
ali bo lahko zapustil koronejski zapor

Podjetnik Quirino Cardarelli, ki sedi od preteklega tedna v koronejskem zaporu zaradi stečaja družbe Fintour, bo danes izvedel, ali bo lahko zapustil jeco. Sodnik za preliminarno preiskavo Alessandra Bottana je namrec včeraj obvestila Cardarellijevega odvetnika Amodea, da bo danes odločala o prošnji za izpustitev na časno svobodo oziroma v hišni pripor, ki jo je po ponedeljkovem več kot sesturnem zaslišanju obtoženca vložila obramba.

Odv. Amodea je včeraj izjavil, da so možnosti za

sprejetje prošnje majhne, ker naj bi namestniki javnih tožilcev, ki vodijo preiskavo (Reinotti, De Nicola in Gullotta), izdali negativno mnenje. V tem primeru bi moral Cardarelli ostati v zaporu.

preiskovalci in finančni stražniki medtem nadaljujejo z razmotovanjem klopca o stečaju Fintour. Dela imajo čez glavo, saj morajo pregledati in preveriti gradivo in dokumente, ki so jih zapolnili v več kot 70 hisnih preiskavah.

O stečaju Fintour je bil včeraj govor tudi v deželni svetovi. Svetovalec

zelene liste Cavallo je predlagal ustanovitev deželne preiskovalne komisije, ki naj bi pregledala vse, kar zadeva potek javnih del v FJK, od Sestlanskega zaliva do Cervinjanskega zaliva deželne komisije, ki naj bi pregledala vse, kar zadeva ureditve Tilmenta do odnosov med deželo in družbo Italstat. Na predlog demokristjanov in socialistov je bio nato sklenjeno, da bosta dve komisiji pripravili poročila o vseh teh zadevah, nakar bodo odločali o umestnosti ustanovitve deželne preiskovalne komisije.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax: 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax: 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax: 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax: 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax: 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772618
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535725 fax: 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax: 040-768697
Italija: podružnice SPI

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec visina 42 mm) 80.000 lir, finančni in legalni 120.000 lir, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zavalje in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.200 Lit - 40 Sit

Naročnina za Italijo - mesecna 23.000 Lit letna 276.000 Lit

za Slovenijo: mesecna 1.200 Sit

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6-12-1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

INTERVJU / JASNA CORRADO - MERLAK

«Glasba je modus vivendi je sestavni del mene»

Pred današnjim koncertom v tržaškem Kulturnem domu

LUIA ANTONI

V soboto smo se srečali z Jasno Corrado-Merlak, s katero smo se prijetno pogovorili o njej in o njenih koncertih; nasa koncertistka se bo namreč predstavila zamejskemu občinstvu na koncertu 13. novembra v Ljubljani s Slovensko filharmonijo pod taktirko Janosa Kovacsca iz Budimpeste. Ali si bila zadovoljna?

Zadnja dva koncerta si izvajala 5. in 6. novembra v Ljubljani s Slovensko filharmonijo pod taktirko Janosa Kovacsca iz Budimpeste. Ali si bila zadovoljna? V Ljubljani sem izvajala oba večera Rodrigov koncert, ki ga boste sicer tudi tukaj slisali. Cankarjev dom je bil poln in publika je bila zelo navdušena, tako da sem igrala tudi dodatek programu. Pod vodstvom Marka Letonje pa bomo s Slovensko filharmonijo 11. novembra v Celju, 12. novembra v Novi Gorici in 13. novembra v Trstu.

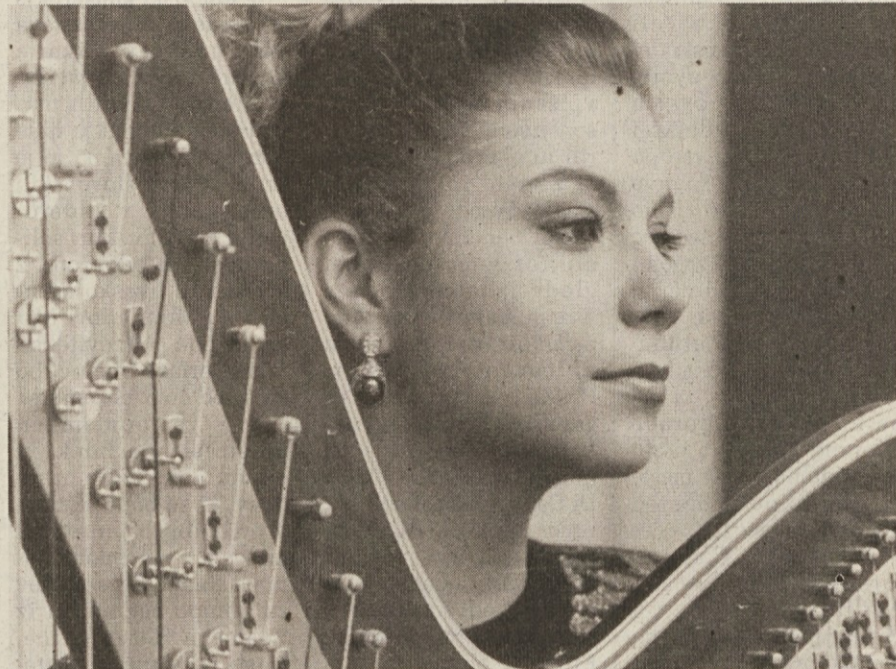
Tvoj curriculum studiorum je res nekaj izrednega; ali bi lahko za nase bralce obrazložila, zakaj igraš prav harfo?

Vedno ista vprašanja! Kot veste je moja mama Neva Merlak pianistka, jaz pa klavirju po dveh letih igranja nisem marala več; tako sva z mam

pogledali, kako je z drugimi instrumenti, ali bolje, iskali sva zelo dobrega pedagoga: na koncu našega iskanja sta ostali dve možnosti ali prof. violončela Libero Lana ali prof. harfe Evelina Vio. Ko sva se z prof. Vio prvič srečali, sem imela devet let, videla sem harfo in me je ta instrument očaral: imel je barvne strune, rdece in crne.

Ce pogledamo trenutek nazaj na tvoje glasbene uspehe, je bilo leto 1989 zate zelo plodno.

To leto sem osvojila prvo mesto na natečaju, ki so ga priredili na Dunaju za mlade soliste. Bilo je 98 udeležencev, v veliki meri so bili pianisti in violinisti. Po mojem uspehu me je takoj potem kontaktiral manager Wienerkammer Orchester in na začetku l.1990 sem igrala pod vodstvom Philippa Entremonta na Dunaju in v Mozarteumu v Salzburgu. L. 1991 je prišla na vrsto »nagrada« dunajskega natečaja in sem igrala z istim orkestrom Mozartov Koncert za harfo in flavto; dirigiral je Sandor Vegh. Ta koncert sem tudi izvajala pred kratkim v Trstu z orkestrom gledališca Verdi.

Jasna Corrado - Merlak: harfa ni samo »angelsko« ali salonsko glasbilo

Tvoje koncertno udeleževanje je postalo leta '92 vse bolj uspešno. Res je, saj sem začela leto s koncertom v benesnem gledališču La Fenice, kjer sem izvajala program posvečen ameriškim avtorjem, s katerim sem se zelo zabavala. Nato pa sem igrala na Poletnem festivalu v Montpellieru. Recital je bil v direktnem prenosu na Radio France. Maja meseca sem se tudi poročila.

Zelo malo čujemo harfo kot solistični instrument; je to odvisno od izvajalcev ali od

repertoarja, ki je objektivno manj obsiren v primerjavi z drugimi instrumenti

V resnici imamo malo napisanega za harfo, ce izvzamemo romantične skladbe; le-te jaz nerada igram, ker so v veliki večini salonska glasba v pretirano custvenem stilu, kar je zelo dalec od mojega notranjega sveta. Ce pa pogledamo nazaj v barok in v antično glasbo, vidimo, da lahko uporabljamo skladbe za cembalo. Avtorje, kot so D. Scarlatti, Haendel, Haydn, Paisiello, zelo rada igram. Na njih

preživim mnogo ur, ker se odvija moje delo na cisti partituri in moram prilagoditi tehniko harfe na tekst, ki ni bil napisan izrecno za ta instrument. Casovno pa dobi harfa močan vzpon na začetku XX stol. Hindemith, Fauré, Taiefferre, Britten, itd. so pisali tudi za harfo. Osebnost predstavljam tudi prazgodnje sodobnih avtorjev. Prevladuje mnenje, da je harfa samo »angelsko« ali salonsko glasbilo. Jaz se ne strinjam s tem prevladujočim mnenjem in mislim to tudi dokazati z dejstvi.

LJUBLJANA / POSLEDNJE SLOVO

Umrl je prekomorec France Hočevar

Med se vedno precej številnimi bivšimi pripadniki prekomorskih brigad na Trzaskem je bolece odjeknila vest, da je v Ljubljani v osmeadesetem letu starosti umrl dr. France Hočevar, prvi komandant in pozneje komisar 3. prekomorske udarne brigade (NOV), ki se je formirala v Južni Italiji v kraju Gravina v jeseni 1943 in v katero so se vključevali pretžno nasi pomorski fantje, vojniki razpadle italijanske vojske, interniranci, konfiniranci in vojni ujetniki.

Dr. France Hočevar se je rodil v Ljubljani 18. marca 1913 in na ljubljanski univerzi doktoriral iz prava in po letu 1937 opravil odvetniški izpit. Ze kot student je

doloval v naprednem studentskem gibanju, takoj po okupaciji pa se je vključil v OF in bil junija 1941 sekretar okrožnega odbora OF za Novo Mesto in okrožnega odbora OF za Belo Krajino. Marca 1942 so ga aretirali fasisti in internirali v kraju Paglieta pri Chietiju. Ob kapitulaciji Italije je dosegel južno Italijo in bil tam med prvimi organizatorji prekomorskih brigad in drugih prekomorskih enot NOVJ. Kot komandant partizanskega tabora v Gravini je bil obenem komandant 3. prekomorske brigade, s katero je nato kot njen politični komisar odšel

na težko bojno pot v domovino. Z brigado je sodeloval v bojih za osvoboditev Visa, Braca in Korcule nakar se je spet vrnil v Gravino za organiziranje prostovoljcev, ki so prihajali s Sardinije. Pozneje je bil imenovan za političnega komisarja l. tankovske brigade z rangom komisarja divizije in s to enoto sodeloval v bojih za osvoboditev delmatinskih in hercegovskih mest ze v sklopu IV. armade NOVJ, ki je prodirala do Trsta.

Po vojni je dr. France Hočevar opravljal pomembne dolžnosti. Bil je vodja jugoslovanske diplomatske misije v

Avstriji in v Trstu, javni tozilec SRS, predsednik vrhovnega sodišca SRS, ambasador v Romuniji in Poljski, javni tozilec SFRJ in podpredsednik izvršnega sveta skupščine SR Slovenije, pa se predsednik osrednjega odbora prekomorskih brigad.

Dr. France Hočevar, nosilec spomenice 1941 in mnogih domačih in tujih odlikovanj, se je redno udeleževal vseh tovarniških srečanj bivših prekomorcev in se z njim rad pogovarjal o casih skupnega bojevanja za svobodo. Bil je clovek trdne volje, mirnega značaja in prijaznih besed in takega bodo njegovi nekdanji soborci ohranili v lepem spomnu.

PRIREDITVE / V ŠKEDNJU IN DRUGOD

Nekatera kulturna društva na Tržaškem obnavljajo navado martinovanja

Nasa društva se se držijo starih navad in običajev, med katere spada tudi vsakoletno martinovanje. V resnici je vedno manj društev, ki posvečajo stari navadam ustrezno pozornost, nekatera pa martinovanje se vedno uvrščajo med redne prireditve. V sredo zvečer je bilo veselo in prijetno v KD Ivan Grbec v Šklednju.

Tokrat je bil gost društva mesani pevski zbor Primorsko iz Mackolji, ki ga vodi ze nekaj let Tone Baloh. Pevci so za to priliznost izbrali ljudske in domače

pesmi, ki pač spadajo k takšni veseli prireditvi. Pevce je pozdravila in se jim zahvalila za sodelovanje predsednica društva Devana Cernic; nekaj besed pa je spregovoril tudi zborovodja Baloh, ki je med drugim povedal, da bo v letosnji sezoni zbor praznoval 10-letnico delovanja in da se na to ze pripravlja. Na martinovanje se pripravljajo tudi druga društva. V Gropadi bodo organizatorji prireditve domače kulturno društvo Skala in vaska Gospodarska zadruga. Prireditve bo jutri zvečer,

od 20.30 dalje. Udeležence bodo zabavali člani glasbenega ansambla Lojze Furlan. Jutri bo martinovale tudi kulturno društvo Rovte-Kolonkovec s skupno večerjo in domačo glasbo, v društvu Slovenec iz Borst a-Zabrezca pa bo martinovanje v nedeljo od 17.30 dalje. Sodeloval bo moski pevski zbor iz Kort pri Izoli. Nastopil pa bo se mesani zbor Slavec-Slovenec; za veselo razpoloženje bodo poskrbeli Veseli godci iz Boljunca. N.L.

Dijaski dom nadaljuje akcijo za begunce

Slovenski dijaski dom v Trstu je včeraj dostavil Rdecemu krizu v Kopru tri polne korbije zimskih oblačil za potrebe beguncev. Predstavniki RK so se vsem darovalcem, med katerimi so posamezniki in sole, prisrčno zahvalili in priporočili, naj se solidarnostna akcija nadaljuje z zbiranjem predvsem zimskega oblačila in spodnjega perila za otroke.

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV

pod pokroviteljstvom Obcine Trst

v okviru niza

VEČ GLASOV, ENO MESTO - SRECATI SE V TRSTU

vabi na

ROCKOMPOT

koncert avtorske rock glasbe v sodelovanju z združenjem ANAGRUMBA

nastopajo: kantavtor IVO TULL, skupini THE BLACKBIRDS in TAIGA

Gledališče MIELA, danes, 13. t.m., ob 20.30

GLASBENA MATICA TRST

Koncertna abonmajska sezona 1992/93

Danes, 13. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu, Ulica Petronio 4

CONCIERTO DE ARANJUEZ

za harfo

ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE LJUBLJANA

Solistka: Jasna Corrado-Merlak, harfa

Dirigent: Marko Letonja

Na sporedu: Beethoven, Kogoj, Rodrigo, Strauss, Merku.

Prodaja vstopnic in dvig abonmajev eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni

Berite Novi Matajur

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK, 13. novembra 1992 STANISLAV

Sonce vzide ob 7.02 in zatoné ob 16.36 - Dolzina dneva 9.34 - Luna vzide ob 19.08 in zatoné ob 10.07.

Jutri, SOBOTA, 14. novembra 1992 NIKOLAJ

PLIMOVANJE DANES: ob 4.20 najnižja -11 cm, ob 10.08 najvišja 46 cm, ob 17.11 najnižja -59 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,4 stopinje, zračni tlak 1007,4 naglo narašča, veter sever severovzhodnik 24 km na uro, vlaga 78-odstotna, nebo oblačno, padlo je 2,6 mm dežja, morje razgibano, temperatura morja 16,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI RODILA SE JE: Caterina Rismond.

UMRLI SO: 93-letna Maria Furlan, 49-letni Pierangelo Mezzullo, 70-letni Giovanni Possa, 79-letna Giovanna Fontanot, 73-letna Veneranda Laudavaz, 77-letna Elsa Salvadori, 84-letna Elisabetta Zelik, 87-letni Marino Fortuna, 73-letna Alda Levi, 70-letna Agnese Flego, 66-letni Attilio Cerviatti, 49-letni Fulvio Graber.

LEKARNE

Od ponedeljka, 9. do nedelje, 15. novembra 1992

Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

telefonu za najnujnejše primere.

samo po telefonu za najnujnejše primere. Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. S. Giusto 1, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Roma 15., Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 15 (tel. 639042)

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

PRIPREDITVE

SKD TABOR - Opcine - Prosvetni dom. Na ogled je fotografska razstava "Ze 500 let... Clovekove pravice domorodce ob 500-letnici odkritja Amerik". Ogledi ob delavnikih od 16. do 19. ure do 17. t. m.

BRISCIKI - V galeriji Pavla Hrovatina je na ogled razstava umetnin in obrti iz kraškega kamna. Urnik: vsak dan, razen ponedeljka, od 11.30 do 19.00.

ROVTE-KOLONKOVEC, Ul. Monte Sernio 27, vabi jutri na MARTINOVANJE. Praznovali bomo s primerno večerjo in pristno domačo glasbo. Zacetek ob 19. uri.

PD SLOVENEK Borst-Zabrezec priredi v nedeljo, 15. t.m., ob 17.30 v srenjski hiši MARTINOVANJE. Sodelujejo MPZ Ivan Panger iz Kort pri Izoli, MePZ Slavec-Slovenec in Veseli godci.

Pokusnja novega domačega vina. Vabljeno!

SLOVENSKI KULTURNI KLUB, Ul. Donizetti 3, vabi jutri, ob 19. uri na srečanje, ki ga bosta vodila člana judovske skupnosti iz Trsta Filip Fischer in Nathan Wiesenfeld. Govorila bosta o JUDOVSKI SKUPNOSTI V TRSTU IN O POJAVIH ANTISEMITIZMA V EVROPI.

SKD CEROVLJE-MAVHINJE vabi na ogled veseloigre s petjem "Rendez-vous" v izvedbi Mladinskega dramskega odseka PD Stanzrez v nedeljo, 15. t.m., ob 18. uri v restavraciji Urduh v Mavhinjah.

MLADINSKI KROZEK DOLINA vabi v nedeljo, 22. t. m., ob 16. uri na otvoritev spominske plošče pokojnemu zupniku Albinu Grmeku. Na proslavi bodo sodelovali MPZ Valentin Vodnik in osnovnosolci OS P. Voranc.

TPK SIRENA vabi clane in prijatelje na

koncert MPZ Vasilij Mirk, ki bo jutri, 14. t. m., ob 20. uri na pomorskem sedežu v Miramarskem drevoredu 32.

OBVESTILA

40-LETNIKI s Proseka, Kontovela in iz Gabrovca bodo v kratkem organizirali večerjo. Zainteresirani naj se javijo v večernih urah na tel. st. 225510.

BRALNA ZNACKA - Posvet o prenovi in organizaciji Bralne znacke bo danes, ob 15. uri na OS France Bevk na Opcinah. Za Zvezo bralnih znack Slovenije bodo sodelovali Igor Longyka, Joze Zupan, Miha Mohor, Manca Perko. Posvet je namenjen vsem učiteljem in profesorjem, ki se ukvarjajo z mentorstvom za bralno znacko. Mnozično vabljeno!

GLASBENA MATICA obvesca svoje stare in nove abonente, da lahko potrdijo ali vpisajo nove abonmaje vsak dan, razen sobote, od 10. do 12. ure v tajnistvu Glasbene matice, tel. 418605.

DRUSTVO SLOVENSkih IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 v Peterlinovo dvorano na srečanje s pisateljem in režiserjem Zarkom Petanom in na pogovor, ki bo sledil predvajanju filma »Kavarna Astoria«.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na izlet v Passariano - Vilo Manin na ogled razstave evropskih dragocenosti »Ori e tesori d'Europa«, v torek, 24. t. m. Vpisovanje do 20. t. m. trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, kjer boste dobili potrebna navodila.

SINDIKAT UPKOJENCEV SPIGIL iz Devina-Nabrezine, v sodelovanju s turistično agencijo Nord-Est prireja v torek, 8. decembra izlet na kmetijo s kmečkim turizmom Old River v kraju Chiesa Nuova sul Piave. Informacije na tel. st. 200007 ali 200036.

IZLETI

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na izlet v Passariano - Vilo Manin na ogled razstave evropskih dragocenosti »Ori e tesori d'Europa«, v torek, 24. t. m. Vpisovanje do 20. t. m. trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, kjer boste dobili potrebna navodila.

SINDIKAT UPKOJENCEV SPIGIL iz Devina-Nabrezine, v sodelovanju s turistično agencijo Nord-Est prireja v torek, 8. decembra izlet na kmetijo s kmečkim turizmom Old River v kraju Chiesa Nuova sul Piave. Informacije na tel. st. 200007 ali 200036.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na izlet v Passariano - Vilo Manin na ogled razstave evropskih dragocenosti »Ori e tesori d'Europa«, v torek, 24. t. m. Vpisovanje do 20. t. m. trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, kjer boste dobili potrebna navodila.

SINDIKAT UPKOJENCEV SPIGIL iz Devina-Nabrezine, v sodelovanju s turistično agencijo Nord-Est prireja v torek, 8. decembra izlet na kmetijo s kmečkim turizmom Old River v kraju Chiesa Nuova sul Piave. Informacije na tel. st. 200007 ali 200036.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na izlet v Passariano - Vilo Manin na ogled razstave evropskih dragocenosti »Ori e tesori d'Europa«, v torek, 24. t. m. Vpisovanje do 20. t. m. trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, kjer boste dobili potrebna navodila.

SINDIKAT UPKOJENCEV SPIGIL iz Devina-Nabrezine, v sodelovanju s turistično agencijo Nord-Est prireja v torek, 8. decembra izlet na kmetijo s kmečkim turizmom Old River v kraju Chiesa Nuova sul Piave. Informacije na tel. st. 200007 ali 200036.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na izlet v Passariano - Vilo Manin na ogled razstave evropskih dragocenosti »Ori e tesori d'Europa«, v torek, 24. t. m. Vpisovanje do 20. t. m. trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, kjer boste dobili potrebna navodila.

SINDIKAT UPKOJENCEV SPIGIL iz Devina-Nabrezine, v sodelovanju s turistično agencijo Nord-Est prireja v torek, 8. decembra izlet na kmetijo s kmečkim turizmom Old River v kraju Chiesa Nuova sul Piave. Informacije na tel. st. 200007 ali 200036.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na izlet v Passariano - Vilo Manin na ogled razstave evropskih dragocenosti »Ori e tesori d'Europa«, v torek, 24. t. m. Vpisovanje do 20. t. m. trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, kjer boste dobili potrebna navodila.

SINDIKAT UPKOJENCEV SPIGIL iz Devina-Nabrezine, v sodelovanju s turistično agencijo Nord-Est prireja v torek, 8. decembra izlet na kmetijo s kmečkim turizmom Old River v kraju Chiesa Nuova sul Piave. Informacije na tel. st. 200007 ali 200036.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na izlet v Passariano - Vilo Manin na ogled razstave evropskih dragocenosti »Ori e tesori d'Europa«, v torek, 24. t. m. Vpisovanje do 20. t. m. trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, kjer boste dobili potrebna navodila.

SINDIKAT UPKOJENCEV SPIGIL iz Devina-Nabrezine, v sodelovanju s turistično agencijo Nord-Est prireja v torek, 8. decembra izlet na kmetijo s kmečkim turizmom Old River v kraju Chiesa Nuova sul Piave. Informacije na tel. st. 200007 ali 200036.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi na izlet v Passariano - Vilo Manin na ogled razstave evropskih dragocenosti »Ori e tesori d'Europa«, v torek, 24. t. m. Vpisovanje do 20. t. m. trgovini Fortunato v Ul. Paganini 2 v Trstu, kjer boste dobili potrebna navodila.

SINDIKAT UPKOJENCEV SPIGIL iz Devina-Nabrezine, v sodelovanju s turistično agencijo Nord-Est prireja v torek, 8. decembra izlet na kmetijo s kmečkim turizmom Old River v kraju Chiesa Nuova sul Piave. Informacije na tel. st. 200007 ali 200036.

vsak dan od 15. do 16. ure.

KUPIM samostojno hiso z vrtno na Opcinah, pri Sv. Ivanu ali Kjadinu. Tel. na st. 722872.

MLADA izkusena gospa isce delo pri drozinah za nekaj ur tedensko. Telefonirajte zvečer na st. 003867/65685.

OBRTNIK vgrajuje blindirana vrata v teku dneva za od 1.400.000 lir dalje. Tel. v večernih urah na st. (040) 228834.

MLAD PAR isce v najem majhno-hiso ali stanovanje v enem izmed naslednjih krajev: Stivanu, Trzicu, Ronkah in Starancanu. Tel. na st. 229234.

DIPLOMIRANA PREVEJALKA Mirjam Levstik opravlja strokovne in poslovne prevode v/iz nemščine, italijanscine in slovenscine. Instruira nemščino, italijanscino in slovenscino na vseh stopnjah. Mozen je individualni ali skupinski pouk. Profesionalen pristop, zajemom uspeh. T e l e f o n / F a x 0481/522250.

PRISPEVKI

V spomin na Niko Vouk darujeta KD in ZPZ Ivan Grbec 200.000 lir za Sklad Mitja Kuk.

Ob cetrti obletnici smrti mame Albine Starc darujeta Justa, Uci in Livio 50.000 lir za cerkev na Proseku.

Namesto cvetja na grob Miljota Cibica darujeta Justa in Uci Sedmak 25.000 lir za FC Primorje.

Namesto cvetja na grob Anne Mikulus vd. Sancin daruje družina Deziderija Svare 30.000 lir za KD Ivan Grbec in za 30.000 lir za Ludoteko v Šklednju.

V spomin na Evgena Kalca daruje družina Bole 100.000 lir za Sklad Mitja Kuk.

Namesto cvetja na grob Justa Colje darujeta Trobeci iz Rojana 200.000 lir za Sklad Mitja Kuk.

V spomin na dragega strica Justa Coljo darujeta Silva in Ljokna Pregarc 50.000 lir za Društvo slovenskih upkojencev in 50.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost.

V spomin na Justa Coljo daruje Sida Sancin 20.000 lir za Zadružni center za socialno dejavnost.

Družina Starc (Kontovel 181) daruje 50.000 lir za popravilo cerkve na Kontovelu.

Namesto cvetja na grob pok. Milana Purica darujeta Romana in Egon Skrk 20.000 lir za Skupnost Družina Opcine. V isti namen darujeta Anica in Stano 15.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

Za Skupnost Družina Opcine daruje družina Petaros 50.000 lir. V isti namen daruje družina Zerjal iz Boljunca 50.000 lir.

V spomin na pok. Evgena darujeta Francka in Anica Kalc 20.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

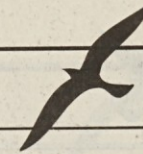
Namesto cvetja na grob Marte Malalan vd. Cesar in Milkota Cibica (Miljota) darujeta Lidia in Milos Kalc 50.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

Ob priliki vseh svetih daruje družina Luksa 40.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

Ob dnevu vseh svetih se žena Francka spominja na dragega Karla Kalca in daruje 50.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

Namesto cvetja na grob pok. Milana Purica daruje družina Starc (Repen 30) 15.000 lir za KD Kraski dom.

Ob 20-letnici smrti Alojza Daneua darujeta Justina in Anica 50.000 lir za SKD Tabor in 50.000 lir za SD Polet.

NOVICE

Na Pokrajini srečanje o pojavih rasizma

Vse bolj zaskrbljujoci pojavi rasizma so bili včeraj tema pogovora na sedežu Goriske pokrajine. Srečanja so se udeležili predsednik pokrajinske uprave Gino Saccavini, odbornica za solstvo in mladinsko problematiko Aleksandra Devetak, goriski solski skrbnik Ugo Mannino, ki ga je spremljala prof. Isabella Minon, ter pokrajinski tajnik sindikalnih zvez CGIL, CISL in UIL Giuliano Bon, Vittorio Brancati in Flavio Snidero. Sindikalni predstavniki so predlagali naj bi v njih in visjih srednjih solah priredili poseben dan, ki bi bil posvečen poglabljanju znanja in razmišljanju o pojavih rasizma. Solski skrbnik je pozitivno ocenil predlog in podrl njegovo izvedbo. Po drugi strani je predsednik Saccavini seznanil sogovornike s posebno resolucijo, ki jo je prav včeraj odobril pokrajinski odbor in jo predložil v razpravo pokrajinskemu svetu. V izjavi je izrecna solidarnost predstavnikom judovske skupnosti, ki so v zadnjem času spet tarče nestrpnosti, kot tudi pripadnikom vseh drugih narodov, ki so tako ali drugače okusili na lastni koži ponizanje rasističnih izgovorov. Poleg tega je pokrajinska uprava dala pobudo tudi za vrsto javnosti odprth srečanj in razgovorov o teh vprašanjih.

Sindikat slovenske šole ubral sodno pot za avtonomijo slovenske sekcije zavoda IIT

Sindikat slovenske šole je na zadnji seji, poleg stavkovnih pobud - pridružil se je protestu sindikata SNALS - razpravljati tudi o dosedanjih prizadevanjih za osamosvojitve slovenske sekcije na zavodu IIT. Predsednik Konzulte za slovensko manjšino pri Goriski občini, ki je tudi član sindikata, prof. Albin Sirk je poročal o pogovoru, ki ga je imel s solskim skrbnikom ter o ugotovitvah glede ravnanja Ministrstva. Zadržanje Ministrstva krši določila zakona št. 1012. Konzulta in SSS sta, potem, ko so se vsi dosednji poskusi izjalovili odločila za drugačno pot. Osamosvojitve zavoda naj bi dosegli s pravnim postopkom. Trenutno se zbira dokumentacija za odvnetnika, ki mu je bila poverjena naloga, da zadevo reši po pravni poti.

Nocoj začetek sezone italijanskega gledališča

V gledališču Verdi se nocoj pričena abonmajska sezona italijanskega gledališča. Ob 20.30 bo nastopila odrska skupina Maria Chiochchia z delom "Spirito allegro" Noela Cowarda. Režiser predstave je Franco Però, v glavnih vlogah pa nastopata Ugo Pagliari in Paola Gassman. Abonmajska sezona se bo zaključila konec februarja. V tem času pa se bo na odrskih deskah zvrstilo osem predstav, abonmentom pa bodo ponudili še (izven abonmaja) delo Putei e putele L. Carpinerija in M. Faragune. Naslednja predstava v abonmaju bo v sredo, 2. decembra.

Župniku Ruggeru Dipiazzu nagrada San Rocco

Nagrada San Rocco 1992 bodo letos podelili Ruggeru Dipiazzu, župniku v Podturnu. Tako je sklenil odbor Centra za ohranjanje in ovrednotenje ljudskega izročila. Nagrado bodo izročili v nedeljo, 15. t.m., ko bo v Podturnu tudi tradicionalna zahvalnica. Slovensnost se bo začela ob 10.30 z blagoslovom kmetijskih strojev in maso. Ob tej priložnosti bo tudi nastop folklorne skupine Lis Luzignutis. Predstavili pa bodo tudi četrto številko revije "Borc di San Roc", ki jo izdaja zgoraj omenjeni center. Ruggero Dipiazza, ki se je rodil v Ajellu leta 1934, je župnik v Podturnu od leta 1967. V zadnjem času je aktiven zlasti na področju zbiranja pomoči za begunce na območju nekdanje Jugoslavije, že vrsto let pa je med doslednimi zagovorniki davčnega oporecnitva stroškom za oboroževanje in je bil prav pred dnevi obsojen na placilo preusmerjenih zneskov in denarne kazni.

Nesreča pri Rdeči hiši

Včeraj popoldne ob 17.30 se je v krizišču Ul. Alviano in Gustiniani pripetila težka prometna nesreča. Hude telesne poškodbe je dobila 67-letna Danica Petrovič, Cepovan 73. Pri prečkanju ceste je bil zadel avtomobil. Ponesrečenko so prvi pomoči v splosni bolnišnici premestili v bolnišnico v Sempetru. Zdravniki so si pridržali prognozo.

Srečanje 55-letnikov v Štandrežu

Na skupnem praznovanju okroglega življenjskega jubileja - petinpetdesetletnice - so se pred nedavnim zbrali Štandrci. Praznični dan so začeli s polaganjem sopkov cvetja na grobove vrstnikov. Cvetje so položili tudi pred spomenik padlim v NOB. Dan so nato prezivali v prijetnem razpoloženju, na izletu po Goriskem in Trzaskem krasu in z družabnostjo. Na sliki: v drugi vrsti, z leve, Armando Del Negro, Jürrij Braini, Danilo Klanjšček; Dino Roner, v prvi vrsti pa, z leve Aldo Zavavlad, Viviana Volk, Danica Humar, Ivic Ferfolja, Nela Paoletti, Slavko Zavavlad, Lucka Visintin, Ladi Makuc in Bruna Pisk.

GORICA / KMALU ZAPREJO ŠE VERDIJEV TEATER

Večni problemi kulturnih dvoran

Obnavljajo tudi Avditorij in Kulturni dom

V Verdijevi dvorani, kjer se zaradi del v Kulturnem domu vrstijo tudi predstave slovenske gledališke sezone, se bo nocoj začela tudi italijanska gledališka sezona ki bo letos precej skrcena. Vzrok za to so velike težave, ki so vezane na problem uporabnosti gledaliških in drugih kulturnih dvoran v Gorici. Problemi se s tem v zvezi

pojavljajo že nekaj let, v zadnjem času pa so se zaradi dolgotrajne zapore Kulturnega doma in Avditorija, ki ju obnavljajo, se zaostri. Prav tako je potrebno obnove Verdijevo gledališče, za katerega je v teku postopek za zakup tretjega in četrtega sklopa del. Doslej je obnova zajela zunanost poslopja, s tokratnimi deli v sku-

pni vrednosti 3,5 milijarde lir pa naj bi začeli urejati najprej scenski del in nato notranjost dvorane, ki ji bodo povsem spremenili zdrajnsji videz. Če bo slo vse po napovedih, naj bi že prve dni decembra bilo znano podjetje, ki si bo med več kot 80 konkurenti zagotovilo zakup. Z deli naj bi začeli takoj zatem, vendar naj bi v začetnem obdobju izvajali samo pripravljala dela, ki naj ne bi ovirala uporabe dvorane. Dvorani bodo predvidoma zaprli meseca marca, odtlej pa bo neuporabna več let.

Za kulturo v Gorici se torej pišejo težki časi. Avditorij, ki ga obnavljajo že nekaj let, bo namreč predvidoma neuporaben tja do začetka leta 1994: potem ko so zamenjali notranje obloge, ki so vsebovale za zdravje nevarna azbestna vlakna, naj bi sedaj v oslopu začeli se novimi in sprve ne predvidenimi deli za prilagoditev k strojnim varnostnim predpisom. Upati je le, da bodo cimprej lahko spet odprli vrata Kulturnega doma. Po dolgem cakanju na dovoljenje so sedaj dela v polnem teku, trajala pa bodo gotovo še nekaj mesecev. Če ne bo zapletov naj bi kulturni prostori v domu bili spet uporabni v začetku poletja.

Verdijevo gledališče (foto: Studio Reportage)

GORICA / POSVET

Nove države in zaščita manjšin

Na današnjem zasedanju primeri Slovenije, Hrvaške in Sev. Cipra

Pravica do samoodločanja narodov in državnost ter mednarodna zaščita manjšin v pred kratkim osamosvojenih državah. To je tema posveta, ki ga prireja danes in jutri v Gorici Mednarodni inštitut za visoke pravno-ekonomske študije v korist razvoja (IGES) in sodelovanju s SKGZ in s financno podporo Kmečke banke in ki se ga bodo udeležili nekateri ugledni mednarodni strokovnjaki.

Posvet se bo začel danes ob 15. uri v konferenčni dvorani Palace hotela, drugo in zaključno zasedanje pa bo jutri od 9. ure dalje v istih prostorih. Današnje zasedanje bo vodil senator in univerzitetni profesor sociologije etnicnih

odnosov Darko Bratina. Prvi poročili bosta obravnavala Slovenijo in Hrvaško: prof. Peter Bekes in prof. Nikola Visković (docenta prava na univerzi v Ljubljani oz. Zagrebu) bosta govorila o zgodovinskih, pravnih in političnih razlogih za osamosvojitve slovenske in hrvaške države ter o njunem mednarodnem priznanju. V nadaljevanju bodo predavali se prof. Ahmet Aker, svetovalec predsednika Turške republike Severnega Cipra, ter prof. Augusto Sinagra in prof. Claudio Zanghi. Jutrinjsje zasedanje bo vodila prof. Paola Pagnini, ravnateljica goriske fakultete za mednarodne in diplomatske vede.

KRMIN / NOVA ZGIBANKA

Koristen pripomoček za turiste

Trijezično zgibanko so natisnili v 50 tisoč izvodih

V 50.000 izvodih je bila tiskana zgibanka, ki bo v svet ponesla nekaj besed, slik in podatkov o Krminu. Nastala je na pobudo treh najbolj znanih gostišč v tem kraju (Sirkovega "Pri Lovcu" na Subidi, "Felcaro" in "Al giardinetto") in krminske enoteke ter s sponzorstvom Kmečke banke, ki ima v tem kraju podružnico. Zgibanko so predstavili v torek zvečer v krminski enotki.

O pobudi so govorili predsednik enoteke Dario Raccaro, televizijski novinar Bruno Piz-

zul, gostilničar Josko Sirk in krminski zupan Alido Ambrosio. V zgibanki najdemo ne le podatke o treh gostiščih, ki so pobudo tudi finančno podprle, marveč tudi o vseh drugih gostilnah v krminski občini, o kmetijah na katerih se ukvarjajo tudi s turizmom ter o vinarstvih, ki so člani enoteke. Naslovi in telefonske številke teh so zelo dobrodošli. Vinarstvom je kar 25, med temi je precej slovenskih ljudi. Na zgibanki je pregledni zemljevid Krmina. Objavljena je tudi

kratka zgodovina kraja s podatki o sedanjem dogajanju, kar utegne zanimati turista. Poleg italijanskega, sta tudi teksta v nemščini in slovensčini. Da je tako prav, so povedali gostiškiki, ki so poudarili, da smo na stičišču več svetov in da je turizem mednarodni.

V sedanjem pomanjkanju podobnega turistično propagandnega materiala, je zgibanka, ki je v Kmečki banki našla sponzorja, zelo dobrodošla. Posle so namreč zgibanke Briske gorške skupnosti, tiskane pred več leti. (AWS)

Čudni kriteriji glede lokacij

Sinoci je zasedal goriski pokrajinski svet. Sicer dokaj skromen dnevni red - vsega je bilo vpisanih šest vprašanj - so v uvodnem delu razširili in obogatili svetovalci z vrsto interpelacij. Največ besedi je bilo tudi tokrat namenjeno ekologiji, oziroma postopku glede izvajanja druge faze pokrajinskega načrta za pobiranje, odvoz in uničevanje odpadkov. Predstavnik zelenih golobice Fiorelli je zelo kritično ocenil način dela odbornice za okolje Di Datove in zastavil predsedniku Saccaviniju polemično vprašanje, če sprico takega načina dela ne misli odvzeti pooblastila omenjeni odbornici. Fiorelli se je ob tem obregnil na čuden postopek, glede izbire lokacij za odlagališča.

Saccavini je v odgovoru izrazil priznanje in zaupanje Di Datovi. Sicer sta bili na račun Di Datove naslovljeni se dve vprašanji, zmeraj s področja varstva okolja. V uvodnem delu zasedanja je Predsednik Pokrajine Saccavini poročal, da je Dezela izdala soglasje o sofinanciranju nekaterih posegov na področju javnih del, v skupni vrednosti 7,2 milijardi lir. O tem vprašanju bodo sicer poglobljeno razpravljali v kratkem.

SSO / SOLIDARNOSTNA POBUDA Slikar Renzo Moreu v galeriji Katoliške

Akcija za zbiranje pomoči beguncem zlasti otrokom v Sloveniji in na Hrvaškem

V Katoliški knjigarni je od srede odprta razstava del ronskega slikarja Renza Moreua, enega najvidnejših likovnih ustvarjalcev z območja nase dezele. Razstava, ki jo je priredil Svet slovenskih organizacij, v sodelovanju z Občinskimi solidarnostnim odborom, z gorisko in trzasko agencijo A. Mondadori Mir art in pod pokroviteljstvom Goriske občine, bo na ogled do 6. decembra.

Gre za pomemben umetniški dogodek, ki odpira nov cikel prireditvev, ki se bodo zvrstile v prihodnjih tednih in mesecih z namenom zbiranja finančnih sredstev za pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine, zlasti otrokom in materam. Pobuda pa ima poleg tega še drug, plemeniti cilj: opozarjati na tragedijo in nesmisel vojne, vzgajati k miru.

Na slovesnosti ob odprtju razstave je o umetniški poti Renza Moreua, odličnega učenca Virgilia Guidija in se prej mojstra Budkovića, ter o pomenu prireditve "Umetnost v duhu solidarnosti in miru" spregovoril Mario Pardini, ki je občinstvu, ob koncu poklonil se pesem. O ciljih in programu pobud, ki naj bi zajele cim sirsli sloj prebivalstva in tudi sole, je zatem spregovorila predsednica

Moreu s Ferletičevo (foto: Studio Reportage)

SSO Marija Ferletičeva. Tako pripravljajo kolektivno prodajno razstavo umetniških del, 22. novembra bo po goriskih ulicah sprevod otrok, ki bodo zbirali igrice, decembra so napovedane

glasbene prireditve. Pri uresničevanju programa bodo sodelovale številne humanitarne ustanove, sindikati itd. Prireditve bodo tudi v manjših krajih na Goriskem.

SOVODNJE / SEJA OBČINSKEGA SVETA

Ponovna odobritev obračuna za 1991

Dopolnitev sklepa o varianti k SRN

Sovodenski občinski svet se je v kratkem zaporedju sestel kar dvakrat, zadnjič v torek, 10. t.m. Torkova seja je bila sicer namenjena izključno obravnavi dveh vprašanj: ponovni odobritvi obračuna za leto 1991 in varianti št. 10 splošnega regulacijskega načrta.

Sklic se je bil nujen predvsem zaradi ureditve in ponovne odobritve obračuna, je bilo slišati v pojasnilu in obrazložitvi podzupana in odbornika za proračun Igorja Petejana. Nadzorni organ je pri pregledovanju finančnega dokumenta ugotovil dve materialni napaki, zaradi katerih se pribitek zniža za nekaj nad šest milijonov lir.

Slo naj bi torej zgolj za

tehnično vprašanje. Drugačnega mnenja pa je bil načelnik svetovalske skupine SSK Branko Cernic, ki je ugotovil, da ima napaka in celotno ravnanje občinske uprave v postopku odobravanja obračuna tudi daljnosežne posledice. Zaradi zamud obstaja nevarnost, da pribitka dobrih 180 milijonov lir, ne bo mogoče porazdeliti v proračunu za leto 1992.

Podzupan je odgovornost za zamudo deloma pripisal nadzornemu organu. Občinski svet je obračun odobril že 7. julija, sele 19. septembra pa je bila dokumentacija predložena nadzornemu organu.

O vprašanju dopolnitve oziroma spremembe

regulacijskega načrta, zlasti kar zadeva dopolnilo št. 29 izvršilnih norm, je poročal zupan Primožič. Povedal je, da se je občinska uprava pred kratkim sestala z deželnimi funkcionarji ter po posvetovanju nasla primerno rešitev kar zadeva možnost spreminjanja namembnosti gospodarskih in drugih objektov.

Za predlagano besedilo so glasovali soglasno, načelnik SSK Cernic pa je zupanu priznal, da se je tokrat potrudil v iskanju rešitve. Ob koncu se je zupan Primožič pozdravil novega poveljnika karabinerske postaje v Sovodnjah, ki je pred kaksnim tednom nastopil službo.

OBVESTILA

DRUSTVO KRVO-DAJALCEV V DOBEROBU vabi udeležence junjskega izleta v Pariz, na družabnost jutri ob 19. uri na sedežu KD Jezero. Predvajali bodo filme o izletu.

PSD NAS PRAPOR priredi jutri martinovanje na agriturizmu Radikon. Rezervacije sprejema Anica Primozic tel. 34623.

KD KRAS DOLPOLJANE prireja jutri ob 20. uri martinovanje pri Mljotu v Dolu. Za informacije in prijave tel. 78162.

KD OTON ZUPANCIC V ŠTANDREZU priredi jutri martinovanje. Informacije in prijave pri Bredi, tel. 0481-21317 ob uri kosila.

SPD GORICA naproša udeležence martinovanja, 15. novembra na Lokvah, da se zberejo do 16. ure.

KD SOVODNJE obvešča člane in prijatelje, da bo v tej sezoni vsako sredo od 18.30 do 19.30 odprti javnosti urad domačega kulturnega doma. Sprejemali bodo predloge in priporočila o delovanju.

MPZ PODGORA in zbor Provox iz Nove Gorice priredita v nedeljo ob 17. uri v župnijski cerkvi v Nabrezini koncert Vodopivcevih skladb.

ZVEZA ASCOM obvešča, da bodo njihovi uradi od 16. t.m. poslovali po slededem urniku: ob ponedeljkih, torkih in sredo od 8.15 do 13.30, ob četrkih od 14.30 do 17.30 in ob petkih od 8.15 do 13.15 in od 14.30 do 17.30.

POHOD NA SABOTIN bo v nedeljo, 15. t.m., na pobudo rajonskega sveta in društva Sabotin. Zbirno mesto za udeležence bo ob .) uri pri začetku vojske ceste. Na Sabotinu bo masa pri rusevinah cerkvice sv. Valentina. Ob povratku bo pastasuta za vse v bivši soli v Strnavru.

PRIREDITVE

FOTOGRAFSKI KROZEK CIFI vabi nocoj ob 21. uri na predvajanje podvodnih fotografij Marka Suligoja, ki bo predstavil posnetke iz Rdečega morja in okolice otoka Elbe. Predvajanje bo na sedežu krozka v Ul. S. Chiara 15.

SEKCIJA WWF prireja danes ob 17. uri v dvorani Pokrajine javno razpravo o okolju v Brdih. Govorili bodo naravoslovec prof. Gualtiero Simionetti, gozdarski tehnik dr. Emilio Gottardo in načelnik sekcije WWf Marino Clemente.

KINO

GORICA VITTORIA 18.00, 20.00, 22.00 "Mariti e mogli". Igrajo Woody Allen, Mia Farrow in Juliette Lewis.

CORSO 17.30-22.00 "Anni 90". Igrata E. Greggio in M. Boldi.

VERDI 20.30 gledališka predstava. Jutri 15.30 "La bella addormentata nel bosco". Risanka. 18.00 - 22.00 "Il principe delle donne".

TRZIC COMUNALE 17.30 - 22.00 "La peste".

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI

PROVIDENTI Travnik 34 - tel. 531972.

DEZURNA LEKARNA V TRZICU

RISMONDO ul. E. Toti 52 - tel. 410701.

POGREBI

Danes, ob 9. uri Federica (Mirka) Zavavlad por. Devetak iz bolnišnice Janeza od Boga v cerkvi in na pokopališču v Štandrežu, ob 10.30 Graziano Robazza iz splosne bolnišnice v cerkvi v Pevm in na pokopališču v Ločniku.

PARLAMENT / GOSPODARSKE DRUŽBE

Očitno dobro pripravljen zakon

Osnutek zakona so poslanci podprli skoraj brez razprave - Prisluskovalna afera

MAJDA VUKELIČ

Po drugem dnevu dela slovenske skupščine, ko sta včeraj zasedala le družbenopolitični zbor in zbor občin - zbor združenega dela je bil pred dvema dnevoma opravil večino dela - lahko zapisemo, da je bil izmed pomembnejših zakonov sprejet osnutek zakona o gospodarskih družbah, s katerim naj bi nadomestili dosednji (zvezni) zakon o podjetjih in je nujen za izvajanje lastninskega zakona, ki ga je parlament sprejel v sredo. Po razpravah sodec gre za dobro pripravljen zakon, ki sicer obsega skoraj 600 členov, saj poslanci niso imeli bistvenih pomislekov in pripomb.

Včeraj bi se skoraj zgodilo, da bi bila sprejeta tudi zakonodaja za sanacijo bank (predlog zakona o jamstvu Republike Slovenije za obveznice, izdane zaradi sanacije bank in hranilnic, ter predlog zakona o poravnavanju obveznosti iz neizplačanih deviznih vlog), ki sta jo zbor združenega dela in zbor občin že sprejela. Družbenopolitični zbor se je, potem ko je na zaprti seji poslušal Mira Kosa, direktorja Agencije za sanacijo bank, ki je poslancem

poročal o zaprti seji med Banko Slovenije in vodji poslanskih klubov. Po kosilu pa v dvorani ni bilo več dovolj poslancev, kljub opozorilom finančnega ministra Mitje Gasparija, da bo prihodnost zelo črna, če ne bomo imeli teh zakonov. S sanacijo bank je povezana tudi sanacija slovenskih železarn (v višini 500 milijonov DEM), zaradi katere je vlada pred časom skupščini predložila tri zakone, in sicer zakon o jamstvu Republike Slovenije za obveznice, izdane za sanacijo železarn, zakon o kritju izgub železarn in zakon o jamstvu republike za kredite za trajna obratna sredstva železarn. Za zdaj je o zakonih razpravljala le zbor združenega dela, vendar ni se nic sklenil.

Bolj uspešen je bil zbor občin, ki je sprejel več zakonov, med drugim tistega o sodniških plačah. Tako kot družbenopolitični zbor v sredo, je tudi v tem zboru podprlo predlog 29 poslancev, da parlament obravnava t.i. prisluskovalno afero na podlagi poročila komisije za nadzorstvo nad delom Varnostno-informativne službe in vseh drugih pisnih gra-

div, vključno z zapisi spornih pogovorov člana predsedstva Cirila Zlobca. Glede predloga se zbor združenega dela se ni opredelil.

Se vedno pa ni razrešena dilema, kaj storiti s predlogom zakona o vladi. Kot smo že poročali, sta se v proceduri znašla dva, in sicer tisti, ki ga je pripravila skupina poslancev, in tisti, ki ga je predložila vlada. Med njima so pomembne razlike že v zasnovi in ne le v številu ministrstev (pri tem je poslanski zakon bistveno bolj omejevalen), kar se v javnosti največkrat omenja. Usklajevalni komisiji za dnevni red tudi v drugo ni uspelo razrešiti tega proceduralnega zapleta, zato je predlagala, naj se do njega opredeli komisija za poslovanje. Če namreč zakon ne bi bil sprejet pred decembrskimi volitvami, bi nastali številni zapleti. Najslabša rešitev bi po večinskem mnenju bila ta, da bi moral državni zbor imenovati tako sestavljeno vlado, kot jo imamo zdaj, se pravi 27-clansko, s katero pravzaprav ni nihče zadovoljen.

In če ne bo novega zakona, se bo prav to zgodilo.

Zakona o državnih obveznicah za sanacijo bank še nimamo (Foto: József Suhadolnik/TRIO)

LJUBLJANA / SANACIJA BANK

Dolgovi bank bodo breme vseh Slovencev

Nujen poseg države

KATARINA FIDEREMUC

Pred letom in pol so poslanci v republiški skupščini brez posebnih zapletov sprejeli zakon o sanaciji bank, vendar brez izvedbenih aktov. Nekaj mesecev pozneje je Peterletova vlada poslance skorajda prosila, naj podprejo zakon, s katerim bi lastnikom t.i. zamrznjenih deviznih vlog omogočili razpolaganje z njimi. Sodelavci Lojzeta Peterleta so takrat poslance prepričevali, da je zakon o spreminjanju zamrznjenih deviznih vlog nelocljivo povezan s sanacijo bank, poslanci pa so zahtevali, naj za varčevalce najprej poskrbijo njihovi dolžniki - banke. Potem smo dobili novo vlado in obdržali poslance, ki so jih sodelavci Drnovskaprepričevali, da sta s sanacijo bank povezana dva zakona: o deviznih vlogah in jamstvu republike za obveznice, izdane zaradi sanacije. Poslanci pa so odgovorili, da zakonov, s katerimi bi reševali banke, ne bodo sprejemali kar na pamet. Hoteli so videti bančne bilance. Ne vemo, ali so jih videli, res pa je, da danes niso sprejeli ne zakona o deviznih vlogah in ne tistega o jamstvu za državne obveznice. Tako, če nič drugega, podaljšujejo

skrb ministrá Gasparija, da bi javnost pred začetkom sanacije - in tudi sicer - zvedela, katere so tiste štiri banke, v katerih je breme neizterljivih terjatev najtežje. Prihodnosti bank, znanih po velikih dolgovih in brez državne pomoči nemocnih, pač ni težko napovedati. Zato je Gaspari včeraj pred poslanci skorajda povzročil nesrečo. Ni opazil, kdaj je zaprta seja zbor postala javna, omenil je banko, ugotovil, da ga ne poslušajo samo poslanci, in dodal: "Potem pa ne morem govoriti naprej, ker boste to spet govorili po vsej Sloveniji." Ne glede na to, kdo bo o tem govoril po vsej Sloveniji, so izgube bank pravzaprav zelo javne in bodo se bolj, ko bodo postale javni dolg države. Poslanci sicer lahko oba zakona, povezana s sanacijo bank, se naprej odlagajo in odločanje prepustijo novemu parlamentu. Plaćnik bančnih dolgov pa brzkone ne bomo našli v tujini. Breme bodo morali prek proračuna prevzeti državljani za naslednjih dvajset ali več let. To bo cena za obdobje, v katerem so bila bančna posojila najcenejši vir denarja za državljane in gospodarstvo.

PARLAMENT / SODSTVO

Sodniki razmišljajo o tožbi zoper vlado, ki je znižala plače

Le zbor občin je za zdaj prisluskovalno zahtevam sodnikov - Nov zakon

MAJDA VUKELIČ

Ali se bodo sodniki zaradi odločitve vlade, da jim zniža osnovo za izračun plač in s tem krši zakon o funkcionarjih v državnih organih, čez dva dni odločili za stavko? Na to vprašanje po včerajšnji seji slovenske skupščine se ni moglo odgovoriti, čeprav so odnosi med sodstvom in vlado izjemno zaostreni, kar se kaže tudi v zahtevah po odstopu pravosodnega ministra Mihe Kozinca.

Na pobudo sodnega sveta je skupina poslancev pripravila predlog zakona o plačah in drugih prejemkov sodnikov, ki ga je zbor občin sprejel včeraj, medtem ko ga druga dva zbora sploh še nista uvrstila na dnevni red. Zakon temelji na nacelu, da so sodniške plače določene z zakonom in da je le parlament pristojen za njihovo višino. Osnova za obracun plače naj bi bila enaka kot za poslance, glede na proračunske možnosti pa bi jo lahko znižali za 50 odstotkov. S tem zakonom naj bi tako sodstvu zagotovili samostojno financiranje, in sicer neodvisno od vladnih odločitev.

Predsednik sodnega sveta Jozef Petric je v pogovoru dejal, da je izvrševanje ustavnega nacela o delitvi obla-

sti na zakonodajno, izvršno in sodno ostalo le na papirju, saj sodstvo se vedno deluje po stari inerciji, ko je veljala enotnost oblasti. S tem ko se je vlada odločila, da zniža osnovo plač tudi pod tisto najnižjo raven, ki jo določa zakon, je sodnikom prekipelo. Zato je tudi sodni svet sklenil, da poskuša s interventnim zakonom, ki naj bi bil kasneje vnesen v sistemske zakone sodstva. Vztraja pri tem, da se sodstvo izloči kot samostojna veja oblasti, saj je za delovanje pravne države nesprijemljivo, da nastajajo trenja med izvršno in sodno oblastjo. Poudaril je, da pri tem ne gre le za plače, ampak predvsem za to, da odnosi med vlado in sodstvom ne morejo biti odnosi med delodajalcem in delojemalcem ter da se na neki sindikalistični osnovi borijo za plače. Vlada se s sodniki pač ne more pogajati o osebnih dohodkih.

In kaj se lahko zgodi po 15. novembru, ki sta ga sodniški sindikat in sodniško društvo določila kot rok, v katerem mora vlada izplačati manjkajoč del osebnih dohodkov. Sodnikom bo sindikat priporočil, naj ali vložijo tožbe ali bojkotirajo delo v volilnih komisijah ali se odločijo za stavko.

Minister zanika, da smo trgovali

Srbija od prodaje zdravil na slovenskem trgu nima nobene koristi, saj so bile blagovne rezerve se iz časa pred uvedbo sankcij, Slovenija pa bi utrpela škodo v višini 17 milijonov tolarjev, če bi zdravila odvrkla na odpad, je na včerajšnji novinarski konferenci povedal slovenski obrambni minister Janez Jansa, ki se je v strunjski Vili Tartini za kratek čas sestal z belgijskim obrambnim ministrom Leom Delcroixem. Leo Delcroix se je v Sloveniji ustavljal na poti v Savudrijo, kjer pripadniki belgijske armade v sestavi sil Unproforja gradijo montažne objekte za približno 25.000 beguncev. Pred odhodom je belgijski obrambni minister

SOLSTVO / PLAČE

Kako priti do denarja, da bodo učitelji zadovoljni?

BOSTJAN LAJOVIC

Raven plač v solstvu seveda ni zadostna, je pa največ, kar država trenutno zmora, je izjavil minister Slavko Gaber na včerajšnji seji skupščinskega odbora za vzgojo in izobraževanje. Poglavitna tema sestanka so bile prav plače, ki so tako nizke, da zaposleni v solstvu razmišljajo o stavki. In kaksne so realne številke? Povprečna plača učitelja znaša nekaj manj kot 700 DEM, ce primerjamo solstvo in gospodarstvo, pa plače v

Belgija je ena prvih držav, ki se strinjala s staliscem Slovenije, da je treba begunska vprašanja reševati čim bliže njihovu domu, je izjavil slovenski obrambni minister Janez Jansa, ki se je v strunjski Vili Tartini za kratek čas sestal z belgijskim obrambnim ministrom Leom Delcroixem. Leo Delcroix se je v Sloveniji ustavljal na poti v Savudrijo, kjer pripadniki belgijske armade v sestavi sil Unproforja gradijo montažne objekte za približno 25.000 beguncev. Pred odhodom je belgijski obrambni minister

IZTOK TINTA

novinarjem povedal, da je Kraljevina Belgija pripravljena pomagati Sloveniji in drugim republikam nekdanje Jugoslavije na različne načine. Predstavniki obeh držav se bodo o tem se dogovarjali. Janez Jansa je belgijskega ministra seznanil s slovenskim staliscem, da bi bilo nesmiselno, ce bi sile Unproforja odsle z zasedenih ozemelj, ne da bi uresničile zastavljeni cilj - vrnitev prebivalstva v kraje, od koder so bili pregnani.

Jansa je menil, da za ponoven vojaški spopad v Sloveniji ni nevarnosti.

PIRAN / BEGUNCI

Obrambna ministra sta se pogovarjala o begunskih

Belgijski vojaki pomagajo graditi begunska naselja

Minister Jansa je belgijskega kolega Delcroixa seznanil s slovenskimi pogledi na vojno na Balkanu

LJUBLJANA / ŽELEZNIŠKI SINDIKATI

Stavka preložena, prestižni boji med železniškimi sindikati se nadaljujejo

Stavkovni odbor sindikata železniške dejavnosti je z upravo Slovenskih železnic sklenil kompromis, zato so stavko, napovedano za danes, preložili na 4. december. Do takrat mora biti izpolnjena prva zahteva stavkovnega odbora - izenačitev izhodisne plače na železnici s tisto, ki je v splošni kolektivni pogodbi določena za negospodarske dejavnosti. Od izpolnitve tega pogoja in od uskladitve kolektivne pogodbe za delavce v železniškem prometu pa je odvisno, ali se bo njihov sindikat

priljubljen pogovarjati tudi o ostalih zahtevah. Poleg SDZDS pa obstaja še Združenje sindikatov slovenskih železnic, ki združuje sindikate strojevodij, prometnikov, transportnih delavcev in Neodvisni sindikat delavcev v železniškem prometu, predseduje pa mu Slavko Kmetič. Oba sindikata sta po številu članov približno izenačena, med njima pa so globoka nasprotja. Predsednik SDZDS Cveto Zrimsek Kmetičevemu sindikatu očita razpadajo in degradirajo delavce na železnici. Kmetič pa na očitke

odgovarja, da se njegov sindikat napovedani splošni stavki ni pridružil zaradi javnega mnenja, ki je prepričano, da zahtevajo le višje plače, čeprav so razmere na železnici vsak dan slabše. Ce izhodisna plača za december ne bo izenačena s tisto v družbenih dejavnostih, bodo stavkali skupaj z Zrimskovimi sindikati. Kmetič je se povedal, da ima njegovo sindikalno združenje dodatne pogoje, da bi vlada v prihodnjem letu namenila 270 milijonov tolarjev za obnovo železnic.

NOVICE

Predlog: višje zajamčene plače

LJUBLJANA - Ker se rast življenjskih stroškov v zadnjih dveh mesecih povečala za več kot 5 odstotkov, ZSSS predlaga vladi Republike Slovenije, naj določi nov znesek najnižje zajamčene plače. Hkrati pa naj vlada sprejme tudi sklep o uskladitvi socialno-varstvenih pomoči in denarnih nadomestil za brezposelne v skladu z 10. členom Zakona o proračunu Republike Slovenije.(A.Z.)

Neodvisnost podpira novi zakon

LJUBLJANA - Neodvisnost - Konfederacija novih sindikatov Slovenije podpira Zakon o lastninjenju kot pomemben mejnik v razvoju nase družbe. Z njegovo uporabo bomo preprečevali divje privatizacije in malverzacije v podjetjih z družbeno lastnino.

Materialni položaj delavca bo odslej odvisen le od njegovih delovnih sposobnosti. Pri tem pa Neodvisnost opozarja, da bi delavci morali imeti pravico do lastninjenja na podlagi zadolžnic za premlado izplačane plače. V prihodnosti se bodo razlike med delavci se povečale, zato bo potrebna po demokratičnih sindikatih, ki bodo zagotavljali določene pravice delavcev, se večja.(A.Z.)

S srcem in razumom za srce

LJUBLJANA - Nekaterim razvitim državam je uspelo znižati bolehnost in smrtnost zaradi srca in ožilja celo za 50 odstotkov. Z ustreznimi zakonodajnimi obdavčitvami določenih zivil in vzgojo v solskem sistemu bi morala biti prizadevanja za znižanje teh boleznisuspešna tudi pri nas. V Sloveniji so kardiovaskularne bolezni daleč pred vsemi drugimi vroki smrti, tudi pred rakom. So pa to bolezni, ki se jim da izogniti ali ihmnanek vsaj upocasniti. Zato velja skrb za lastno zdravje vzeti v svoje roke, je na sinocnem obcnem zboru Društva za zdravje srca in ožilja poudaril njegov predsednik Josip Turk. Po vsej Sloveniji ima društvo že dvanajst podruznic, te dni je izšla prva številka revije Za srce, izdelan pa imajo tudi program podeljevanja znaka varovanege zivila, ki ga podeljujejo zivilom in pijacem, ki ozilje varujejo pred prezgodnjim poapnevanjem. Doselej so ta znak prejeli Zito Ljubljana, Droga Portorož, Emona Dietetika, Perutnina Ptuj, Tovarna olja iz Slovenske Bistrice, Presad Gabrovka in Mlinsko predelovalno podjetje Celje.(K.N.)

Štrajk, ker gredo norme gor, plače pa dol

SEVNICA - Med slovestnostmi ob občinskem prazniku je predsednik Milan Kucan v sredo na hitro sel tudi skozi silvalnico v Lisci, včeraj pa je delavkam prekipelo. Kaksno poldruvo uro pred koncem jutranje izmene so ustavile stroje, dve uri pa so stali tudi v popoldanski izmeni. Sodu je izšlo dno obvestilo generalnega direktorja Vilija Glasa o novem nočnem in sobotnem delu. Delavke so delale marljivo že doslej, vendar jih moti, da se norme dvigajo, plače pa se nizajo le njim. V oči bodejo domnevno bajne plače vodilnih. Delavke ocitajo vodstvu, da navedbe o višini povprečnih plač v Lisci niso točne, ker da zneske oz. povprečja dvigujejo prav plače vodilnih. Delavke trdijo, da so njihovi prejemki bedni. Razocarane so tudi, ker se niso mogle pogovoriti s predsednikom Kucanom, in se sprašujejo, kdo se jih boji, saj bi zezele le posteno besedo in kajpak tudi plačilo.(A.Z.)

Bolnišnici pomoč italijanske vlade

NOVO MESTO - Predstavnica ambasade Republike Italije gospa Moretti in generalni sekretar RKS Mirko Jelenic sta včeraj izročila bolnišnici Novo mesto sanitetno opremo in preparate, ki so nujno potrebni za dializo. Vrednost humanitarne pomoči Republike Italije znaša 60.000 DEM in je del pomoči (v znesku 1, 5 milijona ITL), ki jo je namenila Sloveniji. Republika Italija zelo uspešno upesnicuje program pomoči za begunce v naši državi, zagotavlja sredstva za adaptacijo in ureditev ogrevanja v nekaterih zbirmih centrih za begunce, pripravila pa tudi dodatno pomoč za prihodnje leto v znesku 3 milijard lir. Povrh je poslala Rdečemu krizu Slovenije večje količine hrane idr., pa tudi 1000 ton krompirja; ki ga v teh dneh dostavljajo v zbirne centre in občine.

Dve temeljni zahtevi

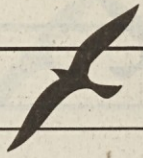
SEMPETER PRI GORICI - Zdravniški sindikat FIDES je včeraj med 12. in 15.uro izvei bolnišnici opozorilno stavko. Zanj so se, kot je dejal predsednik FIDES-a za seveko dr.Kondrad Kustrin, odločili zaradi dvojnega: zaradi odnosa slovenske vlade do zdravstva in zaradi domačih razmer v bolnišnici. »Politika slovenske vlade do zdravstva je vseskozi mačehovska, zdravniki ne moremo razumeti, da se zavarovalništvo koplje v denarju, zdravstvo pa je povsem na psu. Za nameček se govoru o zmanjšanju prispevne stopnje za to dejavnost,« pravi dr.Kustrin. Stavkajoči so protestirali tudi zaovoljo prepocasnega oziroma nikakrsnega prizadevanja bolnišnične uprave, da bi osebje nagrajevali glede na pogoje dela, ne pa po analitičnih ocenah.

Ravnanje uprave je v nasprotju z določili kolektivne pogodbe.»Uprava oziroma direktor morata to v tridesetih dneh urediti!«, je bila zahteva stavkajočih. V.direktorja dr.Vasja Klavora povedal, da se tudi on zavzema za zahteve zdravnikov, vednar pa mora kot vodilni upostevati tudi mnenje vseh zaposlenih.(V.C.)

Vse več črnih odlagalšč odpadkov

SKOFJA LOKA - Na deponijo komunalnih odpadkov v Dragi, ki obratuje že sedemnajst let in je ena redkih v Sloveniji, ki ima vsa potrebna upravnna dovoljenja, pripeljejo iz skofjeloske občine od 30 do 50 tisoč kubčnih metrov odpadnega materiala. na leto.

Zaradi čezmerne onesnaženosti voda na tem območju in protestov krajanov občine Ljubljana Siska proti sirjenju omenjene deponije, pa so v Skofji Loka prisiljeni iskati nove lokacije za odlaganje odpadkov. Med tem pa podjetja in posamezniki probleme resujejo predvsem z divjimi odlagalšč odpadkov, ki jih je v občini vse več.(B.P.)

NOVICE

Shinkai karate klub na več frontah

Karateisti Shinkai karate kluba so pred nedavnim izdali svoj mesečni bilten, v katerem je zaobjeto najnovejšo delovanje podjetnih odbornikov in tekmovalcev tega kluba. Tehnični vodja društva Sergij Stoka je bil v začetku prejšnjega meseca na seminarju v Trevisu pod vodstvom svetovno priznanih karateistov T. Kase in H. Shirai. Demonstracija je bila polna novosti, zato pa tudi izredno zanimiva. Vzporedno s tečajem karateja so pri društvu začeli tudi s tečajem joga, ki se odvija na Opcinah in v Salezu. Za jogo kažejo precej zanimanja tudi karateisti sami.

Pred nedavnim je bilo v Pordenonu deželno 1. trofeje Topolino v karateju. Na srečanju so se zbrala skoraj vsa društva iz FJK, tekmovalci nasega društva pa kljub prizadevnosti niso dosegli uvrstitve v državni finale.

Nogomet (najmlajši): teniška zmaga Primorja

SAN CANZIAN PRIMORJE B 1:6 (0:0)
PRIMORJE B: Gruden (Budim), Iozza, Krizmancic (Blasina), Jan Gregori, Miliani, Zornada, Ostrouska, Manzin, Damjan Gregori, Karis (Sustersic), Skrl (Sardoc).
STRELCI ZA PRIMORJE B: Manzin (3), Sustersic (2), Karis.

Z gostovanja v San Canzianu se ekipa Primorja Bvraca s pomembno zmago, saj je prepričljivo zmagala po živahnejši igri v drugem polcasu potem, ko se je prvi polčas zaključil brez zadetka. Na prelepem travnatem igrišču je pricetek tekme pripadal domačinom in prvi posej je opravil vratar Gruden, ko je lepo odbil zogo v kot. Ko so se naši nekako otresli zacetnega pritiska domačin in treme, so zagospodarili na igrišču. To je prišlo se bolj do izraza v drugem polcasu, ko so se rumenodeci popolnoma razigrali. Predvsem je zablestel Manzin s tremi zadetki. Domačini so castni zadek dosegli proti koncu tekme le po prostem strelu. (dgr)

Konjske dirke

1. dirka (Trst): Orneus (1) je nesporni favoriti. Od skupine X naj omenimo konja Oxa Om Ben, ki starta iz ugodnega položaja. Čeprav je na nekaterih prejšnjih dirkah razocaral je Ottimo OK (2) zmoezen podviga.

2. dirka (Trst): Gufo RL (X) je imel v zadnjem nastopu precej smole, a je soliden. V odlični formi pa je Imalulast (1). Dobre možnosti ima tudi Gil KS, ki se odlično znajde tudi na zunanjih progah.

3. dirka (Neapelj): Nocino Pl (X) starta iz dobrega položaja in ima dobrega voznika, je zato naš glavni favoriti. Od skupine 1 je Midao San brez dvoma eden najboljših. Goniometro (2) je odlični sprinter.

4. dirka (Neapelj): favoriti je tu nič koliko. Poskusimo staviti na regularnega Neutrolaca (1). Od skupine X naj omenimo učinkovitega Mylonas. Od skupine 2 ne gre prezreti solidnega Manolunga.

5. dirka (Neapelj): Lanciere Pl (1) pogostokrat zagolpira, a ce bi se tokrat izognil napaki, bi verjetno lahko zmagal. Glede na izhodišni položaj se bo za prva mesta borila tudi Nara (1). Messer Mo bi lahko s svojim spretnim voznikom vseh presenetil.

6. dirka (Neapelj): deklasificirana Mary (2) bo zagotovo protagonist te dirke. Od skupine X naj omenimo konja Mancobal, ki je ta čas v odlični formi. Nelson Gar (1) ima glede na tekmece dobre možnosti.

DIRKA TRIS
 V Bologni bo nastopilo 23 konj. Nasi favoriti: st.14 Morgante Red, st.16 Landoz, st.9 Fabrizio. Za sistemitse: st.18 Lemi del Lupo, st.23 Bolibar Kosmos, st.5 Momo d'Alma.

Totip

1. - prvi	1
drugi	X2
2. - prvi	X
drugi	12
3. - prvi	X
drugi	12
4. - prvi	1
drugi	X2
5. - prvi	X
drugi	12
6. - prvi	12
drugi	X

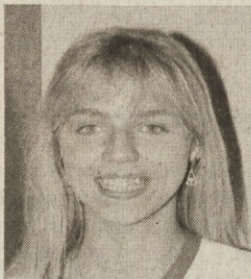
KVOTE

12 (dob.)	00.000.000 lir
11 (dob.)	00.000.000 lir
10 (dob.)	00.000 lir

Danes igra za vas Totocalcio

DOLORES FERLUGA

Dolores Ferluga (letnik 1968) se že pet let ukvarja z roketmetom pri Krasu, v ženski C ligi. Za ta šport se je navdušila na srednji šoli, ko je igrala v šolski reprezentanci v okviru mladinskih iger in zasedla dobro tretje mesto. Dolores je izredno aktivna športnica, saj rada kolesari, pravil konjiček pa ji je kajak. Vpisana je v federacijo Cai, opravila pa je tudi fečaj in se sedaj večkrat spušča po vodah Soče. Prejšnji teden je Aleks Smotlak pravilno napovedal ?? izidov.

Bari - Bologna	1X
Cesena - Padova	1X
Cosenza - Reggiana	1
Lecce - Cremonese	X2
Modena - Andria	X
Piacenza - Taranto	1X
Pisa - Verona	X
Spal - Lucchese	1X2
Ternana - Ascoli	X
Venezia - Monza	1X2
Palazzolo - Carpi	1
Barletta - Perugia	X
Reggina - Messina	X

KOŠARKA / V D LIGI IN PROMOCIJSKEM PRVENSTVU

Bor Radenska in Kontovel prepričano na obe točki

V promocijski ligi je treba popraviti slab vtis iz prejšnjega kola

Nasina predstavnikoma kosarkarske D lige se konec tedna ponuja lepa priloznost, da se odlepita od spodnjega dela razpredelnice, saj bosta tako Bor Radenska kot Kontovel igrala na domacem parketu proti poprečnim nasprotnikom in sta torej favorita. Borovci, ki so v prejšnjem kolu dokazali, da si lahko privoščijo marsikaterega nasprotnika, bodo gostili vidensko ekipo Udinese Basket, ki je doslej zbrala le dve zmagi, Kontovel, ki je na lastnem igrišču že "popravlil" dva para tock, bo tokrat igral proti Limeni, ki je pred tremi dnevi klonila proti Boru. Banova postava bi lahko imela celo olajšano nalogo, saj sta na zadnji tekmi bila izključena dva boljša igralca Limene, kar pa vsekakor ne pomeni, da ima Kontovel že zagotovljeno zmago.

Ena sama zmaga in kar pet porazov je obracun slovenskih ekip v zadnjih dveh kolih promocijskega prvenstva. Vse prej kot roznato situacijo bodo Breg, Cicibona in Sokol skušali popraviti ze ta konec tedna, ceprav bodo vsi trije pred novo zahtevno nalogo. Cicibona bo gostila Inter 1904, ki je vsaj na papirju dalec najboljša ekipa te kategorije, Sokol se bo lotil trdovizega moštva Fincantierija, Breg pa bo gostoval pri

privovršenem Ferroviariu.

Tokrat smo za sogovornika vprašali neutrudljivega odbornika Kontovela, Sergia Spadonija.

Ze vrsto let imate opravka tako z mladinskimi peterkami Kontovela kot tudi s člansko postavo. Kdo vam da več zadosčenja?

Prav gotovo je na mladinskem področju mnogo več zadosčenj, saj sem iz leta v leto priča kosarkarski in osebni rasci naših fanov, ki nas ob mnogih prilikah zelo ugodno presenečajo in ne samo na sportnem področju.

Pred leti je bil v slovenskem kosarkarskem ambientu močno občuten kampanilizem, ki je odločno škodil celotnemu delovanju. Kaj se je v zadnjih letih s tem v zvezi spremenilo?

Nasa društva so k sreči presla v druge roke, roke ljudi, ki so goli kampanilizem spremenili v sportno konkurenco, ki temelji na kvalitnem delu. Vazno vlogo imajo ob tem trenerji, podrtal pa bi s tem v zvezi, navzven nevidezno delo odbornikov, ki pa so sportnemu ambientu neobhodno potrebni in brez katerih bi vse ostalo močno sepalo.

NAPOVEDI - Sergio Spadoni

JADRAN TKB - MESTRINA +9
 Matchwinner: U. Merlin (prvi glas zanj)
 Top scorer: S. Rauber (2.)
 Nad pričakovanjem: K. Rebula (1.)
BOR RADENSKA - UDINESE BASKET +15
 Matchwinner: R. Smotlak (2.)
 Top scorer: M. Debeljuh (2.)
 Nad pričakovanjem: S. Persi (1.)
KONTOVEL - LIMEANA +5
 Matchwinner: I. Civardi (3.)
 Top scorer: I. Grilanc (2.)
 Nad pričakovanjem: D. Gulić (1.)
CICIBONA INTER1904 +10
 Matchwinner: R. Simonic (1.)
 Top scorer: A. Cupin (4.)
 Nad pričakovanjem: A. Kovacic (1.)
SOKOL WARM - FINCANTIERI +3
 Matchwinner: R. Stanisa (1.)
 Top scorer: D. Starc (2.)
 Nad pričakovanjem: R. Skerlavaj (1.)
FERROVIARIO - BREG -10
 Matchwinner: I. Corbatti (3.)
 Top scorer: B. Zerjal (1.)
 Nad pričakovanjem: M. Schiulaz (1.)

VRTCI / ŠPORTNA ŠOLA

Telovadba najmlajših že poteka

Posnetek z zadnjega nastopa najmlajših na 1. maju

Kot vsa leta doslej prireja Športna šola Trst v Borovem sportnem centru tudi letos telovadbo za najmlajše. Razdeljeni so v dve skupini.

V starejši skupini vadijo otroci, ki sicer obiskujejo vrtec. Drugo skupino sestavljajo še mlajši otroci, ki potrebujejo pri izvajanju vaj še dodatno pomoč, zato telovadijo skupaj s svojimi mamicami ali očetmi.

Telovadba poteka ob ponedeljkih in četrkih. Starejša skupina zacena z vadbo ob 16. uri, mlajša pa ob 17. uri. Vsaka vadba poteka po eno uro.

Odveč je pripominjati, kako koristna je taka vadba za naše najmlajše. To pa ne samo, ker koristi njihovemu telesnemu razvoju, ampak otroka ze v najzgodnejši mladosti tudi socializira.

ODBOJKA / MLADINSKE LIGE NA GORIŠKEM

Deklice Doma Imsa so še nepremagane

Med mladinci Valprapor Espego niza zmage - Prvi točki za mladinke Olympie in deklince Soče

Mladinci
 Valprapor Espego niza zmago za zmago. Olympie je v petem kolu klonila pred Mosso, ki je sedaj druga, Olympie pa tretja.

IZIDI 4. KOLA: Intrepida-Olympia 3:2; Val-Mossa Candolini 3:1; Grado-Turriaco 2:3; IZIDI 5. KOLA: Grado-Val Espego 0:3; Lib-Turriaco-Intrepida 0:3; Olympie-Mossa Candolini 0:3. LESTVICA: Val Espego 10, Mossa 8, Olympie, Intrepida, Lib. Turriaco 4 in Grado 0 tock.

Mladinke
 V 4. kolu je Olympie pršla do prvega para tock, Sovodje pa so izgubile v gosteh, kljub temu, da so iztržile set. Slovenski derbi je

osvojila Olympie.

IZIDI 4. KOLA: Lib-Gorizia-Sagrado 0:3; Capriva-Sovodnje 3:1; Olympie-S. Luigi 3:0; Staranzano-Monfalcone 0:3; Fincantieri-Torriana 3:0. IZIDI 5. KOLA: Sagrado-Torriana 3:0; Sovodnje-Staranzano 3:1; Monfalcone-Mossa 3:0. Pocivala je Azzurra. LESTVICA: Azzurra, Villesse, Acli Ronchi, Arcoel 4, Soča 2, Cormons in Pro Romans 0 tock.

SKUPINA B MOSSA - DOM IMSA 1:3
DOM IMSA - STARANZANO 3:1
 DOM IMSA: Miklus, Zavaddlav, Lutman, Koci-na, Cernic, PAVIO, Kovic, Korsic, Tomsic, Humar, Lovisoni.

MLADE PREDSTAVNICE goriske ekipe so premagale z istim izidom sovrstnice iz Muše in Starancana. (J.P.)

IZIDI 2. KOLA: Lucinico-Monfalcone 3:0; Staranzano-Intrepida 3:1; Candolini. Pocivala je ekipa Grado. IZIDI 3. KOLA: Intrepida-Grado 3:0; Monfalcone-Mossa 3:0. Pocivala je ekipa Lucinico. LESTVICA: Dom Imsa 6, Intrepida 4, Grado, Sanson, Staranzano, Monfalcone 2 in Mossa 0 tock.

Decki
IZIDI 2. KOLA: Acli Ronchi-Torriana 1:3; Soča Valprapor-Val 3:0; Pocivala je ekipa Cormonsa. IZIDI 3. KOLA: Torriana-Cormons 3:0; Val-Acli Ronchi 2:3. Pocivalo je moštvo Soče Valprapora. LESTVICA: Soča Valprapor, Torriana 4, Acli Ronchi 2, Val in Cormons 0 tock. (mij)

SUČANJE / MED NAJMLJAŠIMI NAJVEČ NAŠIH ČLANOV

Slovenski smučarji uspešni na suhem slalomu Sci Cai

Osvojili so tri prva in osem drugih mest

V nedeljo, 8. novembra je v centru "Tre Camini" na Katinari potekal tradicionalni 16. suhi slalom v organizaciji SCI CAL. Vpisanih je bilo skoro 90 tekmovalcev, od teh jih je bila polovica slovenskih društev. Dezeveno vreme v jutranjih urah je marsikaterega atleta drzalo doma. Čudno se nam je zdela odstnost atletov drugega agonističnega trzasega društva SCI CLUB 70, potem smo zvedeli, da odnosi med tema dvema društvoma niso prevec idilicni, receno nam je tudi bilo, da sta obe ti drustvi izgubili letos skoro polovico tekmovalcev prejšnje sezone. Tako da je smučarska federacija v novi sezoni 93-93 združila prvi in

drugi okraj. Smučarji društev iz Pordenona, Trsta, Vidma in Gorice bodo torej tekmovali skupaj. Za naše zamejske smučarje pomeni, da bo konkurenca v letošnji sezoni mnogo večja. Da se povrnemo k nedeljskemu slalomu. Na skupno trideset tekmovalcev v kategoriji baby in cicibanov je bilo kar 16 naših mini atletov. To pomeni, da so se stari, ki so prvi sponzorji svojih otrok, zavedali velikega napredka zamejskega smučanja, kar se tice organizacije, rezultatov in trenerske kadra v zadnjih letih. Nasi predstavniki so dosegli zelo dobre uspehe. V 15 kategorijah so nasi odnesli tri prva, osem drugih in pet tretjih mest. Kar se

tice fizičnih priprav, lahko recemo, da so nasi smučarji ze nared za smučarsko tekmovalno sezono. Res škoda, da so bili prisotni na tem suhem slalomu samo atleti dveh zamejskih smučarskih klubov, kajti menimo, da take izkusnje koristijo tudi za bodoca tekmovanja na smucisaih.

DEKLICE
 1. L. Schrey 1'01"08; 2. F. Mezgec (SK Brdina) 1'07"52; 3. K. Mezgec (SK Brdina) 1'12"03; 4. T. Trampuz (SK Devin) 1'20"17.
DECKI
 1. D. Coloni 55"50; 2. T. Sirca (SK Devin) 1'13"28; 3. S. Maizan (SK Devin) 1'19"99.

NARASCAJNICE
 1. E. Raia 1'08"16.
NARASCAJNIKI
 1. A. Paulina (SK Devin) 54"41.
MLADINCI
 1. S. Perini (SK Brdina) 1'03"62; 2. V. Suber (SK Brdina) 1'06"13.
MLADINCI
 1. P. Ferluga (SK Brdina) 50"08; 2. C. Volpi (SK Brdina) 50"36.
CLANICE
 1. C. Valentini 1'16"55; 2. P. Puric (SK Brdina) 1'17"30.
CLANI
 1. R. Tramontini 46"53.
DAME
 1. C. Beltrame 1'07"42; 4. D. Hrovatin (SK Devin) 1'24"77; 5. Z. Mezgec (SK Brdina) 1'32"36.
AMATERJI

NOGOMET / NA PROSEKU

Najmlajši Primorja izgubili z ljubljanskim Slovonom

PRIMORJE - SLOVAN LJUBLJANA: 0:2 (0:0)
 V okviru se tradicionalnih prijateljskih stikov so najmlajši nogometasi ljubljanskega Slovana ob vaskem prazniku Sv. Martinu na Proseku vrnili obisk nogometasa Primorja, ki so v juniju gostovali v Ljubljani. Ekipa Slovana je bila boljši nasprotnik, predvsem v drugem polcasu, ko so gostje dali oba zadetka. Prvi polcas je bil zanimivejši, ker sta ekipi nastopili z najboljšo postavo in tudi rezultat brez zadetka je ustrezal dogodkom na

igrišču, saj si nihce ni ustvaril izrazitih priloznosti. Tehnično boljši ljubljanski nogometasi so bili v nadaljevanju boljši in so zasluženo zmagali z dvema goloma razlike.

Nasa združena ekipa Primorja je nastopala v naslednji postavi: Bergagna (Gruden), Iozza (Krizmancic), Blazina (Martini), Miliani, Bukavec (Ostrouska), Jan Gregori (Sardoc), Zornada (Skrl), Manzin (Ota), Sustersic (Sancin), Semec (Pertot), Curman (Damjan Gregori). (d. gr.)

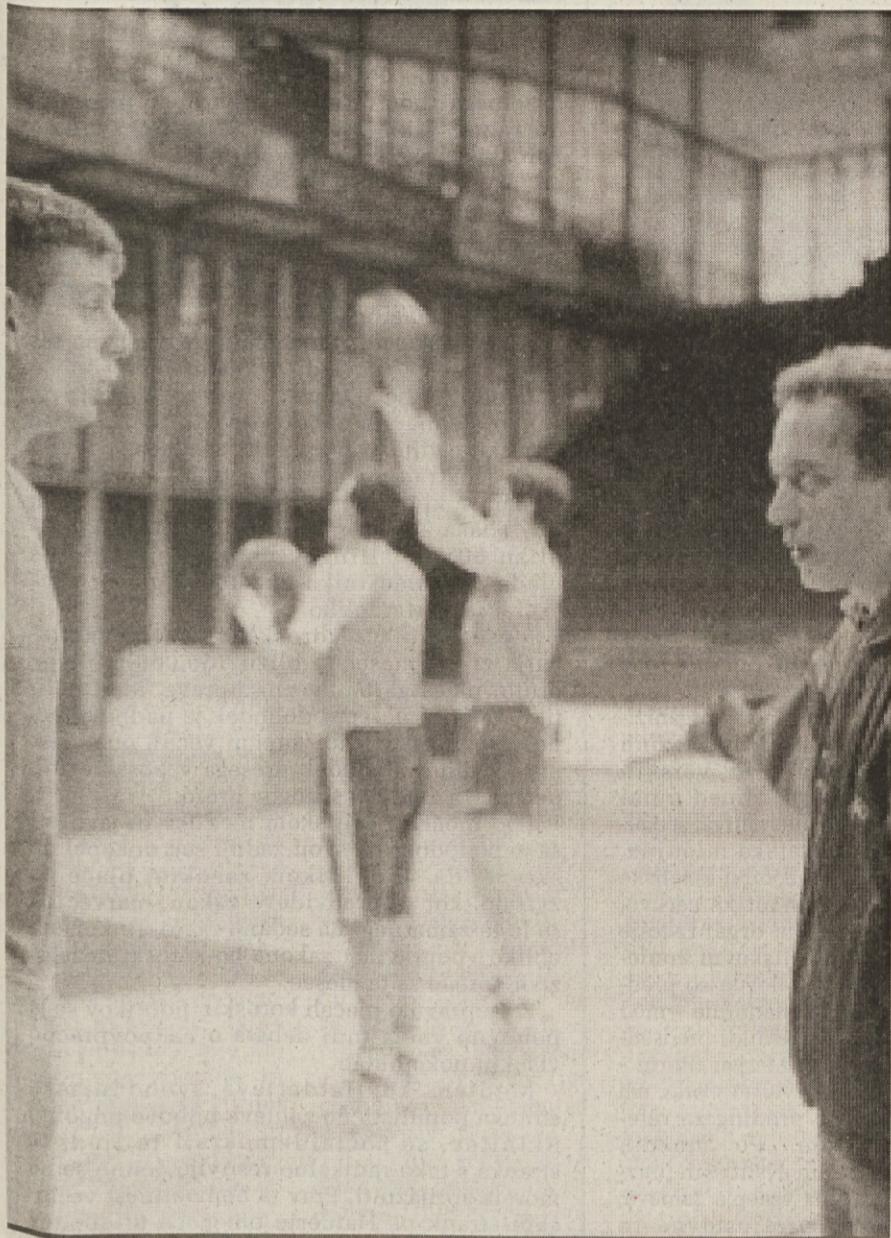

Posnetek z drugega suhega slaloma SK brlina pred časom

KOŠARKA / DANES IN JUTRI PRIJATELJSKI TEKMI SLOVENIJE Z ITALIJO

Slovenija proti Italiji brez Jureta Zdovca

Teoman Alibegović in Zmago Sagadin pred tekmo z azzurri (Foto Živilović/Trio)

LJUBLJANA - Drevo (20.30, TV Kanal A) bo v dvorani Tivoli prva tekma med kosarkarskima reprezentancama Slovenije in Italije, ki bo na lastno pobudo pri nas igrala dve tekmi (jutri se v Mariboru). Zal za Slovenijo ne bo nastopil kapetan reprezentance Juri Zdovc, ki je iz Francije pripotoval poškodovan in bo tako obe tekmi spremljal s klopi.

Zato so drugi igralci nared, pripravljen je tudi Kotnik, ki bo ob Alibegoviću nosil glavno breme pod obema kosema. Selektor Zmago Sagadin je z izborom tekme zadovoljen, kajti kljub odsotnosti Zdovca bosta tekmi za Slovenijo primerna preizkušnja: »Glavno je, da smo zbrali skoraj vse kandidate za reprezentanco, ki naj bi dokazali, da zmaga v Zaragoza ni bila le naključje. Upam, da bo naša prizadevanja podprla tudi publika, ki ima priloznost videti vrhunsko tekmo. Podobno seveda velja tudi za jutrišnje gostovanje v Mariboru in kar prav je, da ob povečanem zanimanju za košarko tudi v dvorani Tabor gostijo obe selekciji.«

Italijani so v Ljubljano prispeli že včeraj popoldne in tudi že vadili, danes pa seveda pričakujejo

precej, brzkone več kot le prijateljsko tekmo. Azzurri se niso pozabili pekočega poraza s kvalifikacijskega turnirja v Zaragoza, kjer je prav poraz s slovensko reprezentanco pomenil konec sanj o olimpijskem nastopu v Barceloni. In po naključju se novo obdobje italijanskega »basketa« začenja prav s Slovenijo. Na parketu v Tivoliju bo stopila močno pomlajena reprezentanca, pri kateri pa ne gre več za popoln eksperiment. Na čelu te ekipe je se vedno Sandro Gamba, ki pa naj bi po vseh predvidevanjih po nastopih v Ljubljani, Mariboru in Zagrebu trenersko mesto prepustil drugemu, saj po mnenju večine strokovnjakov v bodočnosti usmerjene italijanske reprezentance ne more voditi clovek, ki predstavlja njeno preteklost.

Bodoci predsednik italijanske kosarkarske zveze Petrucci sicer o tem noče govoriti, sam Gamba pa pravi, da je povsem miren, da rad trenira, pa ceprav v zvezi z reprezentanco ni prav vse jasno. »Jaz nadaljujem s svojim delom,« je dejal po prihodu v Ljubljano in se podal z ekipo na trening.

Cene vstopnic za tekmo v Ljubljani bodo po 500 in 200 SIT. (j.z.r.g.)

BORZA / DOBER NAKUP

Nizozemec Roy odslej pri Foggii

RIM - Prav v zadnjem dnevu jesenskega prestopnega roka za italijanske poklicne nogometase je Foggia sklenila pomembno kupcijo. Za okroglih 10 milijard lir je od amsterdamskega Ajaxa najel 22-letnega napadalca Briana Roya, ki zaradi sporov s trenerjem Van Gaalom pri svojem matičnem klubu ni igral. Roy je s Foggio podpisal triletno pogodbo. Nizozemski reprezentant je v tamkajšnji prvi ligi v dresu Ajaxa debitiral 1987. leta pri 17 letih, ko je amsterdamsko moštvo treniral sloviti Cruyff. Foggia se bo morala zdaj po hitrem postopku znebiti enega svojih treh tujcev. Kaze, da bodo zrtvovali Medforda.

Po tujem trzišču je segla tudi Brescia, ki je najela romunskega napadalca Mateuta. Pri tem lombardskem klubu ustanavlja romunski trener Lucescu pravo kolonijo rojakov, saj pod njegovim vodstvom tam igrajo že Hagi, Sabau in Raducioiu. Mateut utegne odvzeti enemu od rojakov mesto v postavi, najverjetneje Raducioiuju. Ne gre namreč prezreti dejstva, da je bil Mateut pred tremi leti najuspešnejši evropski strelec. Za Dinamo iz Bukareste je dosegel 43 zadetkov in tako osvojil "zlato

cevelj". Udinese in Inter sta si izmenjala zvezna igralca. V Vidmu bo poslej igral Desideri, v Milanu pa bo crnomodri dres Interja oblekel Manicone, ki je za ta klub že igral v sezoni 85/86, pri Udineseju pa ni blestel, ceravno so ga predstavljali kot odresnika. Baje je moral Inter pristaviti videmskemu klubu se dobri dve milijardi lir priboljška...

Trener Napolija Ottavio Bianchi, ki se je v Neapelj vrnil po odstavitvi Ranierija, je zahteval okrepitev, dobil pa je napadalca Cagliarija Giorgia Brescianija, ki na Sardiniji ni imel prave priloznosti, da se izkaze, ker mu je pot v postavo zapiral Oliveira.

Bianchi, ki je z neapeljskim moštvom pred leti osvojil naslov državnega prvaka, je na predstavitveni tiskovni konferenci dejal, da v moštvu ne bo delal ne cistke ne revolucij, ampak si bo prizadeval za obstanek Napolija v A ligi, ceprav je društvo startalo s povsem drugacnimi ambicijami. Povratak Bianchija v Neapelj je vsekakor presenetljiv, ce vemo, da je bil z društvom na smrt skregan, posebno vroci pa so bili njegovi odnosi s predsednikom kluba Ferlainom.

NOVICE

Na sklepnih fazi EP spet 16 reprezentanc?

BONN - Na finalni fazi prihodnjega evropskega nogometnega prvenstva v Londonu bi lahko nastopilo šestnajst reprezentanc in ne osem, kot je letos sklenilo vodstvo UEFA.

O tem so včeraj razpravljali v Frankfurtu na sestanku komisije za evropska prvenstva. Sestanka, ki mu je predsedoval vodja združenja nemških klubov Egidius Brauen, sta se udeležila tudi predsednik UEFA Sved Lennart Johansson in generalni sekretar te organizacije Gerhard Aigner. Kaze, da je prevladala skupna zamisel o povecanju števila finalistov zaradi velikega uspeha minule svedske izvedbe EP. Zamisel je podprl tudi direktor organizacijskega komiteja angleskega EP Glen Kirton.

Sabatini in Capriati gladko v tretje kolo

PHILADELPHIA - V Philadelphiji poteka ženski turnir za nagradnim skladom 350.000 dolarjev. Pomembnejši izidi: Gabriela Sabatini (Argentina): Shriver (ZDA) 7:6, 7:5, Capriati (ZDA): Burgin (ZDA) 6:2, 6:0, Raymond (ZDA): Frazier (ZDA) 6:4 6:4, Martinez (SPA): Garrison (ZDA) 4:6, 6:3, 6:4 in Arantxa Sanchez Vicario (Spa): Coetzter (JAR) 7:6, 7:6.

V belgijskem Anversu (1.110.000 dolarjev) so tudi moski odigrali tretje kolo, kjer je Stich premagal Spanca Bruguero 7:6, 3:6, 7:6, John McEnroe (ZDA) pa Wuytsa (Bel) gladko 6:2, 6:2.

Maraton Južnoafričanu Skosani

TAJPEH - Maraton v Tajpehu je dobil maratonec iz Južne Afrike Joseph Skosana z rezultatom 2 uri 14 minut in 57 sekund. Teka z nagradnim skladom 15.000 dolarjev se je udeležilo 1610 maratoncev iz 110 držav. V ženski konkurenci je slavila Madžarka Agota Farkas z izidom 2.39.20.

Gostitelji niso oddali niti točke

NEW YORK - Znani so včerajšnji rezultati ameriško-kanadske profesionalne hokejske lige (NHL): Buffalo Sabres: Boston Bruins 7:2, Calgary Flames: Hartford Whalers 4:3, Montreal Canadiens: New Jersey Devils 8:3, Washington Capitals: Nex York Rangers 7:4, Quebec Nordiques: Ottawa Senators 7:3 ter Tampa Bay Lightning: Detroit Red Wings 6:4.

Barceloni superpokal Španije

MADRID - V povratni tekmi španskega superpokala je Barcelona premagala Atletiko Madrid z 2:1 (1:1) in tako osvojila superpokal, saj je v prvi tekmi zmagala z rezultatom 3:1. Gol za Atletico je dosegel Sanchez v 30. minuti, za Barcelono pa sta bila uspešna Beguiristain v 21. in Stoickov v 57. minuti.

Tomba pridno trenira

SESTRIERE - V pričakovanju skorajšnjega zacetka tekmovalne sezone v alpskem smučanju se italijanski as Alberto Tomba intenzivno pripravlja v Sestriere, kjer bo 28. novembra tudi zacetek svetovnega prvenstva. Zaradi pomanjkanja snega je odpadel trening v dolini Val Di Fassa, vendar pa to italijanskemu taboru ne povzroca skrbi, kajti v Sestriere so snežne in vremenske razmere idealne. Tomba ima na razpolago celo proggo in vse strukture za optimalen trening, kakršnega sta zanj pripravila trenerja Gustav Thöni in Giorgio D'Urbano.

FIFA glede Maradone ne bo več dajala izjav

ZENEVA - V zvezi s finančnimi zapletmi glede prestopa Maradone od Napolija k Sevilli je mednarodna nogometna zveza sklenila uvesti "tiskovni molk". Dokler ne bo zadeva razjasnjena, ne bomo več dajali nikakih izjav glede maradone, je poudarila predstavnica tiskovnega urada FIFA Helen Boban. Zatišje nad vso zadevo je baje zaukazal sam generalni sekretar te organizacije Blatter. FIFA je vsekakor zagotovila, da sbo posegla v spor med društvoma, ce bo prišlo do popolne blokade pogajanj.

Tekma Italija-Škotska vendarle po Rai

RIM - Najstrastnejšim italijanskim ljubiteljem nogometa se bo najbrž zvalil kamen od srca ob vesti, da je bil dosežen sporazum za prenos kvalifikacijske nogometne tekme med Italijo in Škotsko (18. novembra) na eni od mrež državne televizijske postaje Rai. Obstajala je namreč resna nevarnost, da bo tekmo v neposrednem prenosu predvajala le zasebna pay tv postaja Tele +2, ki je dostopna le redkim. Med Skoti se je medtem povečalo število nerazpoložljivih reprezentantov. Na prvenstvenih tekmah sta se poskodovala Stuart McCall in Ian Ferguson. Clan Rangera iz Glasgowa McCall je na tekmi z Dundeejem Unitedom (3:1) zapustil igrišče zaradi pretegnjene mišice. V odlični formi pa je njegov soigralec Ally McCoist, ki je proti Dundeeju dosegel dva gola, skupno jih je v škotski ligi dal letos že 31.

Dva gola Florjančiča

CREMONA - V tekmi za anglesko-italijanski pokal drugoligašev je Cremonese z 2:0 premagal moštvo West Hama, oba gola za italijansko moštvo pa je dosegel Slovenec Florjančič. Cosenza je včeraj z 2:0 premagal moštvo Bristol City.

NOGOMET / CRVENA ZVEZDA VZDIHUJE ZA STARIMI ČASI

Stare zvezdnike razprodali novih pa še ni na vidiku

Zaradi sankcij nimajo možnosti za preverjanje moči

Sinisa Mihajlović od Zvezde k Romi (AP)

MAJA MARSICEVIĆ

BEOGRAD - Dolgočasna beograjska kosava zavija po na pol praznem parkirišču pred stadionom »Crvene zvezde«. Ceprav je trening prve ekipe ni niti sledu od nekdanjih stevilnih najmljajših navijačev, ki so se skušali dokopati do avtografov nogometnih zvezdnikov. Ni več luksuznih avtomobilov, saj novi igralci Crvene zvezde prihajajo na delo pes.

V zadnjih dveh letih je Zvezda prodala 17 svojih najbolj reprezentativnih nogometasev za 55 milijonov dolarjev. Največ denarja je dobila za Roberta Prosineckega (14 milijonov), potem za Darka Panceva (10, 5), Dejana Savičevića in Siniso Mihajlovića (po 8), Miodraga Belodedića (5).... Od zmagovite ekipe iz Barja in Tokia je v novi Zvezdi ostal le Dusko Radinović, klub pa je dobil naziv najbolj donosne srbske tovarne.

V nogometnih krogih tretje Jugoslavije se je okoli razprodaje Zvezdinih nogometasev dvignilo precej prahu, vendar pa stari nogometni poznavalci trdijo, da sta direktor Vladimir Cvetković in tehnični direktor Dragan Dzajić napravila dober posel z razprodajo »mrtvega kapitala«, ki zaradi sankcij OZN nima mesta na evropski in svetovni sceni. Vprašanje je namreč, s kom bi Zvezda sploh igrala, tudi ce bi obdržala najmočnejšo ekipo.

Novo Zvezdo namesto Vladice Popovića vodi Milan Zivadinović (nekdanji povprečen nogometas), o njej pa vsi govorijo kot o neki prehodni ekipi. Pravih igralških zvezd ni na vidiku, toda uprave to nič ne skrbi. Zdi se, kot da je Zvezda zasanjana v neki zimski sen, kar pa je izkoristil njen večni rival Partizan, ki trenutno vodi na prvenstveni lestvici in ima pred Zvezdo 6 točk prednosti. Navijaci pa o Partizanu govorijo kot o bodočem prvaku, ki pa bo dober le za domačo uporabo.

Zvezdi pa je škodilo tudi to, da je srbska socialistična vlada, ki jo vodi zvezdas Božović, na mesto ministra za sport imenovala Vladimirja Cvetkovića, pa ceprav ta pri nekdanjih komunistih ni bil prevec priljubljen.

Toda Cvetković ne namerava zapustiti direktorskega mesta najbolj donosnega srbskega podjetja, ki pa ima zaradi mednarodnih sankcij proti Srbiji v švicarskih bankah blokiranih približno 20 milijonov dolarjev. Toda v Srbiji jim je ostalo dovolj sredstev za lagodno življenje.

V dobro obvesčenih krogih se govori, da Zvezda na veliko posoja denar srbskim podjetjem, ze dalj casa pa se tudi govori, da naj bi pod posebnimi pogoji, denar posojala tudi vladajoči srbski socialistični partiji.

GOLF / PRVENSTVO AVSTRALIJE

Nigel Mansell s palico za golf manj spreten kot pri vožnji formule 1

Mansell je bil na odprtem golf prvenstvu le 141. od 144 nastopajočih (AP)

F1 / ČUDEŽNI OTROK

Komaj 21-letni Badoer dirkač Scuderie Italia

MILAN - Pri komaj 21 letih bo Italijan Luca Badoer iz Montebellune pri Trevisu upravljal vozilo formule ena. Po njegovi zmagi na evropskem prvenstvu formule 3.000 se je zanj potegovalo kar nekaj avtomobilističnih hiš (baje tudi Tyrrellova), nazadnje pa se je odločil za dirkalnik italijanske BMS-Scuderie Italia, s katero je sklenil triletno pogodbo. Njegov tovaris v moštvo bo Michele Alboreto.

»Odločil sem se za domači team, ker sem prepričan, da mi bo tako lažje prebiti led v neiz-

prosнем svetu fomrulle ena. Preprican sem tudi, da z Alboretom ne bom imel nobenih težav in da bova dobro sodelovala.«

Badoer bo za krmilom lole, ki jo poganja ferrarijev dvanajstvalnik, prvič sedel januarja. Fant je kar ambiciozen. Njegova idola sta premisljeni Jacques Villeneuve in brazilski as Ayrton Senna, napoveduje pa rusitev rekorda Manuela Fangia, ki je bil petkrat svetovni prvak. »Pred sabo imam dvajset let kariere, zato mi casa res ne manjka.« samozavestno trdi Badoer.

Minister Jelko Kacin o sodelovanju Slovenije z Avstrijo

DUNAJ - Avstrija je vodilna država pri novih investicijah v Sloveniji. Delež avstrijskih podjetij pri gospodarskem angazmaju znaša 27 odstotkov, je sporočil Jelko Kacin na tiskovni konferenci na Dunaju. Po odločitvah spremembah v lastninski zakonodaji vidi slovenski minister za informiranje zeleno luč za dober nadaljnji razvoj slovenske ekonomije. Avstrija je aktivna predvsem na področjih naftne industrije, energetskega sodelovanja in bančinstva. Glede napetega razmerja do sosednje Hrvaške je Kacin dejal, da je treba upoštevati specifično situacijo države sosedice. Vojaški angazma in katastrofalna situacija v gospodarstvu Zagrebu narekuje drugačne interese in prioritete. Vendar je slovenski minister optimističen: »Vemo, da razna odprta vprašanja ne bomo mogli rešiti od danes na jutri, na sporedu je postopno razvijanje in ustvarjanje dobrih odnosov.« Z zvezno republiko Jugoslavijo Slovenija slej ko prej nima urejenih odnosov. »Premalo je, če se vlada Panič daje izjave o priznanju Slovenije«, tako Kacin, »in če temu ne sledijo ustrezni koraki pristojnih državnih teles«. Trenutno s preostalo Jugoslavijo ni političnih in tudi ne ekonomskih odnosov. Slovenija se strogo drži gospodarskega embarga, je poudaril Kacin. Glede situacije v vojnih področjih Bosne in Hercegovine je minister za informiranje opozoril na novi val beguncev, ki naj bi prišel zlasti iz Sarajeva. Svaril je pred morebitno nepozornostjo evropske javnosti: zlasti zdaj pozimi bi moglo priti v vprašanje Bosne in Hercegovine do odločitvah premikov, ki bi navezadnje lahko politično zasidrali sedanji vojaški status quo. Evropa se premalo zaveda problema bosanskih muslimanov, ki ne vedo kam, ako dejansko ostanejo brez ozemlja. Trenutno mogoča eskalacija makedonskega vprašanja bi po Kacinovem mnenju lahko prispevala k temu, da evropska ne bi opazovala razvoja dogodkov v Bosni in Hercegovini z zadostno pozornostjo.

Nacionalizem izgublja svojo politično funkcijo

Nacionalizem v Evropi regij - v to smer gre družbeni razvoj v zahodni in v srednji Evropi - ne bo več imel politične funkcije razmejevanja in razlikovanja, kot jo je imel oziroma deloma se ima. To tezo je zastopal dr. Andrej Moritsch, koroski Slovenec in profesor na dunajski univerzi, ki predava tudi na univerzi v Ljubljani, na dobro obiskani predavateljski konferenci v Bilcovsu. Moritsch, koroski Slovenec iz Zilje, je predaval na temo »Nacionalizem, narodna zavest in koroski Slovenci«.

Predavatelj je v teku svojega predavanja menil, da je to že opazno manjšanje politične funkcije znak za to, da se bo nacionalna država sama preživela. Nadomestila jo bodo manjše enote, regije, ki pa bodo večkulturne, bolj odprte. S tem v zvezi je pomembno, da te manjše enote ne smejo izgubiti svojo demokracijo na nek nov center, kar bi negativno vplivalo tudi na vse etnične skupine. Ne obstajajoče meje bi po mnenju predavatelja omogočili »razvoj od spodaj« in tako omogočili nastanek regionalizma. Multikulturno identiteto teh regij pa je treba videti kot nekaj ne samo kulturno pozitivnega, je poudaril Moritsch.

Herman Germ novi predsednik DSP v Avstriji

CELOVEC - Društvo slovenskih pisateljic in pisateljev v Avstriji, ki se je lansko leto statutarno razširilo tudi na prevajalce in publiciste, je na obnem zboru izvolilo novega predsednika. Dosedanjega predsednika in soustanovitelja društva Janka Messnerja je nadomestil mladinski pesnik Herman Germ, v novi odbor pa so bili še izvoljeni dosedanj predsednik in Lenka Kupper kot podpredsednika, Tatjana Angerer kot tajnica ter Lojze Angerer, Kristijan Mocičnik in Anton Haderlap.

Novi predsednik je v svoji nastopni izjavi pozval narodnostni svet za koroske Slovence, naj ta prihodnje leto pri odmerjanju finančnih sredstev ponovno ne »preze« svojih literarnih ustvarjalcev, saj ima društvo v nacrtno prepotrebne projekte, med drugim razširjeno slovensko antologijo »Ta hisa je moja in vendar moja ni«, ki je že deset let razprodana, dijaki na dvojezičnih solah pa nimamo primerne zepne izdaje, iz katere bi lahko spoznali razvoj slovenske literature na Koroskem.

Šahisti: Dve zmagi in dva poraza...

Šahisti Slovenske športne zveze so v četrtem kolu koroskega šahovskega prvenstva v spodnji ligi-zahod po pričakovanju premagali ekipo iz Weitenfelda s 5:3 in si s tem izboljšali položaj na lestevici. SSZ je s 17, 5 točkami sedaj na petem mestu, na odločilno četrto mesto, ki bi v jeseni 1993 pomenilo podvig v novo, reorganizirano spodnjo ligo, torej manjka le še izboljšanje za eno mesto, kar je povsem realistično. Na lestevici vodi Bad Bleiberg pred Smohorjem in Beljakom.

Drugo slovensko mostvo, SSK »Obir« iz Zelezne Kaple pa je v spodnji ligi-vzhod premagalo Eitweg s 6:2 in si zagotovilo solidno mesto na sredini lestevice.

Manj uspešna je bila ekipa v pokalnem tekmovanju. Trenutno vodci v najvišji koroski ligi, Rapid Leinz iz vzhodne Tirolske, je v drugem kolu slovenske šahiste prepričljivo premagal s 3, 5:0, 5 in jih tako izločil iz nadaljnje tekmovanja. Enaka usoda je dohitela tudi SSK »Obir«, ki so podlegli Sentvidu kar z 0:4.

Večina odklonila zahtevo po novem zakonu o tujcih

Haider bo o tem vprašanju zahteval referendum

IVAN LUKAN

DUNAJ - Merjenje moči med avstrijskim zveznim kanclerjem Vranitzkyem in sefom desničarske svobodnjaške stranke Haiderjem je zaenkrat odločeno. Vranitzkyjeva socialdemokratska stranka in njen koalicijski partner, Ljudska stranka, sta odklonili Haiderjevo zahtevo po ustanovitvi posebnega odbora za tuje v avstrijskem parlamentu. Haider je tako doživel boleč poraz, njegov odgovor pa je, da bo 21. novembra svoji stranki predlagal naj izvede referendum o tujcih.

Odklonilno stališče do posebnega parlamentarnega odbora za tuje in priseljence, v katerega je Haider skušal prisiliti vladno koalicijo in politično točkovati, je pospešil sam kancler. Priporočil je svoji frakciji, naj v tem vprašanju ne popušta Haiderju, marveč da ga zaustavi in pozove k odgovornosti. Če bo izvedel referendum, se bo tudi pokazalo, koliko ljudi ima za seboj oziroma koliko Avstrij in Avstrijevcev podpira radikalna stališča svobodnjaške stranke.

Haiderjeva stranka je v zvezi s tujci in priseljenci v Avstriji izdelala seznam 12 zahtev, ki segajo od

Jörg Haider, ko je praznoval zmago na zadnjih koroskih deželnozborskih volitvah

novih ustavnih določil, po katerih Avstrija ne bi bila več imigracijska država, do zmanjšanja socialne oskrbe, ostrih policijskih ukrepov (kontrolne izkaznice o dovoljenju za bivanje v Avstriji), do segregacijskih modelov za tuje v solstvu.

Odločitev vladne koalicije, da ne več popušta izzivalnim zahtevam svobodnjaške stranke in Haiderjem, podpira tudi frakcija Zelene alternative v avstrijskem parlamentu. Bolje je, da se izvede referendum, kot da bi v Avstriji imeli stalno politično »kravjo kupčijo« je dejal njen predstavnik Pilz.

Odločitev ostalih strank pomeni, da je Haider s svojo stranko zasel v se globljo izolacijo, katere se pa očitno že zaveda. Naznanil je sicer začetek priprav na referendum hkrati pa si pustil odprta vrata. Dejstvo, da je odpoved referendumu možna, »če bo s predlogi, ki jih bo njegova stranka v prihodnjih dneh in tednih vložila v avstrijskem parlamentu, uspešen«.

Ne glede na to, ali bo prišlo do izvedbe referenduma ali ne, je jasno, da bodo Avstrijci, predvsem pa tujci oz. priseljenci, v prihodnjih mesecih morali živeti v klimi nestrpnosti in (nemškega)

nacionalizma, kajti Haider je že začel s propagando proti tujcem. Na avstrijski televiziji se je sam imenoval za »zavetnika Avstrijevcev, katerim lahko pomaga samo njegova stranka«. Prihodnji tedni bodo pokazali, kakšno uporniko moč proti takim pojavom in zahtevam ima avstrijska demokracija. Vse ostale politične stranke, cerkev ter vsa gibanja, ki zagovarjajo dostojanstvo človeka, njegove fundamentalne pravice, itd., so poklicani, da doprinesejo svoj delež k neuspehu referenduma ter da sčitijo visok mednarodni ugled države.

Prva platforma proti

sovraštvo do tujcev v Avstriji se je že snovala. V Celovcu so se organizirali predstavniki raznih političnih in verskih organizacij (med njimi Zelena alternativa, socialdemokratska mladina, skupine znotraj katoliške in protestantske cerkve, slovenske organizacije itd.). Na tiskovni konferenci v Celovcu so predstavniki platforme - med njimi je bil tudi predsednik ZSO Marjan Sturm - pozvali zvezno vlado, naj zavrne predlog za referendum. Po mnenju uglednih avstrijskih pravnikov ta vsebuje zahteve, ki so protustavne in naperjene proti dostojanstvu človeka.

»Predrzi Oscar«

Gospodarstveniki hočejo preprečiti predvajanje filma o ekologiji, ki ga je pripravilo ministrstvo za šolstvo - Napadi ÖVP in FPÖ

IGOR SCHELLANDER

DUNAJ - Kot da ne bi bilo drugih problemov! Zdaj je socialdemokratski minister za solstvo Rudolf Scholten tarča napadov s strani Ljudske stranke (ÖEVP). Povod je solski animacijski film »Predrzi Oscar«. V avstrijskih solah naj bi po zamisli ministrstva za solstvo predvajali film, ki naj bi animiral dijake k boljsemu razumevanju ekoloških problemov.

Gospodarska krila avstrijskih meščanskih strank zahtevajo ukinitve predvajanja, ker baje enostranski uprizarja vlogo gospodarstva. Intervenerali so Gerhard Schäffer, solski referent ÖEVP in parlamentarna poslanka svobodnjakov Karin Praxmarer.

Avtor filma je Hanswerner Mackwitz, priznani avstrijski publicist, ki objavlja neprizanesljive uspešnice o ekoloških problemih in tozadevno dvomljivo vlogo politike in gospodarstva. Očitni na račun filma: animacijski pristop (comic) in besedišče naj ne bi ustrezala smernicam pouka.

Poskusi gospodarstva, da ustreže zahtevam po varstvu okolja, naj bi bili pavšalno prikazani kot selomisenje ali goljufija. Gospodarstvo je po mnenju kritikov filma nasploh prikazano v najslabši luči. Poleg tega naj bi film spodbujal protestno držo, kar bi

lahko privedlo do iritacije mladine v njenem odnosu do okolja. Skratka: minister Scholten naj bi bil odgovoren za enostranski prikaz občutljive tematike o varstvu okolja.

Verjetno razprava o solskem filmu ni ne bi bila delezna tolike pozornosti, če ne bi potrdila domnevo, da gre za nacelen poskus gospodarstvenikov, da uveljavijo večji vpliv na solstvo.

Ze poleti je tekla podobna razprava: takrat so bili kamen spotike učiteljice geografije, katerim so očitali, da dijakom v pouku posredujejo prekritično sliko

industrije in gospodarstva ter premalo razumevanja za njegovo vazno vlogo. Predstavniki gospodarstva so s tem v zvezi zahtevali dopolnilno solanje za bodoče učiteljice med studijem naj bi opravili obvezno prakso v podjetjih.

Pod geslom prilaganja na evropski nivo je v času vladne koalicije Socialdemokratov in Ljudske stranke prišlo do reorganizacije na visokosolskem področju. Gospodarstvo in industrija sta si zeleli več vpliva na izobrazbo bodočih kadrov.

Tesno sodelovanje ter sofinanciranje univerzitetnih projektov s strani

gospodarstva kajpada ni nič slabega, nasprotno.

Vendar studentski zastopniki in univerzitetni učitelji kritizirajo, da taka reorganizacija deli znanost in univerzitetne institucije na dobre in slabe, namreč na produktivne (gospodarstvo, tehnika, ipd.) in neproduktivne (izobraževalne, socialne, ipd.) vede. Dostikrat prihaja do tega tudi na račun svobode znanosti, pravijo nekateri prizadeti.

Zdaj je očitno na sporedu podobna reorganizacija v osnovnem in srednjem solstvu. »Predrzi Oscar« in razprava o gospodarstvu naklonjenim ali nenaklonjenim elementom pouka je morda prvi znak.

Ogris: namestiti slovenske table!

CELOVEC - Delovna skupnost slovenskih socialdemokratov v odprtem pismu pristojnemu referentu pri koroski deželni vladi zahteva postavitev dvojezičnih kazipotov, kot to predvideva odlok deželne vlade z dne 30. julija letos.

Predstavnik skupnosti, Tomaz Ogris, v pismu opozarja pristojnega referenta Reichholda (svobodnjaška stranka), naj ta nemudoma poskrbi za uresničitev odloka, saj na Koroskem dvojezičnih kazipotov ob deželni cestah sploh ni.

Tudi zakon o dvojezičnih kajevnih napisih na Koroskem ni uresničen, saj stoji samo polovica v zakonu omenjenih tabel.

Jutri

14. november

14. novembra 1889 se je v Allahabadu v Indiji rodil prvi premier neodvisne Indije Džavaharlal Nehru. Izšel je iz ugledne brahmanske družine, ki se je v 18. stoletju priselila v Indijo iz Kasmirja.

Mladi Nehru je odrasel v visoki družbi z angleško govornostjo. Sestnajstletnega so poslali študirat v Anglijo v Harrow in Cambridge. S pravniško diplomo v zepu se je vrnil domov leta 1912.

Decembra 1916 se je prvič srečal z Mahatmo Gandijem. Sprva ga Gandijev način delovanja ni navdušil, vendar se je kmalu z vsem srcem pridružil gibanju. Gandi ga je visoko cenil.

Cevrav sta se oba moza zavedala, kako sta si različna, saj sta videla povsem različne poti do istega cilja, sta zgledno sodelovala.

Opolnoci med 14. in 15. avgustom sta na indijski podcelini nastali dve novi državi: Indija in Pakistan. Nehru se je kot premier soočil s krvavim nasiljem, ki je spremljalo eksodus Hindujcev iz Pakistana v Indijo in Muslimanov v nasprotni smeri.

Vse prvo desetletje svoje vladavine se je moral ukvarjati s problemi razseljenih ljudi. Gospodarstvo je zasnoval na uspešnih petletkah, v zunanji politiki pa se je usmeril v miroljubno sožitje in nevtrženost.

Umrl je 27. maja 1964. (A.L.)

Za resnično integracijo brez izgube identitete

CELOVEC - Za obojestransko integracijo brez izgube svoje etnično-kulturne identitete na cerkvenem področju se je na predavanju v Tinjah izrekel novi vodja slovenskega Dušnopastirskega urada v Celovcu, Jozef Marketz. Pogoj za tako integracijo pa je, da bi morali pripadniki obeh narodov oz. verniki na dvojezičnem ozemlju Juzne Koroske znati oba jezika, nemško-govoreci vsaj pasivno slovenscine.

Marketz je k temu kritično dodal, da je koroska cerkev na tem področju v preteklosti premalo stori-

la. Predlagal ni le tečaja slovenscine v zupnijah, marveč tudi druge akcije, ki bi zbliževale ljudi. Odločno se je izrekel proti temu, da bi cerkev delila vermike na Slovence in Nemce in s tem v zvezi poudaril, da je zanj prisila priznavanja k temu ali drugemu narodu oz. narodnosti skupnosti »tvegana in nevarna stvar«.

Marketz je s tem v zvezi posebej omenil problem etnično-kulturno neopredeljenih, imenoval jih je »vmesne«, ki pa so v nekaterih farah celo v večini.

Ikarus pleše »dvojezično« Maričko

Usoda deklet Maričke v zadnjih sedemdesetih letih koroske zgodovine

CELOVEC - V celovskem Ljudskem domu od pretekle sobote dalje tečejo predstave Plesnega gledališča Ikarus z dvojnimi istoimenskim naslovom Marička-Maritschka. Impresivna zgodba obravnava pogosto zamolčano in odrinjeno polpreteklo korosko zgodovino obeh narodov ob primeru deklet Maričke. Njena usoda je sicer postavljena v Korosko zadnjih sedemdeset let, lahko pa je tudi univerzalna, sodobna, prenesena v katerikoli prostor. Marička ob razpadu avstro-ogrske mo-

narije nosi ranjence in pokopava mrtve, gara na kmetih, da lahko moski na bojiščih pišejo zgodovino, je telesno in duhovno izrabljena in zavržena, z vsemi sredstvi se bori za svoj obstoj, končno jo celo sterilizirajo. Izrazna simbolika njene koreografske upodobitve je kricca, celo groteskna. Razdvojenost in pogosti oportunistem se kazeta v njeni podvojeni vlogi; na eni strani stalen odpor, na drugi nujno udinjnanje različnim gospodarjem v tej koroski 70-letni zgodovini.

Ob Marickini zgodbi

pa tečejo koreografsko obdelani prizori razpada monarhije, prevzem oblasti večno »domovini zvestih«, nastajanja nacizma in prihoda hitlerizma, ob katerem »zvesti« sele prav zavijajo izseljevanja, upore in »okupacije« Angležev, pa spet svobode domovini zvestih, vse do danasnega dne, ko se krepijo črno-rjave sile.

Ideja, inscenacija in koreografija Maričke je delo vodje gledališča, Zdravka Haderlapa, dramaturško mu je svetovala sestra Maja, zelo vznemirljivo glasbo je komponiral Stephan Bodzin,

funkcionalno sceno zasnoval pa Joahim Peter. Poleg treh poklicnih plesalcev, Milosa Bajca-Bajzla, Stefana Ciomaga in Livijua Tunarijua, plešejo amaterski plesalci Barbara Wiegela, Katrin Grumeth, Karin Kreutzer, Maria Kreutzer, Wolfgang Pöllauer, Erich Bachler in Zdravko Haderlap.

Predstava Marička je po obsegu, odlični izvedbi, opremi in zasedbi doslej najboljša stvaritev tega edinstvenega koroskega ansambla. Zal je stisnjena v neprimeren in premajhen prostor Ljudskega doma. (M.V.)